

Zakaj dan reformacije?

Zbori skupščine republike Slovenije so se novembra 1991 dogovorili, kateri dnevi v Sloveniji naj bodo prazniki in dela prosti dnevi. Tako je dela prost dan tudi 31. oktober kot dan reformacije. Ker je ta dan uvedla samostojna Slovenija, ni naključje, da ga nekateri povezujejo z dogodki iz vojne za suvereno Slovenijo v letu 1991. V dnevu reformacije vidijo drugi predvsem verski praznik, s katerim Slovenija poje hvalnico duhovni prenovi, ki jo nekako posebej Martin Luther. V začetku pobud za to, da bi v Sloveniji praznovali dan reformacije, je prav gotovo misel na tega dominikanskega meniha, avtorja znamenitih 95 tez zoper napake tedanje Cerkve. Wittemberški upornik, neposredno pa zlasti čas, ko se je razmahnila reformacija, je nedvomno pomembna tudi za nastajanje slovenskega naroda. Tudi če se odločimo, da je reformacija pomenila v slovenski stvarnosti leta 1991 samo še simbol za notranje preurejanje vsakršne vrste, še najdemo razlog za dan reformacije. Slovenija se je tudi odločila - po vzoru reformacije - za notranje preurejanje države, ko se je odločila za neodvisnost. Dan reformacije je ljudem sicer že postal prazničen dan, vendar je na koledarju razmeroma kratek čas, zato smo v anketi Dolenjskega lista vpraševali, kaj državljanji menijo o tem dela prostem dnevu.

ALENKA PAHULJE, študentka novinarstva iz Ribnice: "Glede na to, da je dan reformacije dela prost dan, je to krasno. Menim, da z njim obeležujemo prehod Slovenije v samostojno državo. Naziv tega dne oziroma praznika pa je povsem neustrezen, zgrešen in celo zavajajoč, ker vsak pomisli najprej, da gre za verski praznik, se pravi, da je posvečen reformaciji, Primožu Trubarju in Martinu Luthru."

ANTON VOLF, tajnik KS Osilnica: "Za praznik dan reformacije niti nisem vedel, da ga imamo. Šele ko sem slučajno pogledal na koledar, sem videl, da je 31. oktober res praznik. Natančno niti ne vem, zakaj ga praznujemo. Morda zato, da vse Slovence spomnimo, da pri nas ni le rimskokatoliška vera, ampak tudi protestantska, predvsem na območju Prekmurja, od koder je tudi predsednik naše države."

IVAN GOLOB, kmet iz Dolnje Pirošice: "Dan reformacije se verjetno nanaša na Luthra. Ta je objavil tiste točke o svojem prepričanju. Glede na zdajšnje razmere je bil Luther nasprotnik. Naši generaciji je bilo obrazloženo, kaj je Luther, kaj je Primož Trubar, vendar zavzemam stališče, da se moramo držati današnjih naukov katoliške Cerkve. Ali je praznik pravilno imenovan, ne bi razglabljal. V kolikor praznik je, ga vsekakor spoštujem."

IRMA SVETEC, ekonomski tehnik iz Kostanjevice: "Iz zgodovine vem, da je bila reformacija gibanje proti razkošju v katoliški cerkvi v 16. stoletju, ki ga je sprožil Martin Luther v Nemčiji, hkrati pa pomeni začetek šolstva, književnosti in kulture v Sloveniji. Mislim, da pri nas premalo poudarjamo pomen tega praznika, tako da ljudje niti ne vedo, zakaj je dela prost dan. To bi morali ljudem približati na čim bolj preprost način."

DARKA ŠTERK, natakaričica iz Otovca pri Črnomlju: "Da je zadnjega oktobra praznik? Tega do letos sploh nisem opazila, ker je bil ob koncu tedna. Sicer pa v mojem življenju zaradi narave dela ni razlik med navadnimi delovnimi dnevi in prazniki. Menim pa, da bo dan reformacije kot državni praznik prišel ljudem še kako prav kot dela prost dan, predvsem še, ker je pred dnevom mrtvih in si bodo z njim podaljšali praznike."

ZINKA HRASTAR, prodajalka iz Metlike: "Vem, da je 31. oktober dela prost dan. Mnogi niso vedeli za dan reformacije, še posebno, ker je praznik nov, zadnji dve leti pa je bil na soboto in nedeljo. Prav je, da obeležujemo tudi ta dan, menim pa, da se ta praznik ne bo prijel tako, kot na primer božič. Gotovo bo dela prost dan prišel prav tako tistim, ki morajo obiskati veliko grobov svojcev kot onim, ki morajo še kaj postoriti na poljih."

BOJAN KRAMER, prodajalec z Mirne: "Vem sicer, da je dan reformacije praznik, ker je takrat dela prost dan, ne pa tudi, zakaj ga praznujemo. Vem sicer, da smo z novo državo ukinili nekaj praznikov in dobili nekaj novih, na primer dan državnosti in dan samostojnosti, toda na dan reformacije se ne bi spomnil. Gotovo je še veliko ljudi, ki ne vedo, če je to cerkveni ali državni praznik. Sem sicer veren in praznujem tudi cerkvene praznike."

CIRIL KRIŠTOF, inštruktor na KPD Dob, doma v Krmelju: "Ko sem se pogovarjal s sodelavci, tudi oni, podobno kot jaz, ne vedo, kakšen praznik je to dan reformacije oziroma, kakšno je njegovo zgodovinsko ozadje. Zato bi bilo dobro, če bi imeli o tem več informacij. Če gre za Luthra, ne vem, zakaj ga praznujemo tudi v Sloveniji. Pri nas je prevladujoč nauk rimskokatoliške cerkve, to pa seveda ne pomeni, da sem proti drugim verskim prepričanjem."

ZDENKA KRANJC, blagajničarka v Osnovni šoli Bršljin: "Prav je, da imajo tudi protestanti svoj praznik, saj ima vsak državljan pravico do veroizpovedi. Ta dan bom doma in bom počela kaj koristnega. Vedno je bilo tako, da smo doma na kmetih spoštovali zapovedane cerkvene praznike, za državne pa hoteli, da smo čim več naredili. Mislim, da je danes tako. Sicer pa ne škodi nikomur, če je čim več praznikov."

RIHARD ŠOPER ODHAJA - Radijskega novinarja Riharja Šoperja - Ričija, katerega glas že nekaj desetletij poslušamo na programu radia Slovenija, bo čez dva meseca redkeje slišati. Nabralo se je dovolj let, novinarstvo je naporno, preстал je marsikaj, zdaj pa si zasluži še malo miru. V sredo mu je s priznanjem in steklenico cvička prvi odhodnico zaželel predsednik občinske skupščine Franci Koncilija, nazdravil pa so mu tudi dolenjski novinarji. Še na mnogo leta mu voščimo tudi kolegi z Dolenjskega lista! (Foto: J. P.)

IZZIV ZA PODJETJE - Delavci senovške Metalne na dan izdelajo od 10 do 12 kovinskih sodov, ki izgledajo precej običajni, le da imajo manjši premer od sedanjih in so višji. (Foto: B. D.-G.)

Kje bodo delali, ko bo rudnik Senovo zaprt?

Zahtevajo nove možnosti

SENOVO - Delavci Rudnika Senovo so zaskrbljeni nad nenehnim odstopanjem države od obljubljenega postopnega in prehajanja na bolj trdo varianto zapiranja rudnikov. Vse pogosteje se sprašujejo o svoji in o prihodnosti svojih družin. Skrbi jih, kje bodo delali, ko bo rudnik zaprt, kako bodo živeli in kako preživljali svoje družine.

Da bi občinske organe, sindikat in javnost ustrezno opozorili na socialne posledice bližajočega se zapiranja, so avgusta imenovali poseben odbor, septembra pa so spet začeli izdajati svoje interno glasilo. Za predsednika odbora, ki bo spremljal uresničevanje politike socialne varnosti zaposlenim ob zapiranju rudnika, so izvolili Alojza Brezovška.

Odbor se bo zavzemal za takšno zapiranje, ki bo zagotavljalo socialno varnost delavcem. To naj bi dosegli z ukrepi aktivne zaposlovalne politike, ki nudi prezaposlitve, prekvalifikacije, dokvalifikacije in primerne odpravnine za samozaposlovanje, in tudi s pasivnimi oblikami, kot so: dokup let, upokojitve invalidov, znižanje pogojev za upokojitve rudarjev z določeno delovno dobo.

Ne nameravajo vztrajati na ohranitvi proizvodnje, ki jo ima država za neracionalno in je ni dala v svojo strategijo, vendar bodo dosledno zahtevali, da se ob tem sprejme tudi strategija prestrukturiranja, ki bo zagotavljala možnost prezaposlitve.

KOROŠKI UČITELJI NA OBISKU - V četrtek se je na Dolenjskem pričel že tradicionalni tridnevni seminar za učitelje dvojezičnih šol na Koroškem; za profesorje Zvezne gimnazije za Slovence in dvojezične gimnazije v Celovcu in profesorje slovenskega jezika na drugih srednjih šolah po Koroškem. Seminar je pripravilo Ministrstvo za šolstvo in šport. Že prvi dan so v hotelu Metropol pripravili okroglo mizo, ki se je udeležil generalni konzul Republike Slovenije v Celovcu Jože Jeraj ter direktor Zavoda za šolstvo in šport Ivan Lorenčič. V času seminarja so učitelji na osnovnih in srednjih šolah hospitalni in prisluhnili predavanjem o jeziku ter odšli na ekskurzijo v Belo krajino. Na sliki: koroški učitelji pri pouku v osnovni šoli Bršljin. (Foto: J. Pavlin)

Vedo, kako naj preživi Stilles

Celjski podjetniki rešujejo Stilles - Verjamejo v uspeh najpozneje v 8-ih mesecih - Dobre reference Stillesa in ekipe kriznega menedžmenta - Knjižice "brez milosti"

SEVNICA - Sevnški Stilles je v zadnjih 10 letih zamenjal 7 ekip oz. direktorjev, rezultati poslovanja pa so se nenehno slabšali. 286-članski kolektiv je v letošnjih osmih mesecih ustvaril za 6,9 milijona mark realizacije in še vedno za 550.000 mark izgube. Krizni menedžment celjskega konzorcija Argus, ki je po pogodbi z večinskimi lastniki Stillesa, z republiškim skladom za razvoj, prišel pred dvema tednoma reševati to, po svetu še vedno ugledno podjetje, ki pa ima zelo zastarelo in zanemarjeno strojno opremo ter slabo organizacijo, pričakuje, da se bodo v šestih do osmih mesecih že pokazali pozitivni rezultati njihovega zavzetega dela, znanja in izkušenj. Ta ekipa ima kaj pokazati, nazadnje je pomagala v Zasavju pri sanaciji Ipoza.

potrebovali za 2,8 milijona mark obratnih sredstev. P. PERC

PRIZNANJE DOLENJSKI TURISTIČNI ZVEZI

MARIBOR - V tem mestu ob Dravi je od 12. do 16. oktobra potekal mednarodni gostinski turistični sejem, kjer se je med 300 razstavljalci dobro predstavila tudi turistična Dolenjska skupaj z Belo krajino. Organizacija je vodila Dolenjska turistična zveza. Po njihovih ocenah je bil nastop Dolenjske uspešen. Zanimanje za dolenjsko regijo in njihovo turistično ponudbo iz leta v leto narašča. Posamezniki so se zanimali predvsem za aktivne počitnice, povezane z odihom in rekreacijo, izleti v naravo in obiski kulturno zgodovinskih objektov. Posebna komisija je na koncu sejma trem najuspešnejšim regijam podelila priznanje za najboljše predstavitve. Med njimi je takšno laskavo priznanje prejela tudi Dolenjska turistična zveza.

Na ponedeljkovi novinarski konferenci je ekipa pod vodstvom inž. Mirka Krajca (v njej so še ekonomist Vojko Rovere, ki bo začasni direktor Stillesa, mag. Vladimir Bukvič, zadolžen za organizacijo poslovanja) podrobno predstavila sanacijski program Stillesa in malo za šalo malo zares poudarila, da niso nikakršni čarovniki, so pa prepričani v končni uspeh in ohranitev zdravega jedra podjetja s 180 zaposlenimi.

Zmanjšanje števila delavcev za približno 70 ne bi smelo vplivati na storilnost, kjer vidi ekipa še vedno velike rezerve. Za reševanje teh trajnih presežkov so se že pogovarjali z območno enoto republiškega zavoda za zaposlovanje v Sevnici, sindika-

to, o svojih ciljih pa so seznanili še občinske moke. Sklenili so predvsem temeljito oklestiti režijo, ki se je v dosedanjih treh družbah, zdaj ponovno združenih pod eno streho, gibala od 25 do 30 odstotkov vseh zaposlenih. Do skrajnosti bodo zaostri delovno disciplino, za dobro delo ustrezno nagrajevali, za nedelo pa brez milosti delili knjižice. Stilles je zelo zadolžen, skupaj za okrog 5,5 milijona mark, samo skladu pa Stilles dolguje za 2,7 milijona mark. Stilles ima sicer za okrog 2 milijona mark terjatev, celo iz leta 1991 in 1992, a ker gre pretežno za dolžnike v bivši Jugoslaviji, je bolj malo upanja, da bodo sevnški mizarji še kdaj videli tiste denarce. Neto aktiva Stillesa znaša le okrog 1,9 milijona mark, letno pa bi

Začeli stiskati jedrske odpadke

Novo sode zanje že izdelujejo v senovski Metalni TGS, ki je posel dobila kljub hudi konkurenci - Poskusno stiskanje z izposojenim strojem - Mnogo manjša prostornina

KRŠKO - V preteklem tednu so v jedrski elektrarni Krško začeli z daljšim napovedovanim stiskanjem odpadkov, za začetek poskusnim. Ker se za trajno odlaganje radioaktivnih odpadkov še ne ve, kje bo, kakšno bo, sploh pa ne, kdaj bo, je treba v vse bolj polnem časnem skladišču pri jedrski elektrarni v Krškem narediti več prostora. Tam je namreč zdaj naloženih že 9660 sodov z nizko- in sredneradioaktivnimi odpadki.

Krška nuklearna bo prostor pridobila s stiskanjem odpadkov. Kljub hudi konkurenci in tuji konkurenci si je na natečaju pridobila izdelavo zabojnikov (sodov) za stisnjene nizkoradioaktivne odpadke Metalna Senovo, Tovarna gradbene in strojne opreme. Poleg izdelave sodov je prevzela tudi nekatera dela ob stiskanju odpadkov. K uspešno sklenjenemu poslu je pripomogla kakovost njihovih proizvodov in tudi certifikat ISO 9002, ki je bil pogoj za pridobitev posla.

V tej fazi bodo v naslednjih šestih mesecih izdelali 1300 sodov po Westinghousovih projektih zmanjševanja prostornine radioaktivnega materiala. V en sod bodo vložili vsebino sedanjih 3 do 5 sodov, odvisno od vsebine, seveda potem, ko jih bo stisnil posebej za to delo izposojeni stroj. Delavci senovške Metalne bodo poskrbeli tudi za neprodušno zapiranje in protikorozijsko zaščito sodov ter za njihovo postavljanje v skladišču, kjer bodo naloženi pokon-

ci. Za razliko od sedaj, ko so sodi naloženi drug na drugem, bo poslej med vsako etažo pregrada. Za vsa navedena dela bo podjetje iztržilo približno 800.000 nemških mark, kar samo po sebi še ne predstavlja velikega posla, saj ima

senovska Metalna, na primer, samo z enim tujim partnerjem 6 milijonov mark letnega prometa. S plačilom si bodo kvečkemu komaj pokrili vse priprave, potrebne teste, izobraževanje delavcev in postavitev posebne linije. Ker pa gledajo naprej, imajo tem poslom še drugačne račune. Predvidevajo, da bodo tudi drugje začeli uporabljati tako tehniko stiskanja in da si bodo, če bodo posej dobro opravili, odprli vrata za več prihodnih poslov. B. DUŠIČ-GORNJK

POKOPANI PO 51-ih LETIH - Na novomeškem pokopališču v Ločni so se v soboto in nedeljo sorodniki in znanci, pa tudi številni drugi, poslovili od posmrtnih ostankov sedemnajstih ljudi, ki so jih med drugo svetovno vojno mučili in streljali ter brez slovesa vrgli v skupni grob kraške Mihovške jame pri Padežu. Krščanski pogreb z mašo je vodil prošt Jože Lap. Tako bodo sorodniki in znanci ob bližajočem prazniku dneva mrtvih po toliko letih svečke v spomin lahko prižgali na enem od grobov ločenskega pokopališča in nič več pri skrivnostni jami sredi padeških gozdov. (Foto: J. Pavlin)

MEDIC

POOBLAŠČEN SERVIS IN TRGOVINA

Canon

FOTOKOPIRNI STROJI

TELEFAKSI

PRINTERJI

KALKULATORJI

FOTOAPARATI

VIDEOKAMERE

NUDIMO TUDI NAJKVALITETNEJŠE
FOTOKOPIJE DO ŠIRINE 90 cm IN
DOLŽINE 3 m
BARVNO FOTOKOPIRAMO TUDI Z
DIAPOZITIVOV

Na lazcu 36, NOVO MESTO
tel/fax (068) 25 835

KMETIJSTVO

NA VINOMERJU KMETIJSKO-GOSPODINJSKA ŠOLA?

METLIKA - Na Vinomerju pri Metliki je bila pred drugo svetovno vojno gospodinska šola, s katero pa po vojni niso več nadaljevali. Vendar so stavbe te šole še vedno količjak vzdrževane, prav tako tudi funkcionalni objekti in zemljišča. Nadaljnji razvoj kmetijstva, predvsem pa razvoju turizma in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah zahteva izobražene člane kmečkih družin. Zato je v zadnjem času več pobud, da bi na Vinomerju ponovno organizirali kmetijsko-gospodinsko šolo, katere učni program bi bil prilagojen usmerjenosti belokranjskih kmetij. O tem je tekla beseda tudi ob nedavnem obisku ministra za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Jožeta Osterca v Metliki, ki ponovnemu odprtju šole ni nasprotoval. Poudaril pa je, da bodo morali v prizadevanjih za njeno odprtje nastopiti Belokranjci skupaj in enotno, seveda pa bo moral del bremena pasti tudi na Ministrstvo za šolstvo in šport in ne zgolj na Ministrstvo za kmetijstvo in gozdarstvo.

Z NOVOVESKE TRZNICE

Jo deževno in urfobno ponedeljko - vo dopoldne tudi na trznici ni bilo videti kaj posebnega. Kostanj so prodajali po 200 tolarjev, jajca po 15 do 20, med je stal 400, bob 200, koren 100, smetana 600, črna redkev 150, jabolka 80 in mera motovileca 100 tolarjev. Pri Sadju in zelenjavi je korenje 126, cvetača 270, kisló zelje 95, kumare 145, radič 231, kaki 263, bučke 210, jabolka 60, zelje 27, krompir 25, jabolka 49, čebula 58, česen 220, paradižnik 345, fižol 210 in orehi 1.200 tolarjev. Pri Djeladiniju so zaračunali: banane 130, mandarine 180, grozdje 180, kivi 350, krompir 35, čebulo 70, zelje 35, kumare 180, brstični ohrovt 280 in hruške 180 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotni redni tedenski sejem so prodajalci pripeljali 200 do tri mesece starih in 80 starejših prašičev. Prvih so prodali 120 po 290 do 325 tolarjev, drugih pa 35 po 215 do 280 tolarjev kilogram žive teže.

Končno nekaj koristnega iz lubja

Gre za lubex, stranski izdelek pri proizvodnji celuloze, ki je boljši od običajnih dodatkov za razkisanje tal - Uporaba priporočljiva po spravi pridelkov

KRŠKO - V teh dneh so na police kmetijskih trgovin prišle prve 6, 15 ali 45 kilogramske vreče lubexa, naravnega sredstva za apnenje in gnojenje tal, predvsem njiv, travnikov, vrtov, sadovnjakov in vinogradov. Gre za nov izdelek ljubljanskega podjetja Vitacel, ki vodi proizvodnjo celuloze v Krškem. Sredstvo nastane pri sežiganju smrekovega in bukovega lubja. Je brez kemijskih dodatkov in na tla deluje bazično (vrednost pH je 12).

Proizvajalec poudarja pomembnost apnenja kislil tal, saj z njim dosežemo željeno pH vrednost in povečamo

dostopnost hranil za rastline ter povečamo pridelek. Navaja tudi vzroke za vse večje potrebe po apnenju tal. Onesnaženost zraka z žveplovim dioksidom povzroča, da s padavinami pride v zemljo žveplove kisline, poleg tega pa tudi velika uporaba mineralnih gnojil, še posebej koncentriranih NPK gnojil, povzročajo, da se bazične kalcijeve in magnezijeve spojine pospešno spirajo iz tal.

In kaj je prednost lubexa pred drugimi sredstvi za apnenje tal? Poleg kalcija in magnezija vsebuje tudi druga makro in mikro gnojila, ki jih rastline potrebujejo za razvoj, zato se z uporabo tega preparata zmanjša potreba po gnojenju z mineralnimi

gnojili. Vsebuje fosforna (1 odst. P₂O₅), kalijeva (4 odst. K₂O) in magnezijeva (4 odst. MgO) hranila ter kalcij (27 odst.), poleg tega pa še mikrohranila kot so železo, mangan, natrij, baker, cink in B.

Uporabo lubexa priporočajo predvsem jeseni po spravi pridelkov, lahko pa tudi pozimi in zgodaj spomladi. Po travnikih je potrebno preprati enakomerno raztrositi pred padavinami, na njivah in vrtovih pa naj bi ga izdelali v tla. Priporočljiv letni odmerek je do 3 tone na hektar.

B. D.-G.

SAD ŠT. 10

KRŠKO - V oktobrski številki revije za sadjarstvo, vinogradništvo in vinarstvo pišeta Barbara Ambrožič-Turk in Darinka Koron o izkušnjah pri pridelovanju sadilnega materiala v drevnicah v Italiji, dr. Julija Smole o obnovi oljčnih nasadov v Istri, Josef Oesterreicher o izkušnjah s sorto braeburn, mag. Ljubo Isakovič o uporabi pulzarjev v namakanju, dr. Stojan Vrabel poroča o tem, da je za nami leto oidija, mag. Anton Vodovnik piše o vrenju mošta, inž. Jurij Mamilovič pa o bolezenskem dogajanju v vinogradih in sadovnjakih v preteklem obdobju.

KMETOVALEC ŠT. 10

SLOVENJ GRADEC - Tu je izšla oktobrška številka revije Kmetovalec, ki jo izdaja Društvo slovenskih kmetijskih svetovalec. V njej je več aktualnih strokovnih prispevkov, od članka z naslovom "Semenaštvo - temelj razvoja poljedelstva" do prispelka o siliranju in krmiljenju krompirja. Bralci bodo v reviji lahko prebrali še članek o družinski reji prašičev, testiranju škropilnic in drugem, še posebne pohvale pa je vreden prispevek dr. Franceta Adamiča o strokovnih napakah in jezikovnih spakah, ki opozarja na nujno rabo lepih slovenskih besed tudi v kmetijskem strokovnem jeziku.

MLADI KMETOVALCI PO ITALIJI

BREŽICE - Kmetijska svetovalna služba Brežice je pod vodstvom svetovalk za kmečko družino in dopolnilne dejavnosti Andrejo Špeljak pripravila strokovno ekscuzijo za 29 mladih kmetovalec brežiške občine po Italiji. V Pomposi so poizkusili lokalne sorte vina, pot jih je vodila v Raveno in Rimini, kjer so si ogledali največje svetovne italijanske znamenitosti v miniaturi. Drugi dan so obiskali kneževino San Marino, na poti domov pa so se ustavili še v Padovi. Mladi kmetovalci so lahko videli veliko zanimivega in pridobili tudi novo znanje. Andreja Špeljak je povedala, da bodo drugo leto aprila organizirali štiridnevno strokovno ekscuzijo po Nizozemski.

H. H.

OČENJEVANJE VIN V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - Društvo vinogradnikov Bele krajine, podružnica Črnatelj pripravila martinovanje na parkirnem prostoru pri restavraciji Grad v Črnemlju, kjer bodo med drugim tudi ocenjevali letošnji pridelek mladih vin. Vsi, ki želijo vino oceniti, naj prinesejo vzorce po en liter v petek, 4. novembra, od 12. do 20. ure v restavracijo Grad. Prispevek po vzorcu znaša 600 tolarjev. Ocenjevanje bo potekalo naslednji dan, slovenska razgladitev najboljših pa bo v času same prirreditve med 11. in 13. novembrom.

• Božataševe hčere in reveževa teleta gredo hitro od hiše. (Nemški pregovor)

Na ogled dobrote iz kmečkih peči

Aktiv kmečkih žena pripravlja razstavo

SEMIČ - Pred tremi leti so se kmetice iz semiške krajevne skupnosti odločile, da ustanovijo aktiv kmečkih žena, ki šteje danes 167 članic, njihovo število pa se še povečuje. Pridružile so se jim tudi nekmetice, vse pa so, kot pravi tajnica aktivna Soňa Škof, dobroduše.

V aktivu namenjajo veliko pozornost izobraževanju članic. Tako pozimi s pomočjo črnomajske kmetijske svetovalne službe pripravijo tečaje in predavanja, predvsem pa se trudijo, da bi izbrskale iz pozabe ali prepredile, da bi pozabili na stare domače jedi.

Ta konec tedna, od 28. do 30. oktobra, pripravljajo na podružnični šoli na Štrekljencu veliko razstavo, na kateri ne bodo na ogled le dobrote iz kmečkih peči, temveč še marsikaj. "Predstavili bomo še čebelarstvo, sadjarstvo, poljske pridelke, izdelke domače obrti in ročna dela. Ob tem bo moč kulinarčne izdelke in kmečke pridelke tudi kupiti," pravi Soňa Škofova. Otvoritev razstave, ki bo jutri, v petek, ob 18. uri, bo združena s proslavo ob semiškem krajevnem prazniku. V soboto zvečer pa organizatorice priprav-

KAMERA ODKRIVA - Pri Unetičevih na Rostoharjevi 62 v Krškem so pred 10 leti v Zagrebu na tamkajšnjem kmetijskem inštitutu kupili dve kutini in ju posadili v bližini hiše. Za te dehteče sadeže, izvrstne za kompot in marmelade, so jih navdušili sosedje Cebularjevi. Kutini sta pri Unetičevih skoraj vsako leto bogato obrožili, čeprav ju niso škropili. Letos pa je pozoba naredila svoje. Na drevesu dlje od hiše so zrasli le štirje sadeži, na tistem nekaj metrov proč pa samo eden, a zato takšen, da se kar niso mogli načuditi njegovi velikosti in teži. Anica Unetič (na posnetku z rekordno kutino) pravi, da so ga stehali na natančni tehtnici v trgovini in da je sadež tehtal 78,5 dag. (Foto: P. P.)

LETO ZA PESO - O debelih in težkih letos pridelanih pesah smo že slišali in brali. Tudi Micka Prah iz Krške vasi ne more skriti zadovoljstva nad letošnjim pridelkom te poljščine. Na precej veliki njivi je pridelala še največ takih, ki so tehtale med 7 in 8 kilogramov. (Foto: M. V.)

Sonja Škof

Ijajo tudi kviz o kulinariki in poljskih pridelkih. Obljubljajo, da bo ob zabavi poskrbljeno tudi za jedačo in pijačo. M.B.-J.

ODKUP HLODOVINE (068) 26-952

ČREVARSTVO MAJER tel. 061/722-263

MESARJI, GOSTINCI, TRGOVCI...

- Črevarstvo Majer vam nudi po ugodnih cenah:
- vse vrste (uvoženih) kalibriranih naravnih črev
- umetne ovitke
- mrežice
- additive iz programa TKI Hrastnik
- noži Dick, Tukan (Solingen)
- za trgovine vse vrste vakuum pakiranih naravnih črev (paketi po 10, 25, 50 m)

Čreva in vse ostalo lahko dobite v maloprodajni trgovini v Ihanu, Goričica 1c, p. 61230 Domžale in v času od 4. 11. 94 — 15. 2. 95 na ljubljanski tržnici. V Ihanu pa od 1. 11. 94 naprej dobite tudi vse kar potrebujete za kolone. Se priporočamo.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Čisto mlado vino je znak kakovosti

V teh tednih se še vedno odloča o usodi vina, zato dobri kletarji "dežurajo" v svojih zidanih. Na pokušinjah, ki jih organizirajo društva vinogradnikov pred Martinom, je vsaj polovica vzorcev popolnoma bistrih. To je eden od dokazov, da je narejen velik napredek tudi v kmečkem kletarjenju. Bistro vino ima več možnosti, da dobi višjo oceno kot vino z meglico ali celo motno. Izgled vina je vsekakor del kakovosti, zato se mora odraziti v oceni. "Obleka naredi človeka", je pregovor, ki vse bolj drži. Ljubitelji vina vse pogosteje zahtevajo ustrezno barvo in bistrost. Kletarji vemo, da z večjo čistočo vina, ki pri normalnem zdravem in povprečnem vinu te dni nastaja, izgubljajo tudi nečistoče v vinski cvetici in okusu. Čim hitreje se vino očisti, višjo kakovost bo doseglo in zanesljiveje se bo izognilo napakam in boleznim. V mlečno motnem vinu je težko, razen pri aromatičnih sortah (rumeni muškati), spoznati sorto. Po očiščenju, spontanem ali s pomočjo čistila, se nam prikažejo sorte značilnosti vina.

V tem času je normalno, da vsa vina še niso povrela. Imamo torej dve skrbji; prvo, da bi vina, ki še vrejo, normalno povrela in drugo, da bi se tista, ki so že povrela, čim prej očistila. Priložnost imamo, da ob prvem pretoku zdrave droži še uporabimo za reševanje tako mladih vin v vren-

ju, ki prepočasi vrejo, kot lanskim prezračenim vin, ki so izgubila svežino. Mlade droži iz vin, ki so bila razsluzena, so v glavnem same kvasovke, pomešane z vinom. Brez strahu jih lahko zlijemo v posodo, ki se "muči" z vrenjem. Kvasovke iz droži so vaje alkohola, zato jim bo lažje pospešiti zadnje dejanje pri nastajanju mladega vina. Kvasovke iz sveže pripravljene kvasne nastave niso vaje alkohola in jih zračen v vinom, ki ima še nekaj gramov nepovretega sladkorja, lahko hudi "strese", tako da mnoge med njimi ne preživijo.

Če nimamo težav z vrenjem mladega vina, a imamo zdrave droži in "onemoglo" lansko vino, zlijemo sveže droži v sodček s starim vinom, lepo pomešamo (5 minut) in jih pustimo, da se vino zbistri. To se zgodi v 14 dneh, če ni bilo staro vino bolno. Tak poseg staro vino pomladi in osveži, tako da je prijetno in pitno. Takšne posege z droži si pa lahko dovolimo le, če to naredimo istočasno, ko smo droži ločili od vina. Ako bi z droži čakali, recimo en teden, bi naredili nepopravljivo škodo. Droži se namreč zelo hitro kvajajo.

Vinogradniki, ki nimajo bistrih vin, naj z njimi ne tekmujejo na vinskih ocenjevanjih ob martinovanju. Ocena ne bo visoka. Res pa je, da je možno vino do takrat očistiti, recimo z bentoniti (bentagel, pentagel...). To čistilo hitro prime, zato ga ob prvem pretoku vmešamo v vino. V nekaj dneh bo v vrhnjem delu posode vino že bistro in od tu natočimo steklenice za pokušino. Dr. JULIJ NEMANIČ

DOBRA BERA TRSNIH CEPLJENK - Medtem ko se letošnji vinski mošt še spreminja v vino, se pridelovalci trsnih cepljenk pripravljajo na izkop in spravo letošnjega pridelka. Tu bo dober, saj mu je bilo vreme naklonjeno. Tako menijo v trsnici Toneta in Anice Jarkovič z Broda pri Podbočju, kjer so v 18-ih letih razvili sodobno pridelovanje prvovrednih trsnih sadik vseh znanih sort za vrhunska vina in tiste, ki dajejo cviček. In prav pri tem so še posebej uspešni, saj nudijo iz svoje trsnice klonske cepljenke žametne črmine, kar je novost v Sloveniji. To pa je še kako pomembno za prihodnost pridelave cvička, ki dobiva vse večjo veljavo. Na sliki: Tone Jarkovič (na desni) kupcem razkazuje letošnje sadike. (Foto: M. Vesel)

HELENA MRZLIKAR gospodinjiski kotiček

Kakšna je kvalitetna posoda

Nakup nove posode in gospodinjiskih pripomočkov pomeni večji denarni izdatek, zato kupujemo vedno premissljeno in le tisto, kar potrebujemo. Za kuhhalno posodo bomo izbrali lonce, kozice, sklede, pekače in ponve različnih velikosti, od servirne posode pa bomo izbrali globoke, plitve in desertne krožnike, servirne plošče, kozarce in ostalo steklenino, jedilni pribor in drobno orodje, kot so noži, kuhhalnice, deske, zajemalke in podobno. Torej vse, kar potrebujemo pri pripravi in serviranju hrane.

Za dober nakup vsega naštetega pa moramo vedeti nekaj več o sami uporabnosti materialov, oblik in barv posode. Predvsem je pomembno, da izberemo dobro kuhhalno posodo, saj ta vpliva na čas priprave hrane, njen videz in okus ter končno hranilno vrednost. Pozornost posvetimo možnostim vzdrževanja, čiščenja in shranjevanja posode kot tudi njeni obstojnosti. Lastnosti, ki so odraz dobre kuhhal-

ne posode so, da je ta znotraj in zunaj gladka, brez vzboklin in poglobljenih robov. Zgornji rob mora biti zaokrožen in poln, saj se v odprtih robovih nabira umazanija, ki jo je le težko odstraniti. Materiali morajo biti odporni na udarce, odrgnine in odporni proti kislinam in lugom, ki jih vsebujejo živila in čistila. Materiali ne smejo spreminjati hrani barve in vonja.

Pazljivi moramo biti tudi pri izbiri oblike kuhhalne posode. Obod posode naj bo raven in ne trebušast, dno pa naj bo odebeljeno in se mora prilagajati kuhhalni plošči. Odebeljeno dno sprejme trikrat več toplote kot tanko, toploto enakomerno oddaja in jo zadržuje še po odstranitvi s toplotnega vira. Na čas kuhanja pa vpliva tudi barva posode, saj v temni posodi voda zavre hitreje kot v beli.

Danes ima največjo prednost posoda iz nerjaveče kovine, ki jo uporabljamo za kuhanje in serviranje.

IZ NAŠIH OBČIN

Dom JLA bo postal kulturni hram

Obnova nekdanjega doma JLA se bliža koncu - Prostori za Dom kulture, Zavod za šolstvo, Razvojno-izobraževalni center - Urad za mladino namesto snemalnega studia?

NOVO MESTO - "V začetku prihodnjega leta bi moral Kulturni center Janez Trdina začeti delovati," pravi Danijel Brezovar, sekretar novomeškega sekretariata za družbene dejavnosti. Gre za nekdanji novomeški dom JLA, ki ga novomeška občina prenavlja in bo služil kulturi in izobraževanju. Dela so stekla konec leta 1993, vrednost adaptacije po prvotnem predračunu naj bi znašala 145 milijonov tolarjev, med deli pa je prišlo do zapletov s projektom, pokazala so se dodatna dela in pred tremi tedni so po dolgotrajnih pogajanjih podpisali aneks k pogodbi. Dela izvaja Obrtna zadruga Hrast s svojimi kooperanti, za vodenje investicije in nadzor pa je zadolžena Zarja. 77 milijonov tolarjev so dobili s prodajo stavbe sedanje policijske postaje, izvajalec kreditira četrtino vrednosti investicije, ostali denar pa bo treba zagotoviti v občinskem proračunu za prihodnje leto.

Večja dvorana ima 375 sedežev in bo namenjena kulturni, kongresni in seminarji dejavnosti, mala dvorana pa naj bi postala tako imenovana "art dvorana", ki bi med drugim služila tudi za kinoteke. Nasploh naj bi se v tem domu odvijale glasbene, plesne in scenske prireditve, v sedanjem Domu kulture pod kapiteljsko cerkvijo pa bi razvijali gledališko, filmsko, video in fotografsko dejavnost. Pri ureditvi zunanosti pa razmišljajo tudi o gledališču na prostem, ki bi bilo primerno tudi za druge, zlasti poletne kulturne prireditve.

"Ob ustreznem upravljanju in vodenju Kulturnega centra Janez Trdina bo Novo mesto gotovo imelo reprezentančni objekt širšega pomena," je prepričan Brezovar.

A. BARTELI

Pot do tega, da bo nekdanji novomeški dom JLA le namenjen kulturi in izobraževanju, je bila naporna in ovinkasta. Pojavljale so se tudi zamisli, da bi v tej stavbi uredili nakupovalno središče, pa razne trgovine in butike, da bi vanj naselili podjetnike in še kaj. No, vsekakor bodo v tej stavbi, v kateri je več kot 4.000 m² površin, dobili prostore Dom kulture, novomeška enota republiškega Zavoda za šolstvo ter Razvojno-izobraževalni center.

"Še vedno pa ostaja odprto vprašanje gostinskega dela," pravi Brezovar. Po načrtu naj bi bila v domu solidna restavracija, kjer bi se lahko prehranjevali udeleženci raznih seminarjev, izobraževalnih in drugih prireditev, ki bodo potekale v tem novem novomeškem kulturnem centru; poleg tega pa naj bi dobro restavracijo potrebovalo tudi Novo mesto nasploh. Za restavracijo še nimajo najemnika in so dali zanjo ponoven

JUBILEJNA "SREDA OB 18-1H"

NOVO MESTO - Hrvaško kulturno združenje bo prihodnje sredo, 2. novembra, ob 18. uri pripravilo že 30. prireditev "V sredo ob 18-ih". Tokrat bo gost večera veleposlanik Republike Hrvaške v Sloveniji mag. Miljenko Žagar, ki bo predaval o vzrokih in posledicah velikosrbske agresije.

KRŠČANSKI PODJETNIKI V NOVO MESTU - V nedeljo opoldne je predsednik novomeške občinske skupščine Franci Koncilija v hotelu Metropol sprejel in pozdravil visoke predstavnike UNIAPAC-a, mednarodnega združenja krščanskih podjetnikov, ki šteje okoli 50.000 članov. Svet direktorjev te vplivne mednarodne organizacije je imel svoj redni letni sestanek na Bledu, pri ogledu Slovenije pa so obiskali tudi Novo mesto in Kostanjevico. Pred kratkim je bilo v to združenje sprejeto tudi Združenje krščanskih podjetnikov Slovenije. UNIAPAC deluje na načelih krščanske socialne doktrine, ima zelo velik vpliv v Evropi, veliko je naredilo za demokratizacijo in gospodarski razvoj Južne Amerike, njeno delovanje je usmerjeno v Centralno in Vzhodno Evropo ter v Azijo. (Foto: A. Bartelj)

OTOŠKA ŠPORTNA DVORANA - Nova športna dvorana na Otočcu je prvi in bo osrednji objekt načrtovanega športnega centra v tem hotelskem kompleksu. Odprli jo bodo sredi novembra, v njej bodo 3 teniška igrišča, fitness center, savne, manjša telovadnica. Odprta bo podnevi in ponoči, že sedaj je za zakup terminov veliko zanimanje doma in v tujini. (Foto: A. B.)

Športni center na Otočcu

Raste sodoben športni center - Dvorana s 3.500 m² prostora bo stala 3 milijone mark

OTOČEC - Ob hotelskem kompleksu na Otočcu bo Krka oziroma njena družba Zdravilišča, v okvir katere sodi tudi otoški kompleks, zgradila sodoben športni center. Prvi in zelo pomemben objekt tega centra prav sedaj končujejo; gre za sodobno športno dvorano, ki jo bodo odprli sredi novembra, veljala pa bo okoli 3 milijone nemških mark. V dvorani bo 3.500 m² prostora, v njej bodo 3 teniška igrišča, fitness center, 2 finski in turška savna, bazen za ohlajevanje, manjši bazen za masažo, manjša telovadnica ter gostinski lokal.

namerava 9 mesecev na leto na Otočec pošiljati svoje člane na treninge in priprave, in to vsak teden po 50 igralcev. Decembra pa bo v novi dvorani več teniških turnirjev, ki jih bodo organizirale razne slovenske firme. "Lahko pa obljubimo, da za Novomeščane kljub velikemu zanimanju za dvorano ne bo zmanjkalo terminov," pravi Petrovič. Na Otočcu bodo pripravili tudi dve teniški šoli, eno naj bi vodila svetovno znana teniška igralnica.

Sicer pa bo terminski zakup otoške športne dvorane možen od 19. do 9. ure (se pravi, da bo obratovala cela noč), in to vnaprej za cel let ali za celo leto. Od 9. do 19. ure pa bo dvorana namenjena za poslovne interese otoških hotelov, a bo moč tudi v tem času dobiti igralni termin, seveda po predhodnem dogovoru.

Ob dvorani bodo uredili tudi zunanja teniška igrišča, v načrtu so še športni objekti za otroke in še marsikaj. A. B.

SREČANJE NA CVIBLJU

ŽUŽEMBERK - V ponedeljek, 31. oktobra, ob 11. uri bo na Cviblju pri spomeniku padlih borcev za svobodo osrednja občinska počastitev žrtev NOV. Na komemoracijo vabijo krajevna skupnost in krajevna organizacija ZB v Žužemberku ter občinski odbor ZB Novo mesto. Sodelovala bo novomeška godba, žužemberški pevski zbor in recitatorji domače šole. Prireditelji še posebej vabijo na srečanje svoje padlih borcev. Na Cviblju počiva nad tisoč znanih padlih borcev NOB, v skupnem grobu pa še tristo žrtev osvobodilnega boja. Skupnost krajevnih skupnosti v Novem mestu obvešča, da bodo v torek, na dan mrtvih, počastili pokojne partizane in aktiviste OF ob 10. uri dopoldne na pokopališču v Šmihelu, ob 11. uri pa v Ločni.

V opozorilo tudi zapiranje vode

V Hinjah pereč problem neasfaltirani cestni odseki - Zastoj v pogovorih o cesti med Smuko in Hinjami - Kako donosna naložba? - Od pogovorov k protestu

HINJE - Hinje se nikoli doslej niso mogle pohvaliti s kakšno posebno učinkovito družbeno pomočjo v njihovo korist. Mogoče so se prizadevati za razvoj tega območja manj poznala tudi zato, ker gre za veliko brezindustrialno območje, ki ga, vsaj ponekod, staroselci tako ali drugače zapuščajajo, priseljencev pa tam ni. Eden od problemov, ki ta trenutek še tarejo domačine, so slabe prometne povezave z drugimi kraji in območji.

Take vrste težave jim povzročajo 2 kilometra dolg neasfaltiran cestni odsek med Smuko in Hinjami. V Hinjah so doslej brezuspešno poskušali urediti vse potrebno, da bi ga asfaltirali. Zatika se zaradi manjkajočega denarja, vendar je začetna težava mogoče že v tem, da je krajevna skupnost Hinje nekako na meji novomeške in kočevske občine. Omenjena makadamska cesta poteka

po ozemlju občine Kočevje. Ker je tako, bi se o asfaltiranju najbrž morali dogovoriti dve občini, saj se krajevna skupnost ne more enakovredno pogovarjati z višjo ustanovo, kar občina kot taka nedvomno je. Doslej sta se KS Hinje in občina Kočevje že pogovarjali, vendar po njihovih dosedanjih stikih omenjena cesta ni še nič bližje asfaltu, kot je bila kdaj koli. Verjetno napredka v pogajanjih o tej ce-

sti ne bodo dosegli še toliko časa, dokler ne bosta obe strani imeli vsaj podoben mnenja o znesku, potrebnem za polaganje asfaltne protiprašne zaščite na cesti med Smuko in Hinjami.

Enako in bolj pomembne so tudi druge hinjske glavne ceste; gre za to, s katerim sosednjim zemljepisnim in gospodarskim okoljem se želi kdo od domačinov povezovati. V Hinjah vsekakor pogrešajo spodobno cesto Žvirčce-Struge. Njen neasfaltiran del je na ozemlju obeh omenjenih sosednjih občin, za željeno asfaltiranje pa se

• O pomenu teh cest sta vsaj dve resnici. Dejstvo je, da so ta trenutek te ceste na manj razvitem območju, katerih posodobitev bi varčnemu gospodarstveniku liberalnega tipa pomenila tratenje denarja. Toda z vidika domačinov z območja Hinj so to pomembne prometnice, od katerih je odvisna tudi nadaljnja prebivalstvena in gospodarska slika Hinj in Suhe krajine v celoti.

še ni ogrelo niti samo od sebe niti na prigrvarjanje ne Kočevje ne Novo mesto. Sama krajevna skupnost problema posodobitve ne zmore rešiti, ker je preverna in očitno preveč tuja občinarjem in državnikom, ki delajo načrte in odkazujejo denar za ceste.

Med cestami, na katerih največji optimisti slutijo asfalt, ne vozijo pa se po njem še niti oni niti črnogledi, je tudi cesta od Sel proti Gradencu. Prašni so še približno 4 kilometri te poti.

Potem ko je očitno prišlo do zastaja v pogovorih in o nadaljnjem posodabljanju cest na območju Hinj, so domačini, prepričani v svoj prav, pripravljali odločneje opozorilo na svoje zadrege s cestnimi jamami in hudournimi kanalčki. Pravijo, da bodo iz protesta zaprli ventile v vodovodu, ki poteka po njihovem ozemlju.

L. M.

Šentjernejski vrtec premajhen

Letos brez organiziranega varstva 25 otrok - Družinska varstva so omilila stanje - Potrebovali bi vsaj še tri oddelke - Kaj bo ukrenila nova občina Šentjernej?

ŠENTJERNEJ - Šentjernej z okolico ima toliko otrok, da v vrtcu zanje ni več prostora. Že več let se v marcu vpiše v vrtec okoli 100 otrok, sprejmejo jih pa lahko le 30. Letos je stisko zmanjšala nekaj na novo odprtih družinskih varstev v okolici Šentjerneja in zasebni vrtec v Dolenji Stari vasi, toda veliko otrok je še vedno v varstvu pri starših ali starih starših in niso deležni družbene vzgoje.

Šentjernejski vrtec je bil zgrajen leta 1974. Na začetku je bila polna le ena igralnica. Takrat so se nekateri spraševali, zakaj so zgradili tako velik vrtec. Vendar se je postopoma vpis večal, tako da imajo sedaj šest oddelkov vključno z malo šolo. Zadnjih deset let prostora primanjkuje, kljub temu da je tu v varstvu 150 otrok. Po oceni Mire Hrovat, vodje vrtca Čebelica v Šentjerneju, bi morali odpreti še tri dodatne oddelke, da bi lahko zadostili vsem potrebam.

Že več let v Šentjerneju poskušajo rešiti stisko, vendar se, kot kaže, vrtilo v začaranem krogu. Narejen je bil tudi že načrt za nov vrtec. Namerali so odkupiti sosednji travnik, vendar je bila cena previsoka. Načrte sta

delno zaustavila tudi večanje brezposelnosti zaradi odpuščanja delavcev iz Iskre in priprava novega zakona o šolstvu.

Slaba stran obstoječega vrtca je tudi ta, da je vrtec montažen. Narejen je bil za manjše število otrok, kar kažeta tudi zelo majhna kuhinja in garderoba. Telovadnice sploh nimajo. Zaradi stiske morajo perilo sušiti kar na hodniku, pisarna vodje vrtca pa je zbornica, likalnica, delavnica in pisarna hkrati.

Šentjernejski okoliš je velik; če upoštevamo območje, kjer bo nova občina, tu prebiva okoli 7 tisoč ljudi. Kot pravi Metoda Turk, ravnateljica vrtca vzgojno-varstvene organizacije Novo mesto, v sklopu katerega delu-

T. GAZVODA

SUHOKRANJSKI DROBIŽ

BOGAT ULOV - Lovci lovske družine Plešivca so bogatejši še za eno trofejo. Njihov član Srečo Miklič je ustrelil več kot sto kilogramov težkega medveda. Pravijo, da je zdaj v suhokranjskih gozdovih več medvedov kot prejšnja leta.

DENARNÁ PODPORA - Dobra polovica, natančneje 456 faranov žužemberške fare, je pripeloval denar za obnovljeno cerkev sv. Mohorja in Fortunanta. Dolgovi so seveda še vedno precejšnji in tudi dela je še veliko.

PLOŠČA V AJDOVCU - Precej ljudi se je zbralo v nedeljo na pokopališču Sela pri Ajdovcu. Krajinjci Ajdovca, Lipovca, Brezove rebri, Podlpe in drugih vasi so zbrali denar za spominsko obeležje vsem padlim med vojno in tudi po njej. Žal je okrog plošče s 115 imeni žrtev nastal zaplet, kar je potrdil tudi venec, na katerem je pisalo: "Kaj smo vam storili, da nas niste blagoslovili?"

MESEČ POŽARNE VARNOSTI - Dvorski gasilci so prebelili svoje prostore in postavili gasilsko omaričo v središču Dvora. Gasilci iz Žužemberka pa so preiskusili novo cesto od Stavčev vasi proti Cegelnici, pogasili namišljeni požar in spotoma natočili kmetu vodo v vodnjak. S. M.

SEJEM CVETJE IN SVEČE

NOVO MESTO - Od petka, 28. oktobra, do točka, 1. novembra, bo na stojnicah Glavnega trga tradicionalni sejem rož, sveč in ostalega za krasitev grobov ob dnevu mrtvih.

- Žalost je usoda globokih duš in močnih inteligenc. (Vinet)
- Velike duše trpijo tiho. (Schiller)
- Janez Janša je očitno prebral eno samo leposlovno knjigo: Z ognjem in mečem. (Večer)
- Opozorilo pred martinovim: kdor redči vino, kvari vodo!
- S strastni človek živi: z razumom zgolj obstaja. (Chamfort)

ČUDEŽ I - V Beli krajini so si začeli zadnje čase zelo prizadevati, da bi čim bolj vnovčili Kolpo in vse, kar se okrog nje dogaja. Zato so marsikje ustanovili turistična društva, eno med njimi tudi v Adlešičih. Ko je hotel eden od predsednikov društva čim bolj nazorno prikazati, kaj vse je moč narediti iz Kolpe in s tem prebuditi sokrajane iz turističnega spanca, je dejal: "Če bi imeli Semečani Kolpo, bi iz nje naredili čudež." Toda Semečani imajo del Kolpe na Primostku in poletje je obiskovalec, ki je na kopališču iskal svoj prostorček pod soncem, zares dobil občutek, da se je na Primostku zbralo toliko ljudi zato, ker so prišli gledat prikazovanje Marije ali kakšen drug čudež.

ČUDEŽ II - Tudi v črnomaljski občinski upravi so mislili, da se je zgodil čudež, ko so ugotovili, da je po vsej občini kar naenkrat neizmerno število poslovnih prostorov. Ko so le nekoliko bolj natančno pogledali v bukve, so ugotovili, da gre za kapelice, ki jih pred leti očitno niso smeli poimenovati s pravim imenom.

ČUDEŽ III - Marjan Sedmak, predsednik Društva novinarjev Slovenije, pa zagotovo ni tako naiven, da bi pomislil, da se je zgodil čudež, ko je ob 50. obletnici ustanovitve društva v soboto na spominsko ploščo na črnomaljskem gradu natikal venec. Pa vendar je bila plošča, kljub temu, da je granitna, na vrhu neverjetno mehka. Ko si je Sedmak "roke ugledal", kot pravi v znani otroški pesmici Oton Župančič, je videl, da so polne golobjih kakcev. Novinarska delegacija se je zato razšla z enim samim sklepom: "Spominsko ploščo bo potrebno očistiti!" Kdo bo opravil to odgovorno delo, niso določili.

Sprehod po Metliki

IZ ZASEBNEGA SNEMALNEGA STUDIA SRAKA bo prišla te dni na svetlobo CD plošča pevke Ivanke Kraševce. Dama je sicer rojena v Munchnu, otroška in mladinska leta pe je preživela v Metliki, zato se ima za Metličanko, Metličani pa jo imajo za svojo. Bogato pevsko pot je pričela po zmagi na oddaji Pokaži, kaj znaš. Najprej je pela popevke, nato pa se je povsem posvetila narodno-zabavni glasbi. Vrsto let je sodelovala z Mihom Dovžanom, z Alpskim kvintetom pa je prepotovala domala vso Evropo. Ivanka Kraševce se je proslavila s pesmijo Bele rože iz Aten, ki ne bo manjkala na CD plošči izdajatelja Draga Vovka.

BLIŽAJO SE VOLITVE V LOKALNO SAMOUPRAVO. Da bi si pridobili simpatije volilcev, so se mnogi svetovni državniški slikali z otroki v naročju. Ker tudi lokalni veljaki obvladajo propagandne prijeme, je pričakovati kaj podobnega. Metličani se ne bi prav nič čudili, če bi uzrli na plakatih Branka Matkovića, sedanjega (in bodočega?) župana, s tremi otroki v rokah. Toliko jih je namreč "pridelal" doma v času svojega županovanja.

Trebanjske iveri

POBUDA - Poslanec državnega zbora in trebanjski občinski odbornik Alojz Metelko je na zadnji izredni seji trebanjske občinske skupščine povedal, da so poslanci dali pobudo za ustanovitev nove občine, ker so imeli v rokah pismo KS Trebelno, da nočejo imeti nič skupnega z Mokronogom, enaka "simpatija" pa naj bi veljala tudi obratno. Kako razumeti potemtakem v Dolenjskem listu objavljeno pismo občinskega odbora SKD Trebnje, ki očita poslancu SLS volilno kupčijo za hrbtno volilcev, ker naj bi Metelko z amandmajem k tretjemu branju zakona o občinah, ob podpori LDS in ZLSD, dosegel ukinitve dveh predlaganih občin na sedanjem teritoriju občine Trebnje?

ARHITEKTONSKE EKSHIBICIJE - Če že Mokronog nima takšne znamenitosti, kot je Empire State Building v New Yorku, ima pa lepo obnovljeno cerkev in razpadajoče grajske razvaline. Slehernik se lahko čudi tudi arhitektonskim eksibicijam "uvožena" krajana, ki je vsem na oči. Krajevna skupnost je že pobarala pristojne inšpekcije, naj preveri, ali je ta gospod sploh imel papirje za tolikšno ekstravaganco. Ne kaže, da bi nameravali inšpektorji kaj ukreniti.

TELEFONSKI IMENIK - Novi telefonski imenik Slovenije je za uporabnike zoprna zadeva, če že ne kar prava katastrofa v primerjavi s prejšnjim imenikom. V iskanju telefonskih naročnikov po številnih vaseh in zaselkih marsikdo obupa in raje seže po starem imeniku. Le sloviti Sherlock Holmes in bralci Dolenjca, pa so lahko ob rahli božji pomoči kos uganki, kako najti naročnika z Vrha pri Trebelnem, ki ga je novi imenik preselil v nekdanji Vrh nad Mokronogom, po volji ljudstva spet imenovani Sv. Vrh.

IZ NAŠIH OBČIN

Praznik Ljudskih univerz

V Črnomlju ga bodo počastili s predstavitvijo dela in gledališko predstavo

ČRNOMELJ - Od srede oktobra do srede novembra bodo vse Ljudske univerze, združene v Zvezo ljudskih univerz Slovenije, praznovale 35. obletnico obstoja. Ob tej priložnosti bodo predstavile svojo dejavnost, predvsem izobraževanje mladine in odraslih. Seveda se bo temu praznovanju pridružila tudi Ljudska univerza iz Črnomlja, ki je bila prav pod tem imenom ustanovljena leta 1959. Konec šestdesetih let se je preimenovala v delavsko univerzo, pred tremi leti pa znova v ljudsko.

Ljudska univerza Črnomelj deluje danes kot samostojna enota Zavoda za izobraževanje in kulturo (Zik), "pokriva" pa izobraževalne potrebe v vsej Beli krajini. Veliko sodeluje tudi z Ljudsko knjižnico v Metliki, ki je soorganizator izobraževanja. V okviru Ljudske univerze je v Beli krajini v številne izobraževalne programe vključenih več kot 600 ljudi, ki obiskujejo od osnovnošolskih programov za odrasle do višješolskih programov ter vrsto splošnoizobraževalnih tečajev. Kot je povedala direktorica Zika Nada Žagar, bo črnomaljska Ljudska univerza v okviru praznovanja predstavila svojo dejavnost na stojnicah. Sredi novembra pa bo v kulturnem domu pripravila gledališko predstavo, ki bo darilo vsem Belokranjcem.

M.B.-J.

Bo Črnomelj dobil urad za mladino?

Opravljal naj bi delo za vso Belo krajino

ČRNOMELJ - Nedavno je Črnomelj obiskal direktor Urada Republike Slovenije za mladino Stanko Šalamon, ki je predstavil delo urada ter hkrati naloge, ki jih načrtuje v prihodnosti z delovanjem urada na lokalni ravni. Ob tem je podpredsednik črnomaljske občinske skupščine Boris Mužar poudaril, da bi bilo dobro tudi v črnomaljski občini ustanoviti lokalni urad, ki bi lahko opravljal tudi delo za celo Belo krajino.

O predlogu je razpravljala tudi črnomaljski izvršni svet, ki se je strinjal z ustanovitvijo urada. Vendar pa bo oddelek za lokalni razvoj pri občinski skupščini moral najti primeren prostor za urad. Socialna služba pri občinski skupščini pa bo pripravila problematiko mladine v občini ter v skladu z zakonodajo tudi program dela Urada za mladino. Urad Republike Slovenije za mladino načrtuje tudi pogovor s pristojnimi v metliški občini o tem, da bi razširili prostornosti Urada za mladino Črnomelj na vso Belo krajino.

Petnajst črnih smetišč je manj

V črnomaljski občini so septembra končali z letošnjimi komunalnimi javnimi deli - Čiščenje divjih odlagališč, vodovodnih tras in naselij - Komunala opozarja

ČRNOMELJ - V črnomaljski občini opravljajo javna dela na komunalnem področju že od leta 1991. V letošnjem letu je pri javnih delih v občini, ki so trajala pet mesecev, sodelovalo 14 delavcev, ki je opravilo skupaj skoraj osem tisoč delovnih ur. Sanirali so črna odlagališča odpadkov, urejali in čistili vodovodne trase in objekte ter urejali naselja.

Na Komunalni pa ob zaključku letošnjih javnih del opozarjajo na nekatere probleme, ki jim sami niso kos. Tako so v javna dela v glavnem vključeni nekvificirani delavci, ki večkrat nimajo delovnih navad. Zara-

di majhnega zaslužka tudi niso motivirani za delo. Nadomestilo zavoda za zaposlovanje ter spodbuda za delo sta namreč skupaj znašala okrog 25 tisoč tolarjev za 176 delovnih ur na mesec. Prav tako so na Komunalni spomnili, da zamenjave delavcev potekajo prepočasno.

Vendar se na Komunalni strinjajo, da so s pomočjo javnih del v letošnjem letu opravili veliko dela ter tako upravičili vložen denar. Največji učinek je bilo moč opaziti pri čiščenju divjih odlagališč odpadkov. Tako so se letos lotili kar petnajstih črnih smetišč ter z njih odpeljali več kot 800 prost. metrov odpadkov. Na Komunalni pričakujejo, da bodo s tovrstnim čiščenjem okolja nadaljevali tudi v prihodnjem letu, hkrati pa začeli z odvozom smeti iz vseh naselij v občini, saj bodo le tako lahko zmanjšali odlaganje smeti na črno. Prav tako so uredili in očistili skoraj 23 kilometrov vodovodnih tras ter 21 objektov. Hkrati so delavci urejali tudi večja naselja v občini: Črnomelj, Semeč, Vinico Adlešiče ter Stari trg. Sicer pa na Komunalni predlagajo, da bi z javnimi deli nadaljevali tudi v prihodnjem letu, vendar pa bodo morali pripraviti dober in usklajen program. Predvsem pa bo moralo priti več pobud za urejanje naselij iz krajevnih skupnosti.

M.B.-J.

KULTURNI DOM DOBIVA LEPSHO PODOBO - Črnomaljski Begrad se je nedavno lotil temeljite prenove zunanjsčine kulturnega doma v Črnomlju. Še to jesen bo prenovil ostrežje, kritino, fasado, stekleno steno, strelovod in kanalizacijo, spomladi pa uredil še ploščad pred domom ter med domom in pošto. V načrtu je tudi ureditev parka za domove na prostem, ki pa bo zaradi pomanjkanja denarja morala še počakati. Tokratna nalozba bo veljala 12 milijonov tolarjev, denar pa bodo prispevali skupščina občine, ministrstvo za kulturo in Zavod za izobraževanje in kulturo. (Foto: M.B.-J.)

Vrhunska vina boljša od lanskih?

V metliški vinski kleti so zadovoljni z letošnjo letino grozdja - Odkup večji od lanskoletnega - Po praznikih že na prodajnih policah portugalka-mlado vino

METLIKA - V tukajšnji vinski kleti so zaključili tako z odkupom grozdja vinogradnikov kot s trgatvijo v lastnih vinogradih. S kakovostjo in s količino grozdja so zadovoljni. Tako lahko pričakujejo, da bodo z dobrim kletarjenjem tudi nekatera vina letošnjega letnika dosegla vrhunsko kakovost. V združnih vinogradih pa je ostalo še okrog 12 ton grozdja sorte laški rizling za vina posebne kakovosti.

Vinska klet metliške kmetijske zadruge je letos sprejela 1.163 ton grozdja, kar je za skoraj 100 ton več kot lani. Iz združnih vinogradov je prišlo 155 ton, ostalo pa so pripeljali belokranjski vinogradniki. Več grozdja je predvsem na račun mešanega belega, kar jih po besedah vodje vinske kleti Toneta Pezdircar veseli, saj jim belega vina praviloma primanjkuje.

Pezdirc je zadovoljen, ker so visoko kakovostne bele sorte kot so rumeni muškata, šardone, sovinjon, renski rizling in sivi pino dosegle visoko kakovost in sicer kar od 81 do 98 Oe stopinj. Prav tako je bil izredno kakovosten laški rizling. Po moštu pa je moč že sedaj sklepati, da bodo vse te sorte dosegle vrhunsko kakovost. Kraljevina in mešano belo grozdje so povprečne kakovosti. Tudi rdeče sorte so, razen žametne črnine, ki je v desetletnem povprečju, dosegle dobro kvaliteto. Posebno šentlovenka in modra frankinja sta imeli nad

80 Oe stopinj. Del modre frankinje so v kleti izbrali za vrhunsko kakovost vina metliška črnina, ki se bo nekaj let staralo v lesenih sodih. Po Pezdircem mnenju bosta vini belokranjec in metliška črnina letošnjega letnika po kakovosti podobna lanskemu, medtem ko bodo vrhunska vina morda celo boljša.

Te dni so v vinski kleti že ustekleničili portugalko-mlado vino letošnjega letnika in je že pri vletrgovcih, 2. novembra pa bo na prodajnih policah. Metličani so mlado vino poslali letos na trg že osmič, vendar pod imenom portugalka-mlado vino šele drugič. Prej je bilo to vino znano pod imenom metliška črnina-mlado vino, vendar so se v kleti lani odločili za novo ime, saj je v tem vinu več kot 80 odst. portugalka, ostalo pa je šentlovenka. Nenazadnje se v tem kaže tudi prizadevanje metliške kmetijske zadruge, da se sorta ne bi zatrla. Zato so v združnih vinogra-

dih lani tudi zasadili 5.000 trt portugalka. Letos so v vinski kleti napolnili s portugalko-mladim vinom 22.000 litrskih steklenic, ki jih bodo morali prodati do novega leta, kar po njihovem mnenju ne bo težko, saj je zanimanje za to vino precejšnje.

M.BEZEK-JAKŠE

PREDAVANJE IN OKROGLA MIZA O DRUŽINI

METLIKA - Ob mednarodnem dnevu družine vabi metliški občinski odbor Slovenskih krščanskih demokratov na predavanje in okroglo mizo o družini, ki bo v petek, 28. oktobra, ob 19. uri v dvorani vinske kleti v Metliki. Dr. Drago Čepar, državni sekretar za družino v Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve, bo imel predavanje z naslovom "Trdna družina, močna država", sledil pa bo pogovor o tej temi.

DRUŽINSKI PIKNIK

TREBNJE - Zaradi napovedanega dežja so trebanjsko društvo za zdravje in sožitje v družini, območna organizacija Rdečega križa ter vrtci in osnovne šole prestavili sobotni družinski piknik s predvidenega prizorišča pri lovski koči na Mirni v trebanjsko športno dvorano. Kostanja niso pekli, vseeno pa sta se približno dve stotnjici otrok in staršev prijetno počutili v družbi z Romano Kranjčar ter v raznih delavnica, družabnih in športnih igrah.

CESTARJI NE POZNAJO LANŠPREŽA?

TREBNJE - "Cesto Rodine-Lanšprež je vsaj dve leti ni obiskal kakšen cestar," je zatrdil odbornik trebanjske občinske skupščine Marjan Urban. Če že ni denarja za asfaltiranje odseka, ga je pa vsaj za pesek in obsekanje dreva, da bi tudi manjši avtobusi neoprasnani lahko pripeljali turiste k spomeniku Petra Pavla Glavarja na Lanšprežu.

25 ŠUŠMARJEV - FRIZERJEV?

TREBNJE - Občinski odbornik Alojz Metelko je pri frizerju slišal pritožbo, da je v občini kar 25 šušmarjev - frizerjev, pristojne inšpekcijske službe pa ne ukrepajo. Župan Ciril Pungartnik je soglašal, da je nevržno stanje, ko obrtniki in drugi plačujejo davke, drugi pa šušmarijo. V luči take razprave je zatorej trebanjska občinska skupščina naslovila na Upravo inšpekcijskih služb Novo mesto apel, naj vendar ukrepa,

P. PERC

KAJ LAHKO ŠE NAREDIMO ZA OTROKE?

METLIKA - V metliški občini so v osnovnih šolah Metlika, Podzemelj ter na podružnici na Suhorju, v vrtcu in ljudski knjižnici namenili tednu otroka veliko časa in pozornosti. Občinska zveza prijateljev mladine pa bo pripravila še občinski parlament na temo "Moč besede komunikacija" ter okroglo mizo z naslovom "Kaj lahko še naredimo za otroke in mladino v naši občini". Na ZPM ugotavljajo tudi, da je za prometno varnost otrok v občini premalo storjenega.

ŽALNE SLOVESNOSTI OB DNEVU MRTVIH

ČRNOMELJ - Ob dnevu mrtvih bo v občini Črnomelj osrednja žalna slovesnost pri spomeniku na Griču v petek, 28. oktobra, ob 12. uri. Program bodo izvajali učenci osnovne šole Loka. Pri spomeniku na Gornjih Lazah bo komemoracija v soboto, 29. oktobra, ob 11. uri. Ob 50-letnici smrti komandanta Glavnega štaba NOV in POS bo pri spomeniku na Lokvah pri Črnomlju v ponedeljek, 7. novembra, žalna slovesnost. Sodelovali bodo učenci iz osnovne šole Dragatuš.

Pritekla bo prihodnjo pomlad

Za vaščane Gorenje vasi pri Mirni je vodovod najpomembnejša pridobitev zadnjega desetletja - Na Škrjančah in Ševnici stojijo ob strani, ker imajo zadosti vode

GORENJA VAS PRI MIRNI - "Kolikor se jaz spominim, vaščani že vsaj 10 let prosjajo za vodo," pravi Irena Kurent, mlada in zagnana predsednica gradbenega odbora za izgradnjo vodovoda Gorenja vas pri Mirni.

Podpredsednik odbora Drago Kraljevič pravi, da računajo letos dokončati poglobljena dela na primarnem vodu v dolžini 3.627 metrov od odcepa pri Zajki, skozi Škrjanče, Ševnico, Gorenjo vas, do vodohrama Ključ. Ti kraji bodo lahko dobili dovolj odlične vode iz trebanjskega vodovoda oz. iz sistema Temenica, na katerega so se že spomnili letos z novim vodom priključila gospodinjstva na 2,4 km dolgem odseku Račje selo-Blato-Mala Ševnica.

Predsednik sveta KS Mirna Jože Tomažin meni, da so vaščani potegnili pravo potezo, ko so zaupali nehalno vodenje naložbe, vredne 6,1 milijona tolarjev (le za glavni vod!), komunikativni, odločni, a nič prepirljivi Kurentovi. Ravno prejšnji teden, ko smo se mudili na terenu, smo se prepričali, kako zoporno je takšno delo predsednice gradbenega odbora. Izvajalec gradbenih del Marjan Kotar je s svojo ekipo hotel nada-

ljevati izkop jaška za glavni vod, a so se nekateri vaščani Ševnice postavili po robu, češ da ne bodo dovolili prekopavati asfalta na vaški cesti, za katero naj bi sami primaknili veliko denarja. Zapletli so večji predvsem na Ševnici in Škrjančah, kjer imajo svoj

Irena Kurent

* Brez trpljenja je človeku težko biti dober. (V. Levstik)

GLOBINSKA MEDITACIJA V TREBNJEM

TREBNJE - Center za duhovno kulturo bo v sredo, 2. novembra, ob 18. uri v osnovni šoli Trebnje predstavil obiskovalcem preprosto in vsakomur dostopno metodo - Globinsko meditacijo, s katero se lahko človek sam, kadar koli in brez zunanjih pripomočkov, globoko sprosti in umiri.

Slovenija, kam?

Dr. J. Zagožen predstavil resolucijo o slovenski stvarnosti

RIBNICA - Predsednik slovenske vlade in ministri se preveč hvalijo, ko govorijo, kako je ves svet presenečen nad našimi gospodarskimi uspehi. Dejansko pa imamo veliko brezposelnih, inflacija narašča in obresti so visoke. Edini stvarni podatki o (ne)-uspešnosti našega gospodarstva so tisti od lani, ko številke govorijo, da so bili v Sloveniji celotni stroški za 1,3 odst. višji od prihodkov.

To je nekaj misli, ki jih je izrazil na nedavni javni tribuni "Slovenija, kam?" v Ribnici dr. Jože Zagožen. Tribuno je organiziral občinski odbor SDSS. Na tribuni je bilo rečeno še, da si "stare sile" prizadevajo zaustaviti proces decentralizacije in tudi privatizacijo. Zavzemajo se za lastninjenje družbene lastnine, znano pa je, da je država slab gospodar. Po mnenju dr. Zagožna so nujne nove volitve. Pripravili so tudi že alternativni gospodarski program, ki bo podlaga za delo stranke, ki bo prišla na oblast.

GASILKE IZ ŠALKE VASI TRETJE

KOČEVJE - Državnega gasilskega prvenstva v Kranju za memorial Matevža Haceta, prvega predsednika gasilske zveze Slovenije, se je udeležilo tudi več ekip iz ribniške in kočevske občine. Med njimi so bile tudi gasilke mladinke iz gasilskega društva Šalka vas, ki so nastopale v mokri vaji gašenja požara in štafeti z ovirami. Med 32. gasilskimi desetinami so osvojile odlično tretje mesto. Kranj je gostil več kot 4.000 prostovoljnih gasilcev.

B. K.

SREČANJE KUPCEV

SEVNICA - V Kopitarni so že pripravili kolekcijo obutve "pomlad-poletje 95", ki jo bodo danes, 27. oktobra, predstavili svojim kupcem skupaj s svojim že uveljavljenim programom. Modno revijo v gostišču Zolnir v Kostanjevici bo izvedla ljubljanska agencija Rau.

KOMEMORACIJA V SPOMIN PADLIM KURIRJEM

SEVNICA, LOKA - Občinski odbor združenja borcev in udeležencev NOB Sevnica prireja jutri, v petek, 28. oktobra, v sodelovanju s sevniško osnovno šolo Savo Kljadnik in šolo v Loki pri Zidanem mostu, žalni kome-moraciji. Najprej bo kome-moracija, ob 10. uri na Okroglicah pri spomeniku padlih kurirjev, v spomin na tragične dogodke pred 50. leti. Zatem pa bo opoldne žalna spominska slovesnost še v Sevnici na Trgu svobode pri spomeniku narodnega heroja Alojza Kolmana - Maroka in drugih padlih med NOB.

Sekretar Dvornik ni v Ribnici nič obljubljal

O cestah v poslanski pisarni B. Henigmana

RIBNICA - Poslanec Državnega zbora Benjamin Henigman je 17. oktobra sklical v svoji poslanski pisarni v Ribnici razgovor s predstavniki vlade Slovenije o izgradnji in obnovi cest. Razgovora so se udeležili državni sekretar za ceste Marjan Dvornik, direktor Družbe za državne ceste Franc Slak, predstavniki občine Ribnica ter bodočih občin Osilnica in Loški Potok. Na njihova vprašanja in pripombe je sekretar Dvornik odgovoril tako:

"V občini Ribnica je manj kot odstotek državnih cest in od skupnega deleža denarja za vzdrževanje cest dobi sorazmerno vsoto; se pravi, da ni zastopljena. Na magistralki M 6 je 15 odsekov potrebnih obnove oz. raznih posegov, med njimi je odsek pri Nemški vasi, za katere obstaja resnična možnost za preplastitev.

Odsek regionalne Travačar, dolg 4,5 km, bo urejen v makadamski izvedbi. Nobene možnosti ni, da bi prišel v poštev za posodobitev v naslednjih petih letih. Odsek Mozelj-Brezovica bo asfaltiran spomladi. Grad-bena dela so končana. Cesta Stari trg-Vinica ima prednost, zato ni dosti možnosti, da bi ostali na tem delu Slovenije dobili kaj več.

Ribnica ima dve obvoznici. V načrtu je 7 km dolga pod Malo Goro. Mestna obvoznica je dolga 2,5 km. To je pravzaprav magistralna cesta skozi Ribnico, za katero bo letos narejena dokumentacija. Gradnja ceste Bezgovica-Bazgarji se bo nadaljevala v okviru gradnje cest ob zeleni meji. Cesta Kočevska Reka-Osilnica je samostojna postavka v proračunu. Zadeve se ne premikajo tako hitro, kot bi želeli. Skupno je zanje doslej zagotovljenih 150 milijonov tolarjev, kar je zelo veliko.

Za prekategorizacijo lokalnih (občinskih) cest v državne je malo možnosti. Tudi prekategorizacija mejnih prehodov je malo verjetna.

Gozdne ceste naj bi vzdrževali z davkom na lastništvo gozdov. Naše ministrstvo se zavzema, da bi se ta denar stekal naravnost v občine, kjer ta davek plačujejo.

Prisotni domačini so na sestanku povedali še več bolj ali manj ostrih pripomb na račun mačehovskega odnosa države do teh krajev, posebno pri cestah. Kritizirali so tudi odgovorne, da namerno zavlačujejo s pripravo dokumentacije in z raznimi drugimi postopki.

J. PRIMC

Vodilni Zeleni ob rečici Čabranki

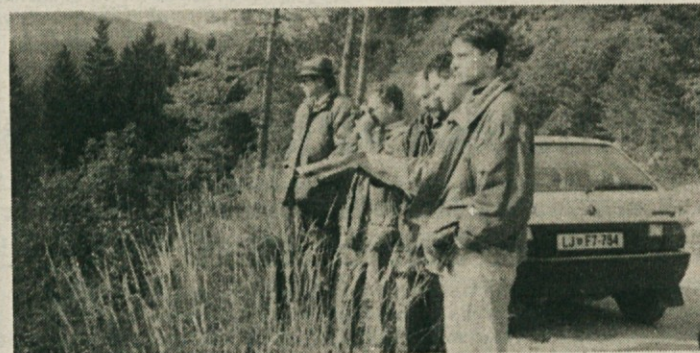
Na povabilo KS Draga so prišli: dr. Dušan Plut, dr. Leo Šešerko, Božo Flajšman, Dušan Božičnik in drugi - Na kraju samem o mnogih problemih obmejnih krajev.

DRAGA, ČRNI POTOK - Na povabilo krajevne skupnosti Draga v kočevski občini, ki naj bi po novem sodila v občino Loški Potok, so prišli na celodnevni obisk predstavniki ekološkega foruma LDS (bivši Zeleni - ESS): dr. Dušan Plut, dr. Leo Šešerko, Božo Flajšman in Dimitrij Pur, predstavnik Centra za ekološke dejavnosti, direktor Slovenskega ekološkega gibanja Dušan Božičnik in še nekateri. Ogledali so si možne trase za novo cesto, ki bi povezovala vasi ob slovenskem bregu Čabranke, suho strugo Čabranke, javnosti malo znani rimski most v Črnem Potoku, nato pa so se pogovarjali najprej v Črnem Potoku s prebivalci, predstavniki KS in okoliških vasi ter občinskega izvršnega sveta Kočevje. Razgovore pa so zaključili na Travi.

Najprej so ugotovili, da je Črni Potok edina vas v tej KS, ki ni prometno povezana s Slovenijo, če odmislimo cesto prek Hrvaške. Ob vsem tem pa so vaščani poudarili, da so vedno lepo sodelovali z ljudmi na drugi strani Čabranke in da tudi zdaj ne želijo nobenih zaostrovanj z njimi, saj so z mnogimi, tudi sorodstveno tesno zblížani.

ZDAJ JE ČAS

KOČEVJE - Samo še do 7. novembra bodo javno na občini razgrnjeni osnutki ureditvenega načrta za Jasnico, sprememb in dopolnitev dolgoročnega plana občine in prostorsko ureditvenih pogojev za Kočevsko polje. Po dosedanjih izkušnjah sodeč pripomb do roka ne bo, jih bo pa veliko, ko bodo ti dokumenti sprejeti.

EKOLOGI NA RIMSKEM MOSTU - Glavni predstavniki Ekološkega foruma LDS, med njimi dr. Dušan Plut in dr. Leo Šešerko, so si minuli teden ogledali tudi takoimenovani "rimski most" v Črnem Potoku nad Čabranko. Čudili so se njegovi lepoti, strokovno izpeljanim dvema lokoma iz kamna in njegovi posebni obliki. Še bolj so se čudili, da o tem strokovni krogi nič ne vedo. Kritizirali pa so zajetje vode Črnega potoka (tako se imenujeta potok in vas) za malo elektrarno, predvsem zato, ker je gradnja cevovoda močno škazila pogled na ta objekt. Vsi so bili navdušeni nad skrito lepoto tega mostu. (Foto: J. Primc)

Predvolilni boj se je začel

Vsi hvalijo le sebe in si žele pridobiti volilce

KOČEVJE, RIBNICA - Predvolilni boj se je začel. Vse stranke izražajo prepričanje, da bodo zmagale na volitvah. Nekateri tje dni organizirajo po terenu javne tribune, razgovore in obiskujejo celo vasi, za katere še do pred dnevi sploh niso vedeli, da obstajajo in povprašujejo, kakšni problemi ljudi žulijo. To velja zlasti za zahodno Dolenjsko.

Ponekod ljudje opozarjajo, kaj vse so jim kandidati obljubljali ob dosedanjih "svobodnih" volitvah, izpolnjenega pa je bilo malo ali nič. Na nekem takem razgovoru so opozori-

li na obljube, dane v zvezi z našo južno mejo, češ da težav ne bo, da bodo poskrbeli za nemoten promet itd. Novi nabiralci volilnih glasov pa pra-

• MANJ LJUDI, VEČ MEDVEDOV - Po kočevskih vaseh ugotavljajo, da številno prebivalcev hitro upada. Vas Trava je imela leta 1929 kar 240 prebivalcev, danes jih ima le še 24, kar je natanko desetkrat manj. Nekoliko manjši upad je v vasi Črni Potok. V KS Osilnica, ki bo zdaj samostojna občina, je bilo še pred letom dni 408 prebivalcev, zdaj jih je le še 396, šolarjev pa je z begunčki vred le za vzorec. Hkrati ljudje ugotavljajo, da številno medvedov in sploh divjadi narašča in tudi škoda, ki jim jo povzroča.

vijo: "Za besedo držite tiste, ki so vam obljubljali".

Cez leto, dve, tri ali štiri pa se bo vse spet ponovilo.

J. P.

zanjo ne bi bilo treba gradbenih in drugih dovoljenj, ampak bi zadoščala priglasitev del. Srednja možnost pa bi zahtevala okoli 300 m povsem nove trase.

Gostje so menili, da bi njihov pritisk v skupščini in pritisk njihove stranke LDS lahko vplival, da bi bilo vse to hitro urejeno, da bi se našel potrební denar in da se strinjajo z

• Dr. PLUT IZSTOPIL IZ LDS, IZJAVA ZA DOLENJSKI LIST - Voditelj oddaje Studio city je 17. oktobra vsaj dvakrat povedal, da je predsednik Ekološkega foruma LDS dr. Dušan Plut izstopil iz stranke. Med oddajo je pozival dr. Pluta, naj se javi v oddajo in vest potrdi ali zanika. 18. oktobra ob 9.30 pa smo isto vprašanje zastavili tudi g. Plutu osebno, ko je v spremstvu še nekaterih parlamentarcev obiskal KS Draga. Dejal je: "Oddaje nisem spremljal in se tako nisem mogel oglasiti, sem pa nekoliko presenečen nad vestjo, ki je tako naglo dosegla te kraje. Izjava, ki jo daješ za Dolenjski list, je prva. Pravilno ste obveščeni, vzrokov pa tukaj ne bi navajal, saj bodo prej ali slej znani!" (A. Košmerl)

domačini, ki pravijo, da zahtevajo tako cesto, ki jo bodo lahko vedno uporabljali. Srednja varianta bi bila tudi ekološko sprejemljivejša.

JOŽE PRIMC

Priprave LDS na decembrske lokalne volitve

Predsednik IO LDS postal Alfred Železnik

SEVNICA - Le ducat članov in simpatizerjev sevnškega občinskega odbora Liberalne demokratske stranke, Zelenih-ekosocialne stranke in Socialistične stranke se je zbralo na ustanovnem zboru Liberalne demokracije Sevnice. Oton Šket (SSS) je povedal, da Demokratov niso uspeli dobiti. Sprejeli so sklep o združitvi v LDS in pravila občinskega odbora LDS, izvolili 7-članski izvršni odbor, za njegovega predsednika pa Alfreda Železnika, predsednika Z-ESS. Na zboru so začeli evidentirati kandidate za listo LDS, ki se bodo na letošnjih lokalnih volitvah potegovali za 25 mandatov v občinskem svetu.

Dolgoletni sevnški politik Janko Rebernik se je zahvalil vsem članom SSS za delo v zadnjem obdobju in jim predlagal, naj kandidirajo v LDS. Zase je dejal, da se bo umaknil in rešil vseh funkcij v politiki. Oton Šket se je zahvalil Reberniku, ki je bil po njegovih besedah steber socialistov in jih je držal skupaj. Pohvalil se je, da imajo v občini še vedno najštevilnejšo stranko. Zbrane je pozdravil tudi poslanec državnega zbora Brane Janc. Odgovarjal je predvsem na vprašanja, kaj storiti z lastninskimi certifikati.

P. P.

Krmeljski telefoni ob prazniku?

Za občinski praznik delna vključitev 1. in 2. faze telefonskega omrežja, dokončna pa še letos - Pregled dosežkov KS Krmelj - Obnovljen vodovod, posodobljene ceste

KRMELJ - V velikem številu so se preteklo soboto v Domu Svobode v Krmelju zbrali krajaní ter gostje iz sosednjih krajevnih skupnosti Šentjanž in Tržišče, da so skupaj obeležili 22. oktober, praznik KS Krmelj. To je, kot je poudaril predsednik sveta KS Jože Knez, dan, ki ga vsako leto spominjajo in hkrati želijo, da se tak, kot je bil leta 1943, ko je pod streli sovražne soldatske padlo 13 nedolžnih žrtev, Krmeljčanov, ne bi nikoli več ponovil. Hkrati pa je ta dan v letu mejnik, ko Krmeljčani pregledajo delo v preteklem letu in začno načrtovati za prihodnje obdobje.

Letos so Krmeljčani in vaščani Kamenice, v sodelovanju s KS Šentjanž, zgradili vodohram, ki bo v sušnih obdobjih zagotavljal zanesljivo oskrbo tudi drugih porabnikov vode iz njihovega vodovoda. Vodovod so napeljali tudi v obrtno cono na jugu Krmelja, kjer pa celotna obnova močno iztrošenega omrežja še ni končana. Cevovod so napeljali še zadnjim Gabriječlanom, ki so imel doslej hude preglavice z vodooskrbo. Nabavili so material za obnovo cevovoda v Šentjanžu v dolžini 300 metrov in v smeri proti Hinjam v dolžini 150 metrov. Izdelana je bila projektna naloga za zajetje dodatnih količin vode za to območje. Z obno-

vitvenimi deli in novogradnjami krmeljskega vodovoda, ki napaja tudi sosednjo KS Šentjanž, pa skrbijo tudi za požarno varnost, saj so povsod, kjer je pritisk vode to dopuščal, vgradili priključke za hidrante.

V naselju Barbara so letos skupaj s krajaní asfaltirali 300 m ceste in preplastili blizu 200 m ulic. Tod so uredili kanalizacijo in položili 200 m robnikov ob cesti. Pri blokíh na severu Krmelja so spomladi z uspelo udarniško akcijo napeljali javno razsvetljavo, pri blokíh na jugu Krmelja in v naselju Barbara pa je podobna akcija še v teku. Pripravljajo se še za izgradnjo pločnika od blokov do stare

šole. V Kamenško so skupaj razširili poltretji kilometer ceste, poldrugi kilometer pa so jo že nasuli z gramo-

• Za vse tri krajevne skupnosti Mirenske doline gotovo najpomembnejša akcija izgradnje telefonskega omrežja se vendarle bliža h koncu. Delna vključitev 1. in 2. faze bo na vrsti za sevnški občinski praznik sredi novembra, dokončna pa do konca tega leta. Po besedah predsednika KS Krmelj Jožeta Kneza je pogodba za 3. fazo že podpisana, po zagotovitvi inž. Zupanca s PTT Novo mesto bodo začeli z izgradnjo letos, zaključili pa naj bi jo aprila 1995. Tako naj bi najbolj bolečo točko zaradi že davno pobranega denarja, a neuresničenega programa, le spravili z dnevnega reda, seveda, če bodo poštarji držali obljubo.

zom in utrdili ter pričeli s pripravami za asfaltiranje."

P. P.

KRMELJSKI PRAZNIK - Ob tej priložnosti je za pester kulturni spored poskrbela moška vokalna skupina Svobode, krmeljske mladinke, učenci krmeljskega oddelka sevnške glasbene šole in harmonikar Slavko Žnidaršič iz Mokronoga. Predsednik KS Krmelj Jože Knez pa je podelil priznanja in darila KS zaslužnim krajanom Rudiju Pogačniku, Edu Starini in Ani Hočevar (na posnetku). Zahvalil se je tudi vsem, ki so v zadnjih 5 letih pomembno prispevali, da je bil kulturni in družabni utrip v kraju takšen, posebej pa še Mileni Papež, Gusti Mirt, Radu Kostrevcu in Boštjanu Repovžu. (Foto: P. Perc)

PRENOVILI BODO HIŠO - Hišo na Trgu Zbora odposlanca Številka 39 bodo prenovili, prej pa izselili stanovalce. Gre za hišo, v kateri je zdaj frizerski lokal Nada.

V OPTIKI ŠE ZLATO? - Mestna Optika Ljubljana, ki ima lokal na Ljubljanski cesti v Kočevju, je zaprosila občinsko skupščino za dovoljenje za razširitev dejavnosti, in sicer na zlatarstvo in urarstvo. Občinski izvršni svet, ki je pred kratkim prošnjo obravnaval, bo pred dokončno odločitvijo zaprosil za mnenje komisijo za drobno gospodarstvo.

ELEMENTARNA NESREČA - Marija Padovec s Trate je zaprosila občino za pomoč in sicer zaradi vdora zemlje. To ni prvi tak vdor na območju Trate. Sklenili so, da ji bodo pomagali, če bo v ta namen kaj denarja v okviru sredstev, ki se zbirajo za elementarne nesreče.

DANES ZBOR KULTURNIKOV - Za danes, 27. oktobra, ob 18. uri je sklicana v Šeškovem domu konferenca Zveze kulturnih organizacij, da bi oživili delo te zveze in tudi amatersko kulturno dejavnost.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Kaj praviš na mnenje, da je nor, kdor se s petjem ukvarja?
- Po udeležbi na srečanju pesnikov bi sklepal, da je na Kočevskem bolj malo norih.

Ribniški zobotrebci

VARČUJEJO NA RAČUN GORENJCJEV - Znano je, da so Gorenjci varčni. Naša država pa varčuje celo na njihov račun. Tako načrt za popravilo magistralk, ki poteka skozi nekdanjo Gorenjo vas pri Ribnici, zdaj Gorenjsko cesto v Ribnici, šele izdelujejo, čeprav je že leta in leta splošno znano, da je ta cesta uničena in neprimerna za promet.

PREDSEDNICA INICIATIVNEGA ODBORA - V Ribnici so 17. oktobra ustanovili iniciativni odbor socialdemokratij, za predsednico pa izvolili Natašo Miklič-Hribar.

PREOZKA CESTA - Regionalna cesta skozi Loški Potok, se pravi skozí vasi Hrib in Travnik, je ozka in nevarna, saj se na nekaterih odsekih ne morata srečati niti dva osebna avtomobila. Domačini predlagajo, naj bi zgradili obvoznico, ki bi potekala nad obema vasema. Odgovorni pa bodo Potočanom gotovo odgovorili: "Malo Morgen".

PADEL S STREHE - V Dolenjih Lazih pri Ribnici je pred kratkim 52-letnik Jože Adamič popravil streho delavnice, ki jo je razkril veter. Spodrsnilo mu je, da je padel 5 m globoko na betonsko ploščo, kjer je nezavesten oblašal. V Ribnici so mu nudili prvo pomoč, nato pa so še vedno nezavestnega prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

OBČAN SPRAŠUJE - MEDVED ODGOVARJA

- Kakšna bodočnost čaka regionalno makadamsko cesto Travačar?
- Kot pove že ime: Na njej bo kmalu rastle trava.

Sevnški paberki

SEKSI PIKADO? - Močno je odjeknila bodička v tej rubriki v prejšnji številki Dolenja o domnevnih orgijah v "pendrek baru", kot popularno imenujejo sevnški "kafič" Pod lip'co. Boleče pri domačih, najemnikih lokala, ki niso imeli nič zraven pri neobičajnih dogodkih v poznih urah, prizanesljivo pri udeleženih čevkastih podjetnikih v "orgijah" in privoščljivo pri konkurenci, ki je krinkrala in napolnila vso zadevo. Največja žrtev pri vsej tej družini je gotovo čedna, a naivna natakara, ki je izgubila službo in jo bo verjetno v mestu še težko našla. Če jo je premamilo razkazovanje premoženja nadutih podjetnikov in še koga, da naj bi v lokalu podlegla ne ravno orgijam, ampak t.i. sexy pikado, kjer se zgrešen met kaznuje s slačenjem dela oblaci, najboljše samsve. Se pa bi lahko "gospodično", saj je bojda zvečine srečno poročena, vprašali, kaj bi zanje pomenilo, ako bi javnosti odkrili njihovo identiteto.

PRAŠIČ - V Savi, pri sevnškem mostu, so pozorni varuhi okolja ugledali poginulo svinjo. Kako se je prašič znašel v savski strugi, ni znano, po vsej verjetnosti pa ga je vanj pahnila krščena roka, ko mu ni bil več pomoči. Naravovarstveniki so hoteli že naprtiti svojemu lokalnemu voditelju še skrb za to, da bi poskrbel za odstranitev kadavra.

STILLES - Po prvih vtisih s ponedeljkove novinarske konference s kriznim menedžmentom, ta ekipa vliva zaupanje, da se dobro spozna na težak posel, kako obdržati nad vodo kolektiv Stillesa, ki je v večinskem lastništvu republiškega sklada za razvoj. Kakor koli je že boleče, da bo ob delu še 70 delavcev, je za ekipo dobra legitimacija uspešno dosedanje delo in to, da so Stillesovi delavci spet dobili plače za tekoči mesec.

NESKLEPČNOST DRUGIČ - V prejšnji številki Dolenjskega lista nam je sicer tiskarski skrat malce ponagajal in kar podvojil bodico o nesklepčnosti v krški skupščini, a očitno je že vedel, zakaj. Namreč, tudi prejšnje sredo je bil zrak v skupščini bolj redek, seveda zaradi tistih 40 poslancev, ki so si poiskali boljše opravilo. Po napornem drugem preštevanju so sicer ugotovili, da jih je 41, ravno prav za začetek, a se je zataknilo že pri glasovanju o delegatskih pobudah. Poslanec Vojko Omerzu je namreč obrazložil, da je prisoten le formalno, ker ni dobil odgovora na vprašanje, zakaj ne more dobiti odgovora. Danilo Siter mu je potem obrazložil, kako je s pošiljanjem gradiva, vendar ni bilo več sklepčnosti.

VABA ZA ODSOTNE - Seveda so glavni problem tisti, ki imajo bolezen, imenovano kronična odsotnost in se svoje delegatske dolžnosti ne zavedajo. In kako privabiti tudi te? Mogoče bi predlog mag. Miroslava Mikelnja, načelnika medobčinskega inšpektorata, naletel na večji odziv. Predlagal je, da lahko veterinarska inšpekcija zapleni enega prašiča, potem pa on časti zrezke vsem.

VAJA - Krčani so v soboto imeli splošno občinsko vajo za zaščito in reševanje. Med drugim so, kot so napovedali, reševali tudi prizadete iz višjih nadstropij občinske stavbe. Reševanje je teklo po programu in vse prizadete so menda rešili. Še dobro, da je bila sobota in je bilo reševanje zoženo le na nekaj vnaprej določenih oseb. Če bi šlo zares, bi vse prizadete, glede na to, koliko jih je, težko rešili. Mimogrede še vprašanje. Katere službe so že v višjih nadstropjih občinske stavbe?

NNNP 94 - Malo smo že kar pozabili na akcijo Nič nas ne sme presenetiti. Ko je neka oseba obvozila znak za prepovedan promet in je dospela na sam kraj gasilske vaje, se je za promet zadolžen mož zelo razburil. Oseba pa mu je priporočila, naj se pomiri. Prava vaja mora vsebovati tudi presenečenja. Čemu sicer kratki- ca NNNP.

Novo v Brežicah

PONOS - Eden največjih zločinov nad Pišecem je, če mu rečeš, da ležijo Pišce na Bizeljskem. Nič ne pomaga kasnejše izgovarjanje, da je tu mišljen geografski pojem, širše območje, ki se mu pravi Bizeljsko. Zamera je tu in huda kri tudi: "Pišce da bi bile na Bizeljskem? Prej bo Bizeljsko na Pišceah!"

LASKAVO - Marjan Šetinc je dobil v Globokem laskav naziv, ko so ga iz poslance preimenovali kar v ministra. Predsednik sveta KS Anton Harapin je verjetno malo slabo slišal. Iz Ljubljane so sporočili, da ministra Gabra ne bo, ker je zbolel, ne pa zato, ker je odstavljen.

PREVIDNO - Ministra pričakujejo tudi jutri ob otvoritvi v Dobovi. Tu so z napovedmi bolj previdni. "Kdove, kaj bo minister počel v petek?" so si mislili. In na prireditvi kot slavnostnega govornika (poleg Kučana, seveda) napovedali kar ministra za kulturo in šport. Eden bo menda že našel pot v Dobovo.

MINISTRI - Minister Šter ni imel časa in jo je preteklo soboto iz Novega mesta mahnil kar nazaj proti Ljubljani. Minister Kacin je pot nadaljeval do Term Čatež in se udeležil družabnega srečanja. Slovenskih lepotic tam ni našel več, saj so se razkropile po domovini, da bi tržile svojo najnovejšo orožje - lepoto.

ODNOSI - Kot smo prebrali v hrvaških Sportskih novostih, se bosta ob otvoritvi "prečudovitega novega športnega centra v Brežicah" pomerili nogometni reprezentanci (sicer bolj mlečnozobi) Slovenije in Hrvaške. V zunanje-političnih krogih je že zavladala panika, saj se bojijo, da bo prišlo do novega zaostrovanja odnosov med državama. To sodijo po kraju dogajanja in po tem, kar se je tam nedavno zgodilo, ko so domači nogometaši napadli gostujočo ekipo in se stekli. K sreči domačini tokrat ne bodo igrali.

ODPRLI BODO CESTO BOJSNO-PIŠECE

BOJSNO, PIŠECE - Dve sosednji krajevni skupnosti, Globoko in Pišce, bosta od te sobote naprej tudi uradno povezani z novoasfaltirano lokalno cesto. Gre za 6 kilometrov dolgi odsek od Pišec skozi Orehovec in Breže do Bojsnega, ki bo s posodobitvijo postal krajša povezava med štirimi sosednjimi krajevnimi skupnostmi. Otvoritev bo ob 14. uri.

ULIČNI TEKI

BREŽICE - Brežiški atletski klub Fit čaka jutri še organizacija zadnjega letošnjega tekmovanja. V sodelovanju z brežiško športno zvezo in Gimnazijo Brežice bodo namreč ob 16. uri s štartom in ciljem pred občino pripravili že tradicionalne ulične teke za "Brežiški oktober 94", ki obenem šteje za ekipno državno prvenstvo v uličnih tekih.

50-LETNICA SLOVENSKEGA BATALJONA 1. KRAJIŠKE BRIGADE

LESKOVEC PRI KRŠKEM - Ob 50-letnici ustanovitve slovenskega bataljona 1. krajiške brigade se bodo v osnovni šoli Leskovec v soboto, 29. oktobra, ob 10. uri zbrali borci in borke tega bataljona in svojci padlih tega bataljona. Imeli bodo tudi 3. zbor skupnosti. Slovenski bataljon je bil ustanovljen v Beogradu. Imenujejo ga tudi izgnanski bataljon, saj so bili v njem mnogi izgnanci, ki so bili pregnani v Srbijo. V bataljonu so bili tudi Slovenci, ki so že pred vojno živeli v Srbiji, pretežno istrski in primorski Slovenci, ki so emigrirali v Srbijo ali pa bili tja poslani v nemška ujetniška taborišča. Bataljon se je boril na Sremski fronti, v Vzhodni Bosni in Slavoniji v sestavi 1. krajiške in 1. brigade NOV, ustanovljene v ZSSR, na koncu pa so se preostali borci nahajali v 1. prekmurski brigadi. Padlo je 121 bork in borcev bataljona.

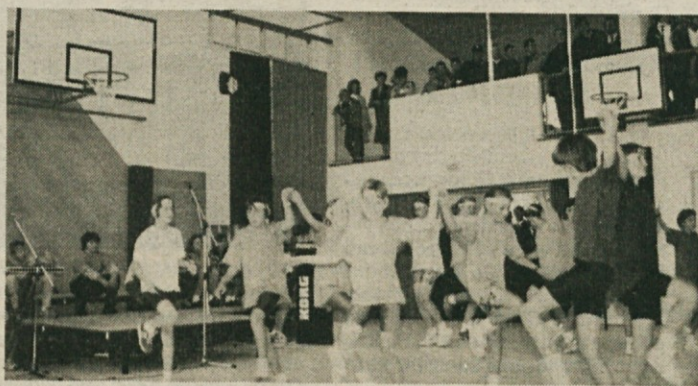
M. P.

ŠAHOVSKE NOVICE

ČATEŽ - V Termah Čatež je bilo državno šahovsko prvenstvo v pospešenem tempu za dekleta in fante osnovnih šol in hkrati kvalifikacije za drugo evropsko prvenstvo v Parizu. Med dečki do 12. leta je bil Kobe iz Starega trga drugi, Krčan Tomažin šesti in njegov klubski kolega Župevc deveti.

Med dečki do 14. leta je bil Starotržan Simčič osmi. V kategoriji deklice do 12 let je drugo mesto osvojila Miheličeva iz Starega trga, četrto Radejeva iz Sevnice, osma pa je bila Mirnopečanka Ajdičeva. Med deklicami do 14 let je bila Kapševa iz Starega trga druga, Sevnica Grilčeva pa tretja. Na mladinskem ekipnem šahovskem tekmovanju Alpe-Adria v Villachu v Avstriji so starotrški mladinci zaigrali odlično in med 66 ekipami iz Evrope osvojili deseto mesto. Na kadetskem turnirju v Ravni Gori na Hrvaškem je med 30-imi mladimi mladinci zmagala Darja Kapš, drugo mesto pa sta si delila Tadej Kobe in Gregor Simčič.

NOVI PROSTORI OŠ DOBOVA - Na sam občinski praznik, 28. oktober, vabijo SO Brežice, KS Dobova in OŠ Dobova na otvoritev novih šolskih prostorov in nove športne dvorane. Svečanost bo jutri ob 16. uri v novi športni dvorani. Kot so napovedali, pa naj bi bila slavnostna govornika kar dva: predsednik države Milan Kučan ter minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber.

PRAZNIK ZA ŠOLO IN KRAJ - Svečano otvoritev nove telovadnice in večnamenskega doma v Globokem so popestrili nastopi godbe na pihala iz Kapel, domačega lovskega pevskega zbora in solarjev. Ti so pokazali, kaj zna šolski ansambel, kako se giblje ritmična skupina (na sliki), kako recitirajo in pojejo. Številne goste sta pozdravila ravnateljica OŠ Stanka Preskar in predsednik KS Anton Harapin, potem pa so spregovorili še o poteku gradnje, podelili priznanja in izrekli zahvale. Ministra za šolstvo in šport, dr. Slavka Gabra v Globoko zaradi bolezni ni bilo. (Foto: B. D.-G.)

K telovadbi ne več čez cesto

Za Globočane je bil petek velik praznik - Odprli novo zgrajeno in opremljeno telovadnico, ki je hkrati tudi krajevni večnamenski dom - Naložba vredna 50 milijonov tolarjev

GLOBOKO - Ko so se pred šestimi leti krajevni Globočane odločili za krajevni samoprispevek, niso razmišljali, da bodo z njim dosegli toliko. Še dve leti nazaj so imeli na razpolago le 5 milijonov tolarjev in mnenje arhitekta, da se bolj splača graditi novo šolsko telovadnico in večnamenski dom kot pa obnavljati starega. Prejšnji petek so kljub vsemu odprli novo opremljeno in urejeno stavbo ter proslavili uspešen zaključek naložbe, ki je stala skupno le malo manj kot 50 milijonov tolarjev.

Kako jim je uspelo? 5 milijonov iz samoprispevka je bilo dovolj le za skromen začetek. Šola je že razpolagala z zemljiščem, manjši del pa so ga z razumevanjem lastnikov še odkupili. Izdelali so potrebno dokumentacijo in kandidirali za republiška sredstva. Končni rezultat: Ministrstvo za šolstvo in šport je prispevalo polovico vrednosti naložbe, občina 35 odst. in krajevna skupnost preostalih 15 odst. Gradnja se je začela v začetku letošnjega leta. Predsednik gradbe-

Artičani so gostili poljske folkloriste

Radi bi še sodelovali

ARTIČE - Kulturno društvo "Oton Župančič" iz Artič in brežiška Zveza kulturnih organizacij sta minuli konec tedna gostila folklorno skupino Klimka Bachledy iz Zakopan v Poljski. S tem so Poljakom povrnili gostoljubje, ki so jim ga le-ti izkazali v letošnjem juniju, ko so Artičani gostovali pri njih. Oboji upajo, da bodo vezi ohranili in jih še utrdili.

Okrog 40 članov poljske folklorne skupine je prispelo v Slovenijo v petek zjutraj, ko so jih na meji pri Šentilju počakali gostitelji in jih popeljali preko Maribora, Ptuja in Ormoža na izlet po štajerskem delu Slovenije. Med drugim so si ogledali tudi haloško klet in lončarstvo v teh krajih, pozneje pa gostovali še v Olimju in v Čateških Termah, kjer so zvečer tudi nastopili s svojim programom.

V soboto so jih Artičani popeljali na ogled Ljubljane in nato še Postojnske jame. Zvečer so poljski gostje nastopili v dvorani artiškega doma s celovečernim programom. Domačini, člani artiškega tamburaškega orkestra, pevskega zbora in folklorne skupine, so poskrbeli za družabni večer, ki naj bi še utrdil prijateljske vezi s poljskimi kolegi. V nedeljo so jih pred odhodom proti meji pogostili z domačim kosilom v kmečkem turizmu in jih povabili še na kosanjev piknik.

NOVI PROSTORI OŠ DOBOVA

DOBOVA - Na sam občinski praznik, 28. oktober, vabijo SO Brežice, KS Dobova in OŠ Dobova na otvoritev novih šolskih prostorov in nove športne dvorane. Svečanost bo jutri ob 16. uri v novi športni dvorani. Kot so napovedali, pa naj bi bila slavnostna govornika kar dva: predsednik države Milan Kučan ter minister za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber.

Država zdravi le na smrt bolne

Senovška Metalna ima dovolj dela, stalne tuje partnerje in tuji trg, na katerega izvozi 90 odst. svojih izdelkov, bremenijo pa jo dolgovi iz preteklosti

SENOVO - Zadnji paket ukrepov za sanacijo gospodarstva je spravil v nejevoljo vodstvo senovške Metalne, Tovarna gradbene in strojne opreme. To podjetje je v lasti sistema mariborske Metalne in preko nje v lasti Sklada za razvoj, kar mu ne koristi kaj prida. Po potrjenem programu sanacije so v podjetju že poskrbeli za interno prestrukturiranje in za zmanjšanje stroškov, vendar se tema ukrepoma ni pridružila še finančna sanacija, za katero bi moral poskrbeti lastnik.

Kot ugotavlja direktor podjetja Franc Lapuh, je predmet finančne podpore Sklada koncerno, zato do senovške tovarne ne prikaplja kaj dosti, čeprav po prometu in številu zaposlenih predstavlja 20 odst. Metalne. Tudi po novem ne bo bolje, saj bo vlada pomagala podjetjem, ki jim le malo manjka za dobro poslovanje, vendar le, če niso v lasti Sklada.

V Metalni TGS zato z upanjem čakajo lastninjenje, saj kot Skladovo podjetje nimajo nobenih ugodnosti, še več, v bančnih ustanovah zaradi tega skoraj nimajo možnosti za

kredite. To jim zelo otežuje poslovanje, slabša status pri dobaviteljih in zvišuje cene materialov za 3 do 5

Franc Lapuh

odstotkov. Izračunali so si, da bi ob boljšem financiranju obratnih sredstev poslovali brez izgube. Teškoče že

SEBASTJAN IN URŠKA SEDMA

KRŠKO - Sebastjan Vodlan in Urška Klakočar, ki nastopata kot člana Plesnega kluba Krško, sta na tekmovanju v latinskoameriških plesih za pokal ljubljanske Plesne šole Urška zasedla med štiriindvajsetimi slovenskimi plesnimi pari 7. mesto. Tekmovanje je bilo minulo nedeljo.

TUDI LETOS NAGRADE ZA INOVACIJE

ČATEŽ - Brežiška občina bo tudi letos podelila nagrade za dosežke na področju inovativne dejavnosti za to leto. Tudi letos je med predlogi največ inovatorjev iz podjetij, ki so se s tako dejavnostjo odlikovala že prejšnja leta. Dokončno besedo o predlogih naj bi predvčerajšnjim izrekel občinski izvršni svet. Nagrade bodo podelili danes teden ob 12. uri v Termah Čatež.

• Kam peljejo slovenske ceste? Na oni svet. (Jurčič)

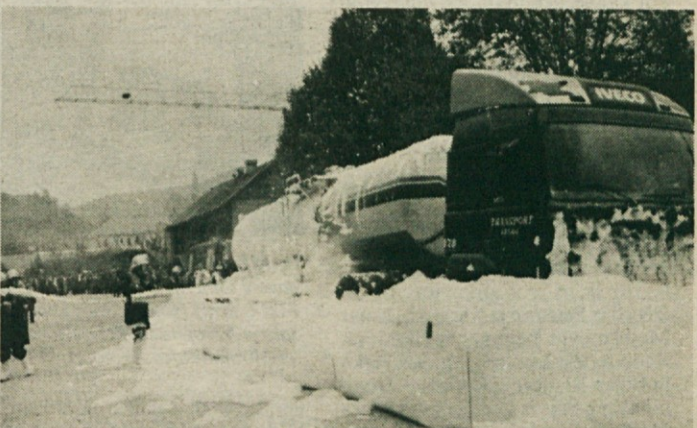
• Spomin je preteklost, ki se ni nikoli zgodila. (Petan)

140-LETNICA ŠOLE V CERKLJAH OB KRKI

CERKLJE OB KRKI - V osnovni šoli Cerklje ob Krki so v petek s slovesnostjo počastili 140-letnico obstoja osnovnega šolstva v kraju. Ob tej priložnosti so povabili na proslavo vse nekdanje pedagoške delavce, ki so učili v tej šoli, in starše učencev. Tokratna slovesnot je namenjena več datumom hkrati. Osnovna šola je začela delovati v kmečki hiši pri Marinčkovih, potem se je preselila v današnji gasilski dom. Leta 1904 so začeli graditi šolo ob cesti, ki pelje v Ljubljano, in 1974. leta nov prizidek k šoli. Praznovanje šole so vključili v slovesnosti ob brežiškem občinskem prazniku. Šola, ki jo vodi ravnateljica Stanislava Šebrek, je za tokratno praznovanje dobila novo pročelje, za kar so združili denar iz več virov.

V SPOMIN NA BREŽIŠKO ČETO - Športna zveza in Planinsko društvo iz Brežic sta minulo soboto organizirala že 17. pohod po poteh Brežiške čete. V nič kaj prijaznem vremenu se je letos pred OŠ Maksa Pleteršnika Pišce zbralo manjše število pohodnikov in tekmovalcev, kot bi lahko pričakovali. Nekaj je tega krivo orientacijsko tekmovanje na mariborskem koncu, veliko pa tudi pomanjkanje današnjemu času in zahtevam primernih orientacijskih kart. V spomin na tragični konec Brežiške čete in v počastitev občinskega praznika so pišeški solarji pripravili kulturni program, pristonim borcem, vojakom in udeležencem pohoda pa je med drugim spregovoril tudi predstavnik Zveze združenj borcev NOB Slovenije. (Foto: B. D.-G.)

TOKRAT NI ŠLO ZARES - V mesecu oktobra, ki velja za mesec požarne varnosti, so Občinska gasilska zveza, Poklicna gasilska enota in Občinski štab za CZ Krško organizirali gasilske vaje v nekaterih podjetjih, pripravili dneve odprtih vrat v poklicni enoti in ves mesec pozivali k opremljanju gospodinjstev z gasilskimi aparati. Minulo soboto je bila v Krškem še osrednja občinska akcija za zaščito in reševanje. Prikazali so gašenje požara na objektu in reševali osebe iz višjih nadstropij, reševali prizadete v prometni nesreči in ukrepali v primeru nesreče z nevarno snovjo. Na fotografiji je del vaje, v kateri so gasilci s pomočjo pene reševali gorečo cisterno. (Foto: B. D.-G.)

Kdo bo plačal kulturo v Krškem?

Kulturni dom Krško je letos komaj spravil na kup abonmajske predstave - Najemnine za kulturne skupine naj pokrije občina - Bo kaj državne kulture tudi za obrobje?

KRŠKO - Kršani in ljubitelji kulture iz sosednjih občin bodo tudi letos lahko spremljali abonmajske predstave v Kulturnem domu Krško, čeprav ni veliko manjkalo, da bi bili prikrajšani za ta užitek. Ta ustanova se je, kot še več podobnih po Sloveniji, po letu 1990 znašla v hudih težavah. Ko se je začelo lomiti krško gospodarstvo, se je zalomilo tudi v Kulturnem domu.

V letu 1991 je občinski izvršni svet finančno podprl samo del programa dejavnosti te ustanove. Zataknilo se je pri najemninah za prostore v domu, ki jih uporabljajo različne kulturne skupine za svoje vaje in redne aktivnosti. Ob močnih podjetjih prej s tem ni bilo težav, ko pa je bila v letu 1992 prekrajšana pogodba o sofinanciranju z Vidnom, je Kulturni dom prvič izkazal izgubo v višini 1,5 milijonov tolarjev. V tem letu so se morali celo boriti, da je dejavnost KD sploh ostala v

občinskem proračunu.

Lani je IS s posebnim sklepom pokrival izgubo, vendar je še isto leto dom spet pridelal 1,6 milijona izgube, kot pravi direktor Adolf Moškon, predvsem na račun neplačevanja najemnin za vaje. Od IS so zahtevali, naj poravnava najemnino, saj ne gre za dejavnosti katerih koli skupin, ampak za mešani pevski zbor, Pihalni orkester Videm in Glasbeno šolo. Kulturni dom zahteva od skupin najemnino, saj bo sicer prisiljen zaradi velikih mate-

rialnih stroškov oddajati prostore, ki jih uporabljajo ljubiteljske kulturne skupine, v komercialne namene.

Še v letu 1990 je dom dobival 43 odst. vseh potrebnih sredstev iz dotacij, te pa so se v letošnjem letu že znižale na 20 odstotkov, vse ostalo financirajo iz lastnih prihodkov. Letos nameravajo ustvariti okrog 20 milijonov tolarjev prihodkov, od tega le dobrih 7 od dotacij. Pred dvema tednoma je občina le popustila pritiskom (skupine niso začele prej z vajami) in pokrila tudi lansko izgubo (1,5 milijonov tolarjev) iz naslova najemnin. Tako so tudi za letošnje leto pred kratkim razpisali abonmajske predstave, poleg tega pa glede na možnosti (sponzorji) načrtujejo še več izven abonmajske predstave.

Kulturni dom Krško torej spet živi, njegova usoda pa je še vedno neznanica. Kot pravi direktor Moškon, pričakujejo, da bo občina razrešila vprašanje najemnin za vaje kulturnih skupin in podpirala dejavnost doma, ki se zdela ni le ustanova krajevnega značaja, ampak prej regijskega. To potrjujejo tudi obiskovalci od drugod (med abonenti je tretjina obiskovalcev iz brežiške, sevniške in šmarske občine).

Zaenkrat jih podpirajo tudi v Ministrstvu za kulturo, seveda na ravni besed in tudi v novem Združenju kulturnih centrov Slovenije. V ministrstvu razmišljajo o možnosti začasnega sofinanciranja iz državnega proračuna, po drugi strani pa tudi o sofinanciranju gostovanj znanih gledališč po Sloveniji, s čimer bi končno zagotovili, da bi tudi obrobni kraji v državi bili deležni visoke državne kulture, ki jo, na koncu koncev, plačujemo vsi, vidijo pa le redki.

B. DUŠIČ-GORNIK

KONCERT TREH ZBOROV

NOVO MESTO - V torek, 25. oktobra, zvečer so se v dvorani Doma kulture predstavili na skupnem koncertu trije dolenski zbori, ki so se na letošnji Reviji pevskih zborov občine Novo mesto med 14 nastopajočimi najbolje izkazali. Izbrani so bili za sodelovanje na Medobčinski reviji pevskih zborov Dolenske in Bele krajine. Na koncertu so nastopili mešani pevski zbor Revoz pod vodstvom Cvetke Hribar, moški zbor Otočec pod vodstvom Jožeta Torija in mešani pevski zbor Pomlad pod vodstvom Jožice Prus. Zapeli so izbrane skladbe domačih in tujih avtorjev ter nekaj ljudskih pesmi drugih narodov. Program je povezovala Jerca Pezdič.

ORGELSKI KONCERT NA OTOČCU

OTOČEC - Jutri, v petek, 28. oktobra, bo ob 20. uri v otoški cerkvi orgelski koncert prof. Filipa Križnika. Križnik bo na Otočcu igral preden bo imel koncert v znameniti cerkvi Notre Dame v Parizu. Ta koncert je zadnji v vrsti oktobrskih kulturnih prireditev v okviru Večerov na Otočcu, ki jih prireja Galerija Otočec, omogočili pa so jih otoški obrtniki in Krka Zdravilišča Tovarna zdravil Krka.

Balzam za otroško psiho

Ob razstavi del najmlajših v kostanjeviškem gradu

KOSTANJEVICA - Vzgojiteljice iz otroškega vrtca so ob pomoči staršev pripravile 300 izdelkov 150-ih otrok od drugega do vključno šestega leta starosti. Otroški izdelki iz naravnih plodov niso končali na zaprašenih policah, ampak na reprezentančni razstavi in s tem so pridobili na svoji pomembnosti. Otroški izdelki lepo opremljeni pod steklom, na juti, na podstavkih, razvrščeni po prostoru in obešeni na steno pridobijo nekaj sakralnosti in mističnosti kot velike pomembne umetnine - pridobijo nekaj, kar jih približuje umetnikom odraslih.

V današnjih časih, ko razvoj tehnike prehitava sociološki in psihološki napredek, je likovna vzgoja po vrstih naravnost balzam za otroški duh in psiho. Umetnostna vzgoja nasplošno nudi otroku neko ravnotežje, ki sta ga spodkopala moderna tehnologija in potrošniška družba. Otroček se pri likovnem pouku sprosti, aktivira v sebi to, kar je spontano in kreativno. Razbremenjen se vsakdanjih stresov. Omogočeno mu je, da pod plaščem li-

kovne vzgoje uveljavi določeno idejo, ki jo je nosil v sebi.

Predšolski otrok rad upodablja iz naravnih materialov rože, drevesa in živali, to kar pomeni njegov prvi stik z naravo. So pa tudi abstraktne kompozicije, kar še dodatno kaže na abstrahirano domišljijo najmlajših. Otroku najbolj ustreza posnemovalski svet stvarne podobe iz njegovega vsakdana, čeprav le-te abstrahira in jih izlušči na najbolj nujno. Tudi formalno gledano jih abstrahira in jim daje večkrat shematske poteze, ki delujejo naivno, posplošujoče v spopadu s perspektivo in anatomijo. Otroški izdelki so v primerjavi z odraslimi veliko bolj spontani in neposredni.

In na koncu še nekaj. "Umetnice" so lepo opremljene s čednimi računalniškimi napisi vsakega avtorja in seveda niso identifikacija za nepismene in kreativne otroke, ampak njihove starše, saj lahko presenečeno vzkliznejo: "Lej, to je pa moj!"

IDA TOMŠE
MATJAŽ ZAJEVŠNIK

Na Bregu na ogled pasteli in akvareli

Razstava del slikark Jelke Kupec in Jožice Škof

Maček med zvezdami

Izšla zbirka otroških pesmi Aste Malavašičeve

NOVO MESTO - Tiskarna Novo mesto - Dolenjska založba je te dni poslala na trg in med bralce knjižno novost, ki je bodo veseli predvsem otroci in tisti starši, ki se zatečejo h knjigi, ko njihovi malčki želijo slišati kakšno pesmico ali pravljico. V zbirki Gorjanski škrat je namreč izšla zbirka pesmi za otroke Maček med zvezdami. Avtorica pesmi je Aste Malavašič, ilustratorica pa Darja Malarič. Izid knjige so finančno podprli Skupščina občine Krško ter novomeška in krška območna enota Zavarovalnice Triglav.

Aste Malavašič s Senovega poleg pesmi za odrasle (pri Dolenjski založbi je leta 1989 izšla njena zbirka Šelestenje nemira) že dolgo piše tudi pesmi za otroke. Precej jih je objavila v Najdihoci, Kurirčku, Našem glasu in v šolskem glasilu senovške osnovne šole. V pesmih o Mačku med zvezdami avtorica v preprostih in lepo tekočih stihih, ki bodo otrokom kar sami šli v ušesa, pripoveduje, kako je živel gosposki muc Puhek od dne, ko se je sirotek pritepel k hiši kot neboljena "majcena puhasta kepa, taka drobcena črna živalca, ki se življenja obupno oklepa", do dne, ko je "brez slovesa tiho odvandral v mačja nebesa". Vmes se je prijazen mucku dogodilo marsikaj; padel je v potok, prenaedel se je kalamarov, skoraj bi ga povozil avto, prebolel je prvo ljubezen, skratka pestro in razburljivo mačje življenje. Maček Puhek najbrž ne bo postal tako slaven kot maček Muri Kajetana Koviča, vendar pa bo mladim bralcem gotovo ogrel srca, starejšim pa tudi. Mar se ne zgodi z življenjem ljudi prav tako kot se je s Puhkovim, da "nekega dne premine in se skriva v drobcen spomin, ki iz srca ne izgine"?

M. MARKELJ

• Kultura rock glasbe, to je vulgarna popularna kultura, ki žal danes prevladuje, v resnici ruši temelje krščanskega moralnega reda, ki je za nas bistven. (Pogorelič)

T. GOŠNIK

LETOS ŽE 30 NASTOPOV HARLEKINA - Plesna skupina Harlekin Kulturno umetniškega društva Lojze Košak je v soboto zvečer v dvorani kulturnega doma pripravila veliko plesno revijo. Skupino že od vsega začetka vodi Lucija Kuntarič, učiteljica na osnovni šoli Raka. Mlada dekleta je dobila v roke že v četrtem razredu osnovne šole. "Bile so zelo zagnane. Vaje smo imele dvakrat na teden, pogosto tudi ob sobotah. Sedaj smo skupaj že pet let in vesela sem, da še nobeno od deklet ni zapustilo skupine", pripoveduje srce in duša skupine Lucija Kuntarič, ki jo mnogi poznajo le kot Lučko. Pleše dvanaest deklet: Mateja Pisek, Tina Jordan, Mojca Abram, Janja Stokar, Simona Zagorc, Saša Sintič, Špela Simčič, Neja Jordan, Maja Strajnar, Andreja Jordan in Vika Strajnar. Poznane so po plesu kan-kan, s katerim so že mnoge gledalce dvignile na noge. Žal ima krajevna oblast malo posluha za to dejavnost, zato večji del izdatkov za nastope in izdelavo kostumov krijejo kar dekleta sama. Tako je bilo tudi s poletno plesno šolo v Novem mestu, kjer so imela dva učitelja, enega celo priznanega plesalca iz Pariza. (J. P.)

SPET RAZSTAVA V VOJAŠNICI - V Galeriji vojašnice v Cerkljah razstavlja akademski slikar Ratimir Pušelja. Slikar, ki je doslej imel številne samostojne razstave in je sodeloval na več kot dvajsetih skupinskih razstavah, je prejel že več priznanj, med drugim priznanje na razstavi jugoslovanskega portreta v Tuzli, nagrado na 8. salonu v Banja Luki in Prešernovo nagrado občine Celje. Kot umetnik se je oblikoval tudi v okviru Grupe Junij. V slike rad vnaša družbenokritične poudarke. Kot je rekel publicist Drago Medved, ki je v petek ob otvoritvi razstave predstavil Pušeljo, ta slikar na eni strani povečuje človeka, po drugi pa ga nenehno opominja, da je v kontekstu prostora in časa neskončnosti domala neviden in neznan. Na fotografiji z razstave v Galeriji vojašnice v Cerkljah: na levi Ratimir Pušelja, ob njem Drago Medved. (Foto: L. M.)

30 LET PIONIRSE KNIŽNICE

NOVO MESTO - Pionirska knjižnica, ki deluje v okviru Knjižnice Mirana Jarca, praznuje 30-letnico svojega obstoja. Jubilej, ki so mu posvetili pozornost z raznimi prireditvami skozi vse leto, bodo v soboto, 29. oktobra, ob 10. uri počastili s slovesnostjo v knjižnični čitalnici na študijskem oddelku. Slovesna prireditev bo v znamenju še ostalih praznikov, in sicer dneva varčevanja, dneva reformacije in mednarodnega leta družine. Gost prireditve bo pesnik Tone Pavček, o pomenu družine govorila Marija Gabrijeličič, o Pionirski knjižnici pa vodja PK Slavka Kristan. Na slovesnosti bodo pripravili tudi nagradno žrebanje celoletnega družinskega kviza, katerega pokrovitelj je Dolenjska banka, nato pa si bodo gostje ogledali še razstave in dragocenosti Knjižnice Mirana Jarca.

PREGLIEDNA RAZSTAVA

SUHYJEVIH GRAFIK

NOVO MESTO - V Dolenjskem muzeju bodo jutri, 28. oktobra, ob 19. uri odprli pregledno razstavo grafik našega znanega in uveljavljenega likovnega ustvarjalca prof. Branka Suhyja. Razstavo bosta odprla in predstavila direktor Moderne galerije iz Zagreba Igor Zidič in direktor Albertine z Dunaja prof. dr. Konrad Oberhuber. Razstava bo odprta do 4. decembra.

RAZSTAVA MODNIH EKSPERIMENTOV

NOVO MESTO - Jutri, 28. oktobra, bodo ob 18. uri v avli poslovne stavbe tovarne zdravil Krka odprli razstavo modnih eksperimentov absolutent Katedre za oblikovanje tekstilij in oblačil na FNT Univerze v Ljubljani. Predstavile se bodo Suzana Ulčnik, Sonja Plut in Alenka Florjančič.

• Zlahka storiti to, kar je za druge težko - to je talent; znati storiti to, česar ne zmore talent - to je genij. (Amiel)

VSAKO LETO BOLJ KAKOVOSTNA BERA - Strokovni vodja likovne delavnice mladih Brane Šuster (v ozadju) in akademska slikarka Svetlana Jakimovska-Rodič (na sliki v ospredju) sta ocenila likovno bero 6. likovne delavnice kot bolj kakovostno od prejšnjih. Stvaritve 20 mladih likovnikov so razstavljene v razstavišču Doma kulture. (Foto: M. Markelj)

Raste mladi rod likovnikov

NOVO MESTO - V petek, 21. oktobra, zvečer so v razstavnem prostoru Doma kulture odprli razstavo, na kateri so se predstavili mladi dolenski likovniki, ki so lani jeseni in letos spomladaj obiskovali 6. likovno delavnico mladih. Tradicionalni pokrovitelj delavnice mladih, ki jo organizira ZKO Novo mesto, je bilo tudi tokrat kot pri vseh šestih doslej Kulturno umetniško društvo tovarne zdravil Krka.

Likovno delavnico je obiskovalo 20 mladih iz višjih razredov osnovnih šol in srednjih šol Novega mesta ter okolice. Nekateri med njimi so že večkrat delovali v poprejšnjih likovnih delavnicah in predstavljajo že kar nekakšno jedro mladih likovnih ustvarjalcev, ki počasi zorijo v dobre likovnike. V delavnici so se ukvarjali s

klasičnim risanjem, keramiko, slikanjem, oblikovanjem in še posebej z grafikom, saj je bilo letošnje leto v znamenju Bienala slovenske grafike v Novem mestu. Kot je na otvoritvi razstave dejal strokovni vodja delavnice Brane Šuster, so dajali prednost razvijanju ustvarjalnosti, manj poudarka pa so dali na likovne tehnike. Za mlade talente so v delavnici skrbeli Marin Berovič, Suzana Briceelj, Niko Golob, Svetlana Jakimovska-Rodič in Jože Kumer.

Na razstavi predstavljene grafike, slike, risbe in dekorativni mobilni iz keramike kažejo na dovolj visoko raven kakovosti, ki, kot je videti, iz leta v leto narašča.

Prireditve je popestril ansambel Društvo mrtvih pesnikov, ki se je predstavil z lastnimi skladbami.

MiM

V sliki zadeti dušo in bistvo

Razstava slik Toneta Wolfa v Galeriji Otočec - Pri srcu sta mu Dolenjska in Bela krajina

OTOČEC - V četrtek zvečer so v Galeriji Otočec odprli razstavo najnovejših del slikarja Toneta Wolfa. Razstava, ki je tudi prodajna, bo odprta do 2. novembra. Slike, v glavnem gre za akril na platnu, so nastale v letošnjem letu, največ v slikarskih kolonijah, ki se jih je slikar letos udeležil kar sedem.

"Že 15 let se udeležujem slikarskih kolonij po celi Sloveniji pa tudi v tujini," je na otvoritvi povedal slikar, sicer rojen Hrastničan, ki pa že dalj časa živi in dela v Logu pri Brezovici pri Ljubljani. Med razstavljenimi deli v otoški galeriji jih je precej s tematiko in motivi iz Dolenjske in Bele krajine. "Dolenjska in Bela krajina sta mi zelo pri srcu in ju dobro poznajo," pravi Wolf. "Ponavadi ti deželi opisujejo kot revni, jaz kot slikar in človek pa ju vidim in doživljam kot izredno bogati, in to tako po motivih kot kar se tiče ljudi. Z Dolenjci in Belokranjci imam izredno lepe izkušnje. V Semeč hodim v tamkašnje slikarsko kolonijo že 9 let in vedno je

izvrstno. Celo bližnji Romi so me kar za svojega vzeli... Narava v teh krajih je čudovita, ljudje bogati, čvrsti, korajžni, spoštujejo človeka, lepoto, ljubijo svojo zemljo. Zgodilo se mi je, da je prišel k meni, ko sem slikal, preprost človek, gledal, kaj delam, povedal, da mu je slika všeč in me

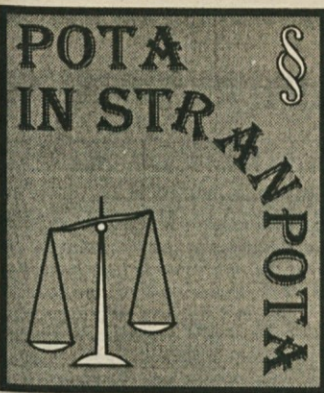

DARILO OTOČCU - Na otvoritvi razstave v Galeriji Otočec je slikar Tone Wolf (desni) Hotelu Grad Otočec podaril eno svojih slik. Prevzel jo je direktor Miran Škufca. (Foto: A. B.)

vprašal, koliko gajb krompirja in koliko vina bi mi moral dati zanjo. Morda bi kdo imel to za neokusnost in ponižanje visoke umetnosti, meni pa tak odnos govori povsem drugače. Človek je za moje delo, ki mu je všeč in ga ceni, pripravljen dati proizvode svoje dela, ki ga prav tako ceni. To daje svojevrstno, zelo odkrito in neposredno priznanje mojemu delu in umetnosti nasploh."

15. KRKINA SLIKARSKA KOLONIJA

NOVO MESTO - Od 16. do 22. oktobra je potekala v Novem mestu 15. Krkina slikarska kolonija. Udeležilo se je 7 slikarjev, in to: Džordže Petrovič iz Karlovca, Ismar Mujezinovič, begunec iz Sarajeva, Rado Jerič iz Maribora, Tomaž Perko in Bojan Klančar iz Cerknice, Huiqin Wang-Saje iz Ljubljane ter Jožica Medle iz Sentjerneje. Teme in tehniko so si izbirali umetniki sami, v glavnem pa so slikali motive Novega mesta, pejsaže pa tudi figuralko. Razstava v tej koloniji ustvarjenih del bo predvidoma odprta 9. decembra v Krki. Slike za razstavo bo izbral likovni kritik Janez Mesesnel, tako kot vsa leta nazaj. Od vsakega umetnika bo Krka odkupila po eno delo.

dežurni poročajo

OB GORIVO IN DEŽNIK - V noči na 19. oktober je neznanec na Kolodvorski ulici v Črnomlju vložil v rezervoar osebnega avtomobila in iz njega iztočil 30 l goriva, nato pa je še na silo odprl okno in iz avta ukradel dežnik. M. H. iz Dragatuša je oškodoval za okrog 10 tisočakov.

UKRADEL VAROVALKE IN STIKALO - Podjetje IMP iz Ljubljane montira v Krki elektroinstalacije. Njihov delavec, 27-letni M. T. z Rožnika, je osumljen, da je 19. oktobra ukradel avtomatske varovalke in avtomatsko tropolno električno stikalo, vse v vrednosti 40.000 tolarjev. Tatova so odkrili krkni varnostniki.

VLOM V AVTO PRED POKOPALIŠČEM - 21. oktobra popoldan je neznan storilec vložil v osebni avtomobil, ki ga je D. R. iz Trebnjega parkirala na parkirnem prostoru pred pokopališčem v Trebnjem, in ji ukradel očala, otroško jopico ter nekaj igračk. Neznanec jo je oškodoval za okrog 28 tisočakov.

ŠE EN VLOM V AVTO - V noči na 20. oktober je nekdo vložil v osebni avtomobil, ki ga je imel S. S. iz Črešnjevca parkiranega v Coklovcu pri Semeču in ukradel dve motorni žagi, dve ročni dvigalki, nato pa mu je iztočil še okrog 10 l goriva. S tem je lastnika oškodoval za okrog 80.000 tolarjev.

NEKDO ODPELJAL MOTORNO KOLO - 22. oktobra zvečer je nepripravilno izpred gostilne v Zagorici pri Velikem Gabru neznan kam odpeljal motorno kolo in lastnika F. A. iz Zagorice oškodoval za okrog 30 tisočakov.

KLOP VRGEL NA AVTOMOBIL - 20-letni G. J. iz Trnovca je osumljen, da je 23. oktobra okrog 2. ure zjutraj prišel iz diskoteke v Metliki, dvignil leseno klop in jo vrgel med parkirane avtomobile. Klop je padla na avtomobil, M. M. iz Klostra. Škoda znaša 40.000 tolarjev.

ZA DALJŠI NAJEM AVTOMOBILA NI PLAČAL RAČUNA

KRŠKO - Kompas Hertz rant a car Ljubljana poslovalnica v Krškem je oškodoval 30-letni A. N. iz Zgornje Rečice. 9. septembra je v njihovi poslovalnici v Krškem najel R 5 in sklenil najemno pogodbo do 12. septembra ter plačal 13.000 tolarjev avansa. Dogovoril se je, da bo vozilo vrnil v poslovalnico v Celju. Vendar se ni držal dogovorjenega. Vozilo je namesto njega pripeljal nekdo drug in še to namesto 12. šele 19. septembra. Prav tako še ni poravnal 60.946 tolarjev stroškov najema.

po dolenjski deželi

• **Tatovi v Žužemberku**, ki so hoteli priti v stanovanjsko hišo, so si olajšali delo in poiskali ključ pod predpražnikom ter odklenili vrata, nato pa poiskali in vzeli denarnico, v kateri je bil denar in dokumenti. Lastnika B. K. so oškodovali za 35.000 tolarjev.

• **Fantje, dva iz Dobruške vasi** in eden iz Loke, ki so se prejšnji teden zvečer pripeljali z avtomobilom na dvorišče A. H. iz Grmovelji, so lastnika prosili za vino, ker pa jim ga ni dal, so se odločili, da si bodo postregli sami, pa četudi to ne bo vino. Z dvorišča so mu ukradli dvoje vil, kokoš, petelina in se odpeljali.

• **Kaj je privedlo J. Š. iz Gorenjih Sušic k temu**, da se je z avtomobilom znesel nad vrati policijskega oddelka v Dolenjskih Toplicah, bo verjetno zaupal na sodišču. 21. oktobra se je namreč pripeljal pred policijsko stavbo v Dolenjskih Toplicah, z ročno zavoro obrnil avto, nato pa se je s polnim plinom zaletel v vhodna vrata, nakar je dejanje še ponovil, šele potem pa se je odpeljal domov.

Brez izzivanja napadel z nožem

Na martinovo bo dve leti odkar je Miloš Macut v novomeškem lokalu Boter z nožem poraz Blagoja Konstadinovskega - Po spremenjeni obtožnici 6 mesecev zaporne kazni

NOVO MESTO - Pred kratkim je bilo zaključeno sojenje zoper 41-letnega Miloša Macuta iz Novega mesta, po narodnosti Srba, ki je pred dvema leti na martinov dan okrog petih popoldan v novomeškem lokalu Boter z nožem napadel 45-letnega Blagoja Konstadinovskega iz Novega mesta. Blagoje se je ves krvav zgrudil in so ga odpeljali v bolnišnico, Macut pa je po napadu odšel iz lokala v kavarno, kjer so ga policisti aretirali. Na podlagi dodatnega izvedenskega mnenja dr. Franeka Dolška glede poškodb Konstadinovskega, kjer je zapisal, da je šlo za lahke poškodbe, je namestnik temeljnega javnega tožilstva spremenil prvotno obtožbo, ki je Macuta bremenila kaznivega dejanja poskusa umora v kaznivo dejanje lahke telesne poškodbe, narejene z nevarnim orodjem. Senat mu je prisodil 6 mesecev zaporne kazni.

Na obravnavi je obtoženi Macut zanimal očitano kaznivo dejanje poskusa umora in dejal, da ni nikogar napadel. Povedal je, da sta s sodelavcem Baltičem po službi v bifeju v Šmihelu nekaj spila, potem pa sta bila še v Botru. Od tam se je spominjal le, da ga je nekdo nekajkrat udaril, nakar je odšel in so ga v novomeški kavarni aretirali. Zgovarjal se je, da se ne spomni, kaj se je tega dne dogajalo, ker da je precej spil. Zanimal je tudi, da bi imel orožje, sodnica pa ga je opozorila, da imajo v dokumentaciji pravno močno odločbo sodnika za prekrške, ker so pri njem našli pištolo.

Blagoje Konstadinovski je tega dne prišel v Botra s sodelavci, kjer so slavili, saj je dobil državljanstvo. Macut, ki ga pred tem ni poznal in je bil tudi v lokalu, je stopil k njemu za šank in ga prosil za vžigalice. Blago-

je mu je odvrnil, naj si jih kupi, takrat pa ga je Macut začel vleči ven. Začela sta se prerivati, pred vrata pa ju je Mile Rajak razdvojil in Macut je odšel ven, Blagoje pa je stopil nazaj za šank. Macutov sodelavec Ahmed Baltič je pred senatom povedal, da je lokal zapustil pred Macutom, da pa ga je videl, da je po nekaj šel v avto. Baltič je potem šel na avtobusno postajo. Že v preiskavi pa je povedal, da je Macut v avto imel manjši nož za malico.

"Ko sem stal za šankom, me je nepričakovano napadel. Noža nisem videl in tudi ničesar se ne spominjam, zbudil sem se v bolnišnici," je povedal Blagoje. Macut ga je porazil po obrazu, roki, prsnem košu in nogi. Sodelavca Kostadinovskega Mile Rajak in Milan Davidovič, ki sta bila tudi v Botru, se spominjata, da je Macut, ki ga prej niso poznali, pristopil k Blagoju in zahteval vžigalice, ta ga je zavrnil, naj jih kupi in začela sta se prerivati. Rajak ju je pred vrata razdvojil in Macut je odšel ven. Nobeden ni mislil, da se bo vrnil, a prišel je nazaj in napadel Konstadinovskega. Tako Rajak kot Davidovič ročaja noža nista videla, sta pa videla rezilo. Po napadu je Rajak odšel za Macutom, ki je šel peš proti kandijskemu mostu,

DREVO PRETRGALO ŽICE DALJNOVODA

GABRJE - 23. oktobra okrog 13. ure je neznanec v gozdu nad Gabrjami podiral dreve in eno drevo je padlo na žice daljnovoda in jih pretrgalo. Neznanec je novomeškemu Elektriku povzročil za okrog 500.000 tolarjev škode. Policisti pa storilca še iščejo.

na mostu pa je nekaj odvrnel v Krko. Odšel je v kavarno, Rajak pa je iz Elektrotehne trgovine poklical policiste in jim sporočil, kaj se je zgodilo in kje je napadalec.

Sodni izvedenec dr. Franek Dolšek, ki je pregled oškodovanca opravil celo v času obravnave, kasneje pa svoje mnenje še dopolnil na podlagi pregledane dokumentacije, je ugotovil, da je šlo za lažje poškodbe oz. poškodbe, ki so bile na meji med lažjimi in težjimi poškodbami; neko-

• **Senat je obtožena Miloša Macuta spoznal za krivega in mu po spremenjeni obtožbi izrekil 6 mesecev zapora, v zaporno kazen se mu bo štel že prestani pripor, plačati pa bo moral še sodne stroške in 20 tisočakov povprečnine.** Premožensko pravni zahtevek pa bo oškodovani Konstadinovski uveljavljal v civilni pravdi. Senat je menil, da mu je bilo kaznivo dejanje dokazano, da je šlo za napad z nožem in čeprav se je obtoženi zagovarjal, da noža ni imel in da se dogodka ne spominja, mu tega ni verjel, saj so pričje potrdile, da so videli rezilo, nož je videl v avtu tudi njegov sodelavec, poleg tega je na mostu nekaj odvrnel v Krko. Senat je upošteval, da je napadel človeka, ki napada ni izzival, da je bil napad resen, saj bi se z nekoliko močnejšimi vbodi lahko tragično končal, poleg tega pa je pred leti že bil kaznovan za podoben agresivni izpad. Obtožene dejanja na sodišču ni niti z besedo obžaloval. Med olajševalne okoliščine je senat štel posledice v družini, ki jih je povzročil ta dogodek, in odmaknjenost dogodka. Senat je bil mnenja, da mu je prisodil milo kazen, saj je za tovrstno kaznivo dejanje zagrožena kazen do treh let zapora. Sodba še ni pravno močna.

liko večja je bila vbočina na desnem stegnu in prerez kit na roki, zaradi česar je bil 8 dni v bolnišnici, tri mesece pa je bila njegova zmožnost za delo zmanjšana.

J. DORNIŽ

Bojan Ham

Tudi slovenski vozniki izpiti takšni kot v Evropi

Ustanovili Društvo članov izpitnih komisij

NOVO MESTO - Minuli petek je bilo v novomeški zavarovalnici Tilia ustanovni zbor Društva članov izpitnih komisij za voznike motornih vozil Slovenije, kjer se je zbralo preko 100 predstavnikov iz 17 izpitnih komisij iz cele Slovenije. Ustanovili so društvo, s pomočjo katerega bodo lahko postali člani mednarodnega združenja izpitnih komisij CIECA s sedežem v Bruslju. Sprejeli so tudi pravila in naloge društva, za predsednika pa so izvolili Bojana Hama. Izvolili so tudi tri delegate, ki jih bodo zastopali v mednarodnem združenju izpitnih komisij, in sicer: Ivana Pristovnika, Karla Rudolfa in Silvana Vižintina.

Ivan Pristovnik je v imenu iniciativnega odbora povedal, da so se člani izpitnih komisij za voznike motornih vozil odločili, da ustanovijo združenje, s pomočjo katerega bi se lahko povezovali z Evropo. Na tem področju je, da bi z ostalimi evropskimi državami strokovno sodelovali pri izdelavi notnih meril za izvajanje voznikov izpitov, po katerih bi te izpite opravljali tudi naši kandidati.

"Glede na to, da je v zadnjih letih vse več mladih voznikov udeleženi v prometnih nesrečah, si želimo to število zmanjšati s tem, da jih bomo čim bolj pripravili na vožnjo. Poleg znanja pa bi radi dvignili tudi vozniko kulturo, za katero pa vemo, da jo ne bo mogoče spremeniti čez noč," je dejal Bojan Ham, dolgoletni predsednik izpitne komisije iz Ljubljane in od petka predsednik slovenskega društva izpitnih komisij za voznike motornih vozil.

J. D.

V NOVEM MESTU UKRADLI R 19

NOVO MESTO - V noči na ponedeljek, 24. oktobra, je neznan storilec s parkirnega prostora na Kettejevem drevoredu v Novem mestu ukradel Renault 19, bele barve, registrske številke MB V2 - 532. Osebnost avta je last rent a car Icar, d.o.o., iz Maribora. Podjetje je s tem oškodovano za milijon in pol tolarjev.

Kočevska stranpota

HITRO ODKRITA TATOVA - 22. oktobra zjutraj sta se na policijski postaji v Kočevju oglasila Jože Gorše in Dušan Žnidaršič. Gorše je prijavil tatvino dveh žarometov z avta, parkirane na parkirišču v Turjaškem naselju, Žnidaršič pa je zmanjkal en žaromet. Že pred prijavo, okoli 5. ure zjutraj, pa so policisti iz Medvod med kontrolo prometa ustavili avto, v katerem sta bila dva Ljubljanačana in v njunem avtu našli vse tri žaromete, ukradene v Kočevju.

2 MILIJONA ŠKODE - Minuli teden smo poročali o 17. oktobra pogorelih dvornicah v Mahovniku pri Kočevju. Zdaj smo zvedeli, da je škoda za okoli 2 milijona tolarjev, vzrok požara pa še vedno raziskujejo.

5 VINJENIH VOZNIKOV - V noči iz petka na soboto so kočevski policisti v akciji, ko so odkrivali voznike, ki vozijo pod vplivom alkohola, odkrili 5 vinjenih, zaradi drugih prekrškov pa so 6 voznikov mandatno kaznovali, štirim pa so izdali plačilne naloge.

V SOBOTI SO PREHITRO VOZILI - Minulo soboto in nedeljo je bila v kočevski občini akcija, v kateri so policisti ugotavljali hitrost predvsem na črnih točkah na magistrali. Zaradi prehitre vožnje so v soboto kaznovali 23 voznikov, v nedeljo pa še 6.

DELOVNA NESREČA - V ponedeljek, 24. oktobra, se je zgodila na žagi v Starem Logu delovna nezgoda. Delavec ima poškodovane prste. V času poročanja podrobnosti še niso znane.

ROPARJA STA SE NAD MOŽAKA SPRAVILA S SEKIRO

SENUŠE - Krški policisti so ugotovili, da sta 10. septembra okrog enajstih zvečer 39-letni C. B. iz Straže pri Raki in 27-letni B. B. iz Potočne vasi prišla do stanovanjske hiše 30-letnega M. Z. iz Senuš. Potrkala sta na kuhinjsko okno, ko pa jima je lastnik odprl vrata, sta mu ukazala, naj dvigne roki, in ga začela pretepati z lesenim ročajem, na kateremu je bil nasajena sekira. Lastnik je zbežal v sobo, napadalca pa sta v kuhinji premetala stvari. C. B. je pod kavčem našel malokalibrsko puško, jo vzel in spet začel pretepati lastnika s sekiro. Storilca bosta morala svoje dejanje pojasniti sodniku, saj so policisti zoper njiju napisali kazenski ovadbi zaradi ropa.

Je še kdo imel opravka z lažnim roletarjem?

Osumljeni Milan H. iz Nazarij pobiral predujme

NOVO MESTO - 36-letni Milan H. iz Nazarij je osumljen, da je storil več goljufij in je zaradi tega trenutno v preiskovalnem zaporu. Osumljenec se je v večjih krajih po Sloveniji predstavljaval kot obrtnik roletarstva in občanom obljubljal, da jim bo opravil storitev, za kar je izdajal naročilnice z izjavo, od ljudi pa zahteval predujme v najrazličnejših zneskih.

Na novomeški upravi za notranje zadeve pravijo, da je bilo nekaj takšnih dejanj tudi na našem območju, ker pa sumijo, da jih je storil še več, naprošajo občane, da jih prijavijo na telefonsko številko 92.

Visoke kazni za "črne" zidarje

Po novem je sicer manj večjih črnih gradenj kot so stanovanjske hiše in zidanice, še vedno pa je veliko črnih prizidkov - Odločbo o odstranitvi in visoke kazni

NOVO MESTO - Jazbinškov zakon pred dobrim letom naj bi naredil konec črnim gradnjam po Sloveniji. Toda miselnost in navade ljudi je težko spremeniti čez noč, ugotavljajo urbanistični inšpektorji, ki imajo še vedno veliko dela. Vse do lanskega aprila so svoje delo težko opravljali, saj so bile kazni smešno nizke, s sprejetjem zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, pa so se kazni zelo zvišale. Še vedno pa se najdejo posamezniki, ki za urbanistično urejeno okolje nočejo nič slišati. V letošnjem letu so na podlagi odločb urbanističnih inšpektorjev v dveh belokranjskih in dveh dolenjskih občinah lastniki sami odstranili 15 črnih gradenj, seveda je bila večina gradenj v začetni fazi.

"Stanje na področju gradenj se nekoliko le izboljšuje, predvsem se ljudje ne odločajo več za črne gradnje hiš ali zidanice, še vedno pa radi naredijo mimo papirjev kakšen prizidek, ograjo ali škarpo. Večina jih namreč ve, da na črno zgrajen objekt ne bodo mogli priključiti elektrike, vode ali telefona, saj je za takšno dejanje distribucijsko podjetje kaznovano z najmanj milijon tolarjev kazni," pravi urbanistični inšpektor Janez Železnik.

Kazni navzgor niso omejene, najnižja kazen za posameznike npr. če na črno

gradi ograjo 30.000 tolarjev, v primeru, da si je nekdo brez papirjev zgradil prizidek za opravljanje dejavnosti npr. k trgovini ali parkirišče pa ga čaka najmanj 100.000 tolarjev kazni. Tako izvajalec kot tudi investitor pa sta kaznovana za črnograditelstvo z najnižjo kaznijo, ki znaša milijon tolarjev. "Ljudje se pogosto ne zavedajo, da je v enakem prekršku tudi izvajalec črne gradnje npr. zidar, tesar," razlaga Železnik. Po novem izreka inšpektorji samo odstranitvene odločbe, če v roku desetih dni investitor črno gradnjo ne odstrani,

napišejo nov predlog. Po zakonu pa je možna tudi zaplomba strojev.

Tako namreč določa lanski zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor, že v kratkem pa urbanistična inšpekcija pričakuje nov zakon, ki bo uredil njihov položaj, trenutno so namreč v reorganizaciji, in še natančneje določil način njihove-

• **Glede zasipanja vrtače ob gostišču Prepih na Težki vodi z gradbenim in drugim odpadnim materialom pa je urbanistični inšpektor Janez Železnik povedal, da je odločbo o odstranitvi izdal že pred časom, vendar je izvršitev odločbe v prvi vrsti odvisna od občinskega upravnega organa, ki mora za to založiti denar.**

ga dela. Po novem zakonu bodo po vsej verjetnosti prišli pod pristojnost ministrstva za okolje in prostor.

J. DORNIŽ

KRAJA PEČI JIMA NI USPELA

BREŽICE - Hrvaška državljana iz Samobora, 37-letni B. N., zasebni obrtnik in 35-letni J. J., sta se 20. oktobra zadrževala v trgovini TC Brežičanka v Brežicah in se zanimala za peč na petrolej, ki pa je kasneje nista kupila, saj sta izkoristila gnečo v trgovini in jo neopazno odnesla iz trgovine. Naložila sta jo v prtljajnik in se odpeljala. Tatvino je v zadnjem trenutku opazila prodajalka, ki ji je uspelo zapisati registrsko številko njegovega avtomobila. "Iznajdljiva kupca" sta se ustavila v Novi vasi pri Mokričah, kjer sta ukradeno peč dala v hrambo M. I. in nato poskušala prestopiti mejo v Slovenski vasi, kjer pa so ju policisti prijeli.

kaznivega dejanja ponarejanja listin, zato bo svoje dejanje moral pojasniti na sodišču. Njemu pa se bo pridružil še 44-letni R. B. s Senovega, ki je osumljen prikrivanja, saj je avtomobil skrival v svoji garaži, kjer so ga potem našli policisti.

VLOM V MIRNSKO TRGOVINO URŠKA

MIRNA - V noči na 17. oktober je neznanec na Mirni vložil v trgovino Urška in ukradel več kot 170 zavojev najrazličnejših cigare, tri otroške bunde ter nekaj razpršilcev WD 40. Lastnico S. Š. iz Gorenje vasi je oškodoval za okrog 231.000 tolarjev.

URADNE URE POLICIJSKE PISARNE NA VINICI

VINICA - Policijska pisarna na Vinici, ki jo je pred kratkim odprla novomeška Uprava za notranje zadeve, bo imela uradne ure ob ponedeljkih in četrtdkih od 13. do 15. ure.

Dolenjcem le drugoligaška zmaga

Spremenljiva igra Pionirja v Ljutomeru - Novomeščanke je vrgel s tira odhod Jane Vernig z igrišča - Žužemberčani zlahka zmagali v Mislinji - Kočevke še brez zmage

NOVO MESTO, KOČEVJE - Dolenjske odbojarske ekipe z izjemo Žužemberčanov zadnjo soboto niso imele uspešnega dne. Pionir je s 3:1 izgubil v Ljutomeru, TPV-jevke so sicer uspešno začele na Bledu, vendar so Blejke že v drugem nizu izid obrnile v svojo korist, LJK Tilia je v gosteh pri HIT Casinju doživela že četrti poraz, medtem ko je Pionir II - Žužemberk s 3:0 zmagal v Mislinji in se vztrajno pomika po drugoligaški lestvici navzgor.

Odbojkarjem Pionirja v Ljutomeru ni uspelo premagati moštva, ki na prvih treh tekmah letošnjega prvenstva še ni doseglo zmage. Ljutomerčani so z dobro igro ob mreži zanesljivo dobili prvi niz, že v drugem pa so Novomeščani zaigrali precej bolje in že imeli zaključeno žogo, ki pa je niso izkoristili, tako da so domačini povedli z 2:0, kar pa še ni pomenilo, da je tekme konec, saj so Novomeščani v tretjem nizu s serijo 11 zaporednih točk in z izidom 15:7 napo-

vedali preobrat, ki ga potem ni bilo. V četrtem nizu so domačini zaigrali kot znajo, uspevalo jim je vse, kar so si zamislili in z izidom 15:4 prišli do prve letošnje zmage ter s tem potisnili Novomeščane na 5. mesto prvenstvene lestvice.

Žužemberčani so dosegli edino dolenjsko zmago. Gostovali so v Mislinji, kjer jim domačini niso bili kos. V prvem nizu, ki so ga dobili Žužemberčani s

15:11, je bila igra še kolikor toliko enakovredna, potem pa je bila kakovostna razlika čedalje večja, saj so gostje dobili drugi niz s 15:9 in tretjega kar s 15:3.

Odbojkarice novomeškega TPV-ja so na Bledu doživlele drugi letošnji poraz, vendar na začetku tekme ni kazalo, da bi lahko izgubile. Blejčanke so namreč začele slabo predvsem pri sprejemu servisa in Novomeščanke so prvi brez večjih težav dobile s 15:9. Tudi v drugem nizu se je ponovila slika iz prvega, vendar se je dobra igra Novomeščank porušila, ko je njihovo najboljšo igralko Jano Vernig zadela žoga v glavo in je morala za nekaj časa zapustiti igrišče. Blejke so izkoristile zme-

KEGLJAŠKA NOVICICA

ZMAGALI KRČANI - Krški kegljači so nastopili v Ninbergu na turnirju ob 15-letnici ŠKD Simon Jenko. Med posamezniki je zmagal Ivan Planinc, Krčani pa so zmagali med ekipami.

DOBOVA OB TOČKO

DOBOVA - Na zadnji tekmi, ki so jo Dobovčani odigrali v Brezicah, sta izid skrojila tudi sodnika, ki nista bila dorasla svoji nalogi. Dobovčani so na začetku srečanja sicer povedli, vendar so jih rokometarji velenjskega Gorenja do konca polčasa prehiteli (11:9). V drugem delu so bili domačini boljši, vendar več kot neodločene niso izida 18:18 niso mogli iztržiti. V zahodni skupini druge lige je Akripol premagal Škofljico z 22:17, Črnomelj pa Besnico s 17:13. Akripolovci so po tem kolu s štirimi zmagami in enim porazom ponovno prevzeli vodstvo na prvenstveni lestvici zahodne skupine druge državne lige, medtem ko so Črnomalci osmi. V vzhodni skupini so rokometarji krškega Interierja dobili posavski derbi. V Sevnici so namreč premagali moštvo Lisce z 21:19. Tretji posavski ligaš v vzhodni skupini druge lige, Brezice, je na domačem igrišču izgubil s Poletom s 23:19. Rokometarji iz Krškega vodijo v vzhodni skupini druge lige zahod, Sevniciani so osmi, Brezičani pa enajsti.

Zavrela je kri staršev

Elan je osvojil tretjo točko - Mlajše ekipe uspešno kočale "jesen" - Stepli so se starši

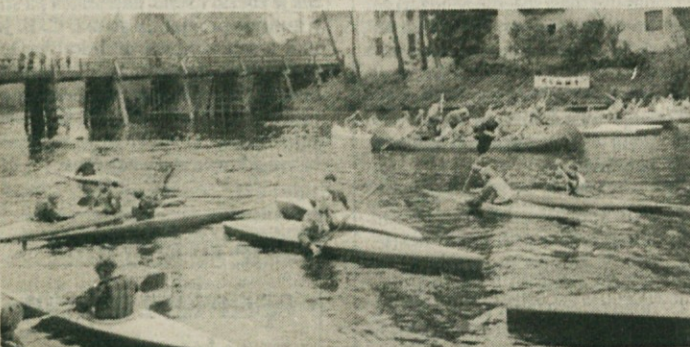
NOVO MESTO - Končni izid nedeljskega nogometnega srečanja na štadionu pod Portovalom med domačim Elanom in ptujsko Dravo 0:0 pove največ o dogajanjih na igrišču. Gostje so prišli v Novo mesto brez nekaterih starejših igralcev, ki so jih morali zamenjati mladinci. Moštvi sta bili skoraj popolnoma izenačeni in neučinkoviti, tako da približno 50 gledalcev v poldruguri ni videlo niti ene resne priložnosti za zadetek, še najbližje temu je bil 8 minut pred koncem srečanja Nino Primc, ko je žogo iz desnega kota poslal v igro Denis Perše, Primc pa jo je z glavo poslal za las mimo leve vratnice.

Sicer pa je cela tekma minila v znaku prerivanja na sredini igrišča in nameranih padcev, s katerimi so predvsem igralci Drave poskušali preslepiti sodnika, da bi sodil prekrske v njihovo ko-

rist, ali pa celo izključil katerega izmed igralcev nasprotne ekipe, čemur pa sodnik Vivod, ki sicer ni sodil ravno najbolje, ponavadi ni nasedel.

Do konca jesenskega dela prvenstva čakajo nogometaše Elana še štiri srečanja, prihodnje nedelje se bodo v Lendavi pomerili s petouvrščeno Nafto, vendar nihče v novomeškem taboru ne pričakuje bistvenega preobrata v igri. Kot kaže se bo tudi drugoligaška sezona končala podobno, kot se je lani zaključilo zadnje prvoligaško leto. Elan je z le tremi točkami zanesljivo na zadnjem mestu. Toliko kot točk so dosegli tudi zadetkov, medtem ko so bili njihovi nasprotniki precej uspešnejši, saj so zadeli Elanovo mrežo kar 27-krat. Glede na to, da bo ligo moralo zapustiti kar 8 najslabših moštev, imajo novomeški nogometaši še manj možnosti za obstanek, kot so jih imeli lani v prvi ligi.

Precej bolj uspešne kot članska, so Elanove ekipe mlajših kategorij, ki so v soboto zaključile jesenski del tekmovalj. Mlajši dečki so igrali s kočevskim Gajem 1:1, starejši dečki so premagali črnomaljsko Belo krajino s 4:0, mlajši mladinci so premagali kočevski Gaj s 6:0, starejši mladinci pa Šmarje Koper s 3:0. Žal pa tekme mladih nogometašev niso minile brez vroče krvi, ki sicer ni zavrela na igrišču, temveč ob njem, kjer so si v lase skočili starši mladih športnikov.

LEP OBISK REGATE V KOSTANJEVICI - Ob krajevnem prazniku je bila v nedeljo v Kostanjevici tradicionalna 11. regata okoli kostanjeviškega otoka, na kateri se je pomerilo okoli 90 tekmovalcev v 70 posadkah. Najuspešnejši so bili kajakaši in kanuisti iz Zagreba in Kajak kluba Rašica Ljubljana, oba kluba sta osvojila tudi največji zmag v posameznih kategorijah. Tekmovalci so kljub nizki gladini reke Krke dosegali zelo dobre rezultate, najhitreje s časom 20,22 minut pa je tri kroge okrog otoka (okoli 4.500 metrov) s kajakom preveslal Andrej Grobiša, član Kajak kluba Soške elektrarne. Tokrat je bila udeležba domačih tekmovalcev zelo slaba. V kategoriji K1 turist se je najbolj izkazal Milan Stojakovič s Čateža, v kategoriji C2 turist pa sta kostanjeviška upa Jani Polovič in Dejan Pešič zasedla drugo mesto. (Foto: T. Gazvoda)

Posavski derbi Krčanom

Poraz rokometarjev sevniske Lisce proti Interieru Krško in članic proti Račam v novi dvorani

SEVNICA - V novi dvorani osnovne šole Savo Kladnik, veliki pridobitvi za športno vzgojo na šoli in za nadaljnji razmah sevniskega športa nasploh, se zlasti pa iger z žogo, poteka pouk in se vrstijo športne prireditve, navkljub temu, da bodo dvorano uradno odprli za sevnški občinski praznik sredi novembra.

V soboto so rokometarji krškega Interierja v 2. rokometni ligi - vzhod v sevnški športni dvorani zasluženo premagali domačo Lisco 21:19 (12:10). Tisljeve varovance je moštvo pod vodstvom Dušana Kokalja presenetilo s čvrsto, ostro igro v obrambi, zaradi česar so si Krčani sicer prislužili tudi več izključitev, a tega domačini dostikrat,

celo z igralcema več na igrišču, niso znali izkoristiti. Gostje so bili zvečine v vodstvu, čeprav je bila igra v prvem polčasu, ko so Sevniciani tudi le dvakrat na tekmi povedli, (7:6 in 8:7) zelo izenačena in polna preobratov. Takoj na začetku drugega dela zanimive in dokaj kakovostne rokometne predstave, so gostje povedli za 4 zadetke in odločilne prednosti niso izpustili iz rok do konca tekme.

V predtekmi 2. SRL so rokometarje Lisce tesno izgubile z ekipo iz Rač (20:21), brežiške deklice so ugnale Sevnicianke z 11:8, sevnški kadeti pa so v zadnjem kolu premagali vrstnike RK AFP Dobova z 28 : 6.

USPEŠEN PRODOR ŠUNTE - Najprodornejši Sevnčan Šunta (št. 5) se je takole prebil mimo Krmeljčana Papeža (št. 2), ki je letos pristal v ekipi Interierja, čeprav so nanj nadvse resno računali tudi Sevniciani, in izenačil izid na 9:9. Poleg Šunte je za Lisco 4 zadetke dosegel še Lupše, Sečki pa 6. Za Interier je bil najuspešnejši strelac I. Deržič (4), po 3 zadetke pa so dosegli S. Deržič, Iskra, Bogovič in Papež. (Foto: P. Perc)

Zadovoljni tudi s točko

Gaj je igral bolje in dolgo časa vodil, potem pa oddal točko gostom iz Celja - Vujičič v Nemčiji

KOČEVJE - Kočevci bi bili pred tekmo s celjskim Biostartom Publikumom sicer zadovoljni, če bi osvojili eno točko, saj so nastopili brez treh standardnih igralcev prve enajsterice Adroviča, Joliča in Majerleta. Celjane so kljub temu taktično povsem nadigrali, saj so ustavili njihovo igro po krilih. V prvem polčasu je imel lepo priložnost za zadetek Fartek, vendar je njegov strel zadel vratarja Zupana v nogu. V nadaljevanju tekme so Kočevci razveselili domače gledalce s sijajnim zadetkom Smajiča, ki je iz prostega strela iz približno 25 metrov poslal žogo v levi zgornji kot. Po zadetku so Kočevci malce zaprli igro, vendar so s hitrimi protinapadi še vedno ogrožali nasprotnikova vrata. Ker je domača obramba vedno pravočasno posredovala, so Celjani ostali brez pravih priložnosti. Ko se je tekma bližala koncu in je že vse kazalo, da bosta oba točki ostali v Kočevju, pa je zadnji mož celjske obrambe Blatnik z desetih metrov zadel levi spodnji kot domačih vrat. Kljub temu, da Kočevcem ni uspelo obdržati obeh točk, je bil trener Perica zadovoljen, saj so igralci igrali taktično dobro.

V naslednjem krogu bodo Kočevci igrali v Ljubljani z Zelezničarjem AM Cosmosom, ki je tokrat premagal vođečo Olimpijo. V moštvo se bosta vrnila Adrovič in Jolič, medtem ko bo moral Majrle zaradi izključitve v Kopru počati varni kar pet tekem, vprašanje pa je, če bosta nastopila Smajič, ki je bil to nede-

ljo najboljši igralec, in Struna, ker imata po dva rumena kartona. Naj še omenimo, da je iz kluba odšel Zoran Vujičič, ki bo kariero nadaljeval v Nemčiji, ter da je kočevski klub okreplil Dušan Milanovič, nekdanji igralec novomeškega Elana. Sredi tega tedna se namerava sestati tudi klubska uprava, ki naj bi odpovedala sodelovanje še z nekaterimi igralci, ki na dosedanjih tekmah in treningih niso upravičili zaupanja.

LESKOVSKI STRELCI DOSEGLI LEP USPEH

LESKOVEC - Na strelskem tekmovalju v Hrastniku so leskovski strelci dosegli v konkurenci 12 prvoligaških in 18 drugoligaških ekip z uvrstitvijo na 4. mesto svoj največji uspeh. Premagali so vse drugoligaške ekipe in kar devet prvoligašev. Ekipo so sestavljali Dejan Zupanc, Tina Grabnar in Branko Benčin. Mlajši mladinci pa so se v 1. krogu državne lige in hkrati 1. krogu za pokal prijeteljstva pomerili na strelišču na Dolenjski cesti. Ekipo so osvojili drugo mesto. Boštjan Arh je delil tretje mesto, šestoselec Mišo Zorko pa je bil šesti.

Interier zmaguje s srečo

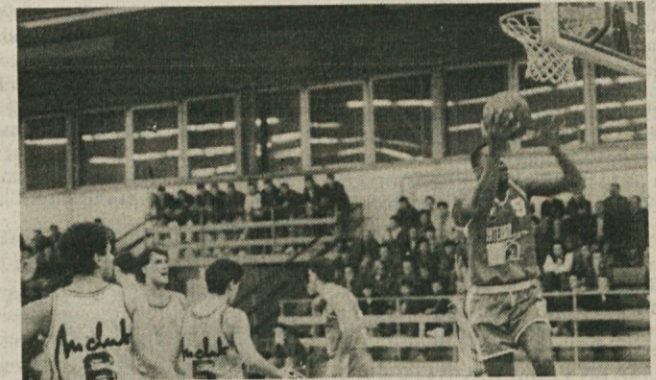
Košarkarji krškega Interierja le s težavo opravičujejo vlogo favoritov A-2 lige

KRŠKO - Čeprav so košarkarji krškega Interierja še vedno neporaženi na vrhu prvenstvene lestvice, pa igre, ki so jih prikazali na zadnjih tekmah, ne obetajo tistega, o čemer ves čas govori vodstvo krškega kluba - da so vse tekme le formalnost in da je njihovo napredovanje v A-1 ligo zagotovljeno že na začetku ligaških bojev. Potem ko so imeli nekaj težav že z Loka kavo v Škofji Loki, bi se podcenjevanje nasprotnika kmalu maščevalo prejšnjo sredo, ko so doma igrali v velenjsko Elektro. V prvem polčasu so Krčani sicer ves čas vodili s 5 do 8 točkami razlike, a so ob odmoru imeli samo 3 točke prednosti (39:36).

Le nekaj minut igre je bilo potrebno, da so si Krčani priigrali prednost 10 točk, kar so ohranili vse do 3 minut pred koncem srečanja. Takrat so Elektrini košarkarji še enkrat stisnili svoj obroč in se s presingom kljub večjim osebnim napakam predvsem

nad Šantljem, ki pa prostih metov ni zadeval, 6 sekund pred koncem približali domačinom na eno točko. Potem ko je Kraljevič zadel le en prosti met, se je Velenčanom ponudila priložnost, da celo zmagajo, vendar je Rizman, sicer najboljši igralec tekme, v zadnji sekundi zgrešil met za 3 točke, kar je prineslo zmago domačinom s 75:73. Največ točk za Interier sta dosegla Stevens (25) in Kraljevič (19), za Elektro pa Rizman (27).

Kot da tekma z Elektro ni bila dovolj velika šola za Krčane so si v Ljubljani, kjer so nastopili le z 8 igralci, Ademi pa je imel še vročino, še enkrat privoščili mlado igro, po kateri so si zmago nad mlado ekipo Smelta Olimpije s 87:75 priborili šele v zadnjih minutah. Stevens je tudi tokrat dosegel 25 točk, Kraljevič 18, Šantelj 14, Ademi 12, Samar 10, Zaturovski 5 in Lučev 2.

STEVENS POD KOŠ - Temnopolti hitronogi Američan Stevens je ena od boljših naložb krškega drugoligaša. Ponavadi doseže največ točk, nasprotnikovo obrambo pa spravlja v obup s hitrimi protinapadi. Tudi na tekmi proti Elektri je nekajkrat ukral Velenjčane, da so lahko le opazovali, kako jim polne koš. (Foto: I. Vidmar)

Zmaga že na začetku tekme

Košarkarji Novega mesta'92 brez težav zmagujejo - Proti ekipi Janče vodili že za 38 točk

NOVO MESTO - Košarkarji Novega mesta'92 so letos očitno zreli za uvrstitev na višji nivo tekmovalja, saj so moštva, s katerimi igrajo v zahodni skupini B lige, vsaj za en, če ne za dva razreda slabša od novomeške ekipe. Tako so tekme, pa čeprav se srečata tekmeča z vrha prvenstvene razpredelnice, zaradi očitne kakovostne razlike dokaj nezanimive.

Moštvo Ekipa Janče iz Ljubljane, s katerim se je Novo mesto'92 srečalo v soboto, je sicer kljub novomeškemu porazu še vedno tretje na lestvici, vendar je bila tekma v bistvu odločena že takoj na začetku. Novomeščani so po petih minutah vodili z 12:2, potem pa so svojo prednost ves čas povečevali, ob polčasu vodili z 52:28, po osmih minutah drugega polčasa pa je razlika znašala že 38 točk (78:40). Velika razlika je očitno nekoliko uspavala novomeške košarkarje, tako da so gostje v zadnjih desetih minutah prednost Novomeščanov močno zmanjšali, izid ob koncu

pa je bil 94:77, kar nikakor ni dejanska slika dogodkov na igrišču.

Največ točk za Novo mesto'92 je tudi tokrat dosegel Matjaž Bajc (23), le dve točki manj je dosegel mladinski državni reprezentant Simon Petrov, ki je letos kot kaže dokončno zamenjal dolgoletnega vodjo igre novomeškega moštva Sama Plantana. Izredno hitri Goran Vučkovič je večino od 19 točk dosegel iz protinapadov, velja pa pohvaliti tudi 15 letnega težkega centra Matjaža Smodiša, ki brez spoštovanja do starejših nasprotnikov že pridno polni njihov koš. Tokrat je dosegel 7 točk, medtem ko so ostale točke za Novomeščane dosegli: Cerkovnik 2, Vipavec 6, Gavranovič 2, Novina 8 in Župevec 6. Po sedmih krogih so Novomeščani prvi in imajo enako število točk kot drugouvrščena Didakta iz Radovljice. V soboto se bodo v Postojni pomerili s petouvrščeno Uniko TTI.

Samo Valant drugo leto v A skupini

Pri Vidrihu predstavili načrte nissanovega športnega moštva - Valant bo še naprej tekmoval s sunnyjem, vendar v skupini A - cilj je uvrstitev med najboljše tri

OTOČEC - Na novinarski konferenci, ki so jo predstavniki Nissana, četrtega največjega proizvajalca avtomobilov na svetu, pripravili pred začetkom dnevov odprtih vrat v prostorih edinega avtomobilskega salona pod kozolcem, pri Avtomehaniki Vidrih na Otočcu, je prehojeno pot in načrte za naslednje leto predstavil tudi avtomobilist Samo Valant, ki bo tudi v prihodnje ostal zvest nissanu, le da bo iz skupine N presedlal v skupino A.

zavore ipd. Samov sunny bo tako imel več kot 350 konjskih moči ter 6 do 7

DIRKAČ IN MEHANIČ - Dirkač Samo Valant se je s serviserjem in prodajalcem avtomobilov znamke Nissan Janezom Vidrihom ob otvoritvi dnevov odprtih vrat pred Vidrihovim kozolcem zapletel v zanimiv pogovor, saj izmenjava izkušeni ni nikoli odveč, oba pa družijo pripadnost firmi, ki je letos do konca septembra v Sloveniji prodala 557 vozil, od tega kar 399 sunnyjev. Poleg avtomobilov iz rednega proizvodnega programa - mikre, sunnyja, primere, terenca terrana in kombi-limuzine serene - so nekateri gostje nissanovih dnevov lahko preizkusili in sedli za volan Valantovega dirkalnika, ki ga Tržiščan uporablja predvsem za vadbo. (Foto: I. Vidmar)

Bolje z bikom kot z vojsko

Ob meji s Hrvaško, 10 km od Brežic, se v hudih krčih poraja trgovski in poslovni center. Kljub velikim možnostim za bodoči razvoj zadnje čase cela vrsta neurejenih zadev grozi, da bo njegov razvoj zastal. Območje je še vedno v lasti države in v upravljanju ministrstva za obrambo. Ravno tu tiči eden od osnovnih vzrokov, da podjetništvo ob meji ni zaživelo tako, kot so načrtovali.

Življenje v okolici Brežic je bilo vsa povojna leta tesno povezano z vojsko. Nekdanje letališče v Cerkljah je bilo s čez 500 ha zemlje največje vojaško območje v Sloveniji. Drugo megalomansko vojaško območje je jugoslovanska vojska oblikovala tik ob hrvaški meji, kjer je postavila Tehnično-remontni zavod Bregansko selo. Vojska si je tu vzela in ogradila 40 ha površin na ravnini ter na njih zgradila kar za 4 ha pokritih objektov. Po zadnji vojni so tu ostali prazni objekti, nedaleč od njih pa še brezposelni delavci.

Tri leta po osamosvojitvi se na nekdanje prepovedane območju vojaških delavnic razvija Trgovsko-poslovni center Slovenska vas. Najemnike privablja predvsem njegova ugodna lega v neposredni bližini mejnega prehoda Obrežje, ki med drugim ponuja možnost za oblikovanje bodoče brezcarinske cone. Privlačno je tudi veliko tržno zaledje od Bregane preko Samobora in vse do milijonskega Zagreba.

Večji razvoj na tem območju zavirajo predvsem lastninska razmerja in posledice, ki izhajajo iz njih, saj je območje še vedno v lasti države, ki upravljanje prepušča ministrstvu za obrambo. Kakšna gospodarja sta lahko ministrstvo ali pa država na območju, za katero njihovi uradniki, svetovalci in sekretarji komajda vedo, si lahko mislite. Najemniki prostorov in vsi, ki se iz različnih interesov trudijo, da bi oživilo Slovensko vas, so o tem prepričali v praksi.

Ministrstvo ne ve, kje je Slovenska vas

Marsikaj pove tudi zgodba o zadnjem obisku enega novih svetovalcev v ministrstvu za obrambo. Ta je svojo zamudo opravičil z izgovorom, da ni našel Slovenske vasi. Pri tem je jasno povedal, da je pričakoval velike table ob glavni cesti, s čimer je stopil na žulj najemnikom ter okrcal podjetje CRP, ki že nekaj časa obljublja take oznake in zdaj pravi, da bodo "v kratkem". Kljub temu je nedopustno, da predstavnik ministrstva, ki upravlja v imenu države tako velik kompleks, sploh ne ve, kje to je. Spodrsrljaj bi mu težko opravičili le zato, ker je v ministrstvu nov, še posebej potem, ko je Ciril Kolešnik, predsednik brežiškega IS, izdal, da je zgoraj kritizirani gospod Ferlinč poleti skupaj z njim jedel solato, in to nikjer drugje kot v tej isti Slovenski vasi!

To ni bila edina stvar, za katero svetovalec v ministrstvu ni vedel. Kot je sam dejal, tudi ne ve, kdo pije in kdo plača pri oddajanju teh prostorov v najem in poleg tega sploh ne pozna podjetja CRP, čeprav se le-to že tri leta dogovarja z ministrstvom. Vse le zato, ker so se na ministrstvu ljudje zamenjali, in to "tako hitro, da vas mi ne dohitavamo", kot je dejal Vojko Omerzu, direktor CRP.

Ko je občina dobila v najem objekte, je s pomočjo podjetja CRP začela tržiti novo gospodarsko območje. Do danes je CRP oddal 30.000 kvadratov pokritih površin, to pomeni vse razen prostorov bivše galvarne in strelišča. Sklenjenih je bilo že 60 pogodb o najemu, vendar jih je trenutno veljavnih samo 24. Od teh danes zaradi različnih težav opravlja svojo dejavnost samo 9 podjetij, medtem ko štirje najemniki pravkar adaptirajo prostore za uporabo. Vsi ostali čakajo, da se bodo uredile razmere in bodo lahko začeli z delom.

V Slovenski vasi se je že marsikaj spremenilo. Okrog območja ni več postavljenih 300 min, območje tudi ni več zastraženo, nekaj objektov je dobilo novo preobleko. Tu so proizvodna podjetja, skladišča, poslovni prostori, gostinski lokali, celo galerija in prav kmalu bodo tudi trgovine. Skupne naložbe najemnikov v objekte gredo do zneska več milijonov nemških mark. Najemniki pa so razočarani, nejevoljni, še več - čutijo se prevarane.

So najemnike prevarali?

Ne morejo verjeti, da se v treh letih ni dalo nekateri nekaj najbolj žgočih problemov. Telefon so sicer dobili, še vedno pa imajo vodo iz zajetja na hrvaški strani, čeprav se izgradnja pri nas že nekaj časa bliža h kraju in bo "v kratkem" končana. Težave se nadaljujejo pri kanalizaciji, ki je tudi vezana na hrvaško stran,

le da si zaradi tega nihče ne beli las. Najemniki se jezijo, ker nihče ne vzdržuje ceste skozi center in tudi za skoraj 40 ha neodanih zemljišč nihče ne skrbi. Zato se v centru bohota nepokošena trava, razraslo drevje in grmičevje. Še kar naprej ga krasi tudi velik odpad odsluženih vojaških vozil. "To vse kvari videz centra in odvrča od poslov tuje poslovne partnerje," pravijo najemniki.

Po izjavi g. Ferlinca se ministrstvo za obrambo po drugih občinah uspešneje dogovarja. Prepričan je, da bi moral razvoj podjetništva na tem območju biti v interesu občine in da bi ta morala več narediti zanj. To je podkrepil z informacijo, da drugod dajejo pripadajoča zemljišča v najem občini, ta zato vzdržuje infrastrukturo, zato pa ji ni treba plačevati najemnine. Občina Brežice se v nasprotju s tem že dve leti zavzema za brezplačen prenos lastništva tega območja na občino. Ministrstvo zaenkrat vztraja in ponuja najem pripadajočih zemljišč. Pri tem namiguje, da je občina neumna, če ne vidi, da se ji to splača, ker bo imela potem predkupno pravico in bo z nakupom lahko naredila velik posel. Ker gre tu za veliko območje, je verjetno stvar malo drugačna, če ne drugega, si je težko misliti, da bi občina lahko odkupila 40 ha zemlje. Poleg tega pa je absurdno ponujati tak posel občini, ki je zemljo izgubila, zdaj pa naj jo brezplačno vzdržuje in na koncu lepo vzdrževano še sama kupi!

Mnogi še vedno negodujejo tudi nad vojaško delavnico, čeprav so na pritisk direktorja CRP tam le odstranili oboževane stražarje. Slišati je mnenja, da bi vojska delavnice lahko

prestavila kam drugam, morda v cerkljansko območje, kjer ima na razpolago dovolj prostora. Vsekakor je svetovalec ministrstva za obrambo v Slovenski vasi dejal, da je to odvisno od odločitve občine. Občina se je namreč sama zavzela, da ta delavnica ostane, ker je s tem obdržala 70 delovnih mest.

Niti strojev ne odpeljejo

Naravnost neverjetno je, da najemniki še tri leta po ukinitvi Tehnično remontnega zavoda ne morejo začeti dejavnosti, ker se v prostorih nahajajo stroji. Ministrstvo za obrambo kljub večkratnim dogovorom in postavitvi rokov strojev noče in noče odpeljati ali jih prodati. Na posebnem posvetu o težavah v Trgovsko poslovno centru Slovenska vas, ki ga je sklicala posavska Gospodarska zbornica, je bilo navedenih več konkretnih primerov za to. Tako je na primer podjetje Jestvina iz Kopra, ki ga je zastopal Ivan Tomše, tik pred tem, da začne z dejavnostjo. "Če v enem tednu ministrstvo ne bo umaknilo treh strojev, ki so še v prostoru, bomo pogodbo prekinili in izstavili račun za stroške adaptacije," je dejal Tomše.

Ker je predstavnik ministrstva obljubljal, da bodo prostore izpraznili v roku, za katerega se ta dan dogovorijo, najkasneje pa v enem mesecu, se je oglasil še predstavnik podjetja Moj dom iz Novega mesta. Temu je ministrstvo prostore izpraznilo z mesecem inool zamude, zaradi česar je del projekta propadel, podjetje pa je utrpelo škodo. Najemniki so se zato zavzeli, naj da ministrstvo dovoljenje, oni pa sami poskrbijo za odstranitev.

Najemniki še posebej izpostavljajo vprašanje lastnine nad objekti. Mnogi se, tako kot podjetnik Šinko, čutijo prevarane, saj so ob najemu dobili zagotovila, da bodo že po lanskem avgustu imeli možnost kupiti objekte. Na tem posvetu pa so spet slišali, da z nakupom ne bo nič, dokler ne bo sprejet zakon o obrambi. V nasprotju s to trditvijo so podjetju CRP v ministrstvu ves čas zagotavljali, da že obstoječa zakonodaja omogoča prodajo vojaških objek-

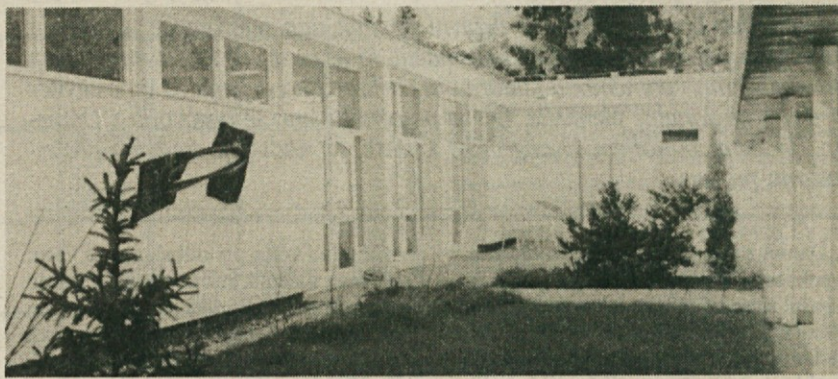

FOTO: B. DUŠIČ-GORNIK

Dva obraza nekdanjega vojaškega kompleksa pri Slovenski vasi

to, oviro pa predstavlja ministrstvo za finance, ki še ni sprejelo ustreznih podzakonskih aktov.

Posebej sporna je sodna cenitev objektov, ki naj bi bila osnova za bodočo prodajo, saj najemniki ugotavljajo, da je neupravičeno visoka. Kvadratni meter prostora je po njej namreč vreden več kot danes novogradnja. Zato najemniki zahtevajo, da se ob prodaji upošteva tržna vrednost objektov v času, ko so jih prevzemali v najem. Od tedaj se je tržna vrednost povečala tudi po njihovi zaslugi in neumno se jim zdi, da s svojim delom in vlaganji pravzaprav svojemu bodočemu nakupu dvigujejo ceno.

Ker javna pravobranilka nižje cene ne priznava, bi bilo treba sprožiti postopek pri združenju sodnih cenilcev, kar je ministrstvo za obrambo že obljubilo, a zdaj o tem ne ve nič. Brežičani postavljajo na laž trditve, da se uradno niso pritoževali nad oceno vrednosti objek-

to, da ministrstvo ni videlo še nobene pogodbe o najemu ipd. "Ta občina je bila v Ljubljani mnogokrat in celo naša kolena so ožuljena," pravi Ciril Kolešnik.

Najemniki tudi zahtevajo, naj ministrstvo pospeši vpise v zemljiško knjigo, kjer je lastnina še vedno knjižena na JLA, območje pa še vedno vodeno kot ena sama parcela. Zaradi tega investitorji nimajo potrebne dokumentacije, celo ne uporabnih dovoljenj. To se sicer gostu iz Ljubljane ni zdelo pomembno, a so mu najemniki pojasnili, da zaradi tega, ker niso lastniki, ne morejo dobiti kreditov, država pa jim ne da garancij, čeprav vlagajo v njeno lastnino.

Pred štirinajstimi dnevi so se najemniki, zdaj organizirani v skupščino, spet začeli dogovarjati z novo zasedbo v ministrstvu. Bo tokrat kaj več sreče?

BREDA DUŠIČ-GORNIK

privatizacija v očeh strokovnjakov

Privatizacija ni tavžentroža

Po spremembi družbenega sistema so mnogi pričakovali, da se bo čez noč spremenil socialistični gospodarski sistem v tržno gospodarstvo. Nekdanje socialistične države, med njimi tudi naša, so se zavezale, da bodo v čim krajšem času izvedle privatizacijo državnih oz. družbenih podjetij in s tem ustvarile pogoje za delovanje tržnega gospodarstva, ki naj bi že v kratkem prinesel blaginjo. Kmalu pa se je pokazalo, da so bile to iluzije.

Sam prenos lastnine na državljane in ustanove, ki jih ustanovi država, je, kot piše dr. Jože Mencinger v reviji Javnost/The public, le "papirnata privatizacija, ki zanemara dejanske probleme (učinkovitost) in zavira, ne pa pospešuje dejansko privatizacijo, za katero "so potrebni aktivni in ne pasivni lastniki, strateški planerji namesto finančnih investitorjev in koherentne skupine zasebnih investitorjev namesto tisočev malih delničarjev" (Simoneti, 91)." Predvsem pa dr. Mencinger opozarja, da po zabljanju, da je privatizacija proces ne pa premik. Strokovnjaki s področja politologije in sociologije pravijo, da do sedaj politološki in sociološki vidiki privatizacije pri nas niso bili upoštevani in da se zaradi tega že kažejo določeni problemi. Upoštevan je bil le ekonomski vidik, ki pa je za izpeljavo tako pomembnega družbenega procesa premalo.

Zanemarili načelo pravičnosti

Dr. Veljko Rus, ki je na začetku dokaj aktivno sodeloval pri pripravah na lastninjenje poleg dr. Jožeta Mencingerja in še nekaterih drugih znanih strokovnjakov, je še pred sprejetjem zakona o privatizaciji predlagal, da se pri delitvi družbenega premoženja poleg ekonomske učinkovitosti razmislija tudi o socialni pravičnosti. Nekateri politiki in ekonomisti so predlagano socialno pravičnost že takrat zavrnili in stavili le na načelo ekonomske učinkovitosti. Privatna lastnina je sicer potreben pogoj za učinkovitost, ni pa zadosten. Dr. Mencinger si zastavlja vprašanje,

kako hitro je mogoče ustvariti institucionalni okvir, ki zasebni lastnini zagotavlja gospodarsko učinkovitost. Morda se da še najhitreje nadoknaditi tehnološko zaostajanje, težje pa bo z razvojem tržnih institucij, ki so na zahodu nastajale desetletja. Tega se namreč ne da ustanoviti z ukazi.

Dr. Rus glede pravičnosti pravi, da je to tisti kriterij, ki legitimira družbeno dejavnost, vsi modeli privatizacije v nekdanjih socialističnih državah pa so zelo labilni in se kot taki ne bodo vstrelili v civilno družbo, ker tega kriterija ne upoštevajo. Slovenci jemljejo kot pravično vračanje zemlje in objektov tistim, ki so jim bili na silo vzeti. "Glede kapitalne akumulacije torej družbene lastnine, ki je produkt njihove ustvarjalnosti, pa menijo, da bi moral vsakdo dobiti, kolikor je pri ustvarjanju sodeloval - to pa vodi v delavsko delničarstvo in ne v notranji odkup," meni dr. Veljko Rus.

Dr. Marjan Svetličič, ki je poleg dr. Rusa, dr. Jerovška in dr. Bibiča sodeloval na okrogli mizi o politoloških in socioloških vidikih privatizacije na dnevih FDV v Ljubljani, pa je poudaril, da je treba privatizacijo demistificirati, da so pričakovanja glede nje prevelika in da sama po sebi še ne bo prinesla novega bogastva. Dr. Svetličič meni, da je privatizacija le eden od instrumentov preoblikovanja nacionalnega gospodarstva, ki pa je lahko uspešen, če deluje v ustreznem družbenem okolju. "Bojim se, da se v mnogih bivših socialističnih državah zgraju-

je vrednostni sistem, ki bolj ceni tistega, ki špekulira na borzi, kot tistega, ki ustvarja," pravi dr. Svetličič. Glede pravičnosti pa meni, da privatizacija ni nikoli nastajala na pravičen način.

Dr. Janez Jerovšek pa se sprašuje, kaj bo slovenski narod imel od privatizacije? "Imamo 125.000 nezaposlenih, od tega 5.000 srednješolskih diplomantov, ki so brez dela in ki niso bili sprejeti na fakultete - bo to rešil proces privatizacije? Vlada namreč zagotavlja, da bo problem ekonomije rešen, ko bo speljana privatizacija," je dejal. Dr. Jerovšek prav zaradi neupoštevanja načela pravičnosti podpira predlog SLS po dodatni razdelitvi certifikatov. Opozoril je tudi, da bi Slovenija morala imeti tudi velike sisteme, kot je npr. Iskra, kjer smo Slovenci imeli ves "know-how", vendar ker slovenska družba oz. njena vlada nima strategije razvoja, se glede podobnih velikih sistemov loteva le pragmatičnih korakov. Dr. Svetličič je menil, da privatizacija na kratek rok ne more prispjevati k predrugačenju trdih problemov, kamor šteje negativno stopnjo rasti in nezaposlenost, to lahko rešuje dolgoročno, pa tudi mehkih, kamor prištevamo pomanjkanje znanja ali slabosti zakonov, ne more rešiti. Glede mednarodne privatizacije je dr. Svetličič dejal, da bomo morali na takšen ali drugačen način sodelovati s tujci, če bomo hoteli preskočiti minimalni prag učinkovitosti že zaradi sledenja razvoju tehnologije, seveda pa je potrebno vgraditi mehanizme, s katerimi bomo preprečevali, da nas to zapelje v odvisnost.

S privatizacijo novi centri politične moči

Na politološke vidike privatizacije je opozoril dr. Adolf Bibič. Dejajle: "Proces privatizacije vnaša nova razmerja med civilno družbo in državo. Nastopi nova delitev na sile kapitala in sile dela, ki pa postaneta ena

od zelo pomembnih osnov nove stratifikacije in interesnega združevanja." Če pomeni privatizacija zmanjševanje pristojnosti države in njenih posegov v ekonomijo, mora država določene funkcije vendarle ohraniti. Toda kje naj bodo meje? S privatizacijo nastajajo novi centri politične moči - lobiji. Država mora braniti javni interes, medtem ko skušajo lobiji čim bolj uveljaviti zasebne interese. Tudi pri nas imamo veliko lobijev, ki bi jih bilo potrebno regulirati. Dr. Bibič meni, da je neokorporativistični mehanizem (tripartitni model odločanja: zaposlovalcev, sindikata in države) nujen pogoj za prehod v stabilno družbo.

Na koncu bi lahko dejali, da so bila pričakovanja glede privatizacij velika in da privatizacija sama po sebi marsičesa ne bo rešila. Dr. Rus meni, da bi pri privatizaciji podjetij morala poleg starih nastajati nova, pri nas pa se dogaja, da hočemo vse staro uničiti, kakor je delal socializem, ki ni poskušal prerasti kapitalizma, ampak ga je poskušal izločiti. Pri privatizaciji zavodov je bila privatizacija na nek način blokirana in s tem neizkoriščen potencial tisočev akademsko izobraženih ljudi. V kmetijstvu je privatizacija zvedena le na vračanje zemlje, ni pa razširjena na agrarno reformo. Predvsem bi morali, kot poudarja dr. Rus, ločiti med denacionalizacijo in refovdalizacijo. Prva privatizacija, ki se je zgodila na področju stanovanj (danes imamo 88 odst. stanovanj v zasebni lasti), je bila izpeljana na hitro zato, da bi pokazali svetu, kako se naš sistem spreminja ter da je država na hitro prišla do deviznih rezerv. Vendar danes vemo, da je bila neučinkovita. Stanovanja niso nič bolj urejena niti se jih ne gradi več. Bila je tudi socialno nepravilna, saj so do pocieni stanovanj prišli le nekateri, medtem ko morajo danes mlade družine zanj odšteti po 80 do 100 tisoč nemških mark. Tako kot smo prej imeli predvsem družbena stanovanja imamo sedaj predvsem zasebna, na zahodu pa imajo socialna najemniška, zasebna najemniška, zasebna in zadružna. Poleg tega poznajo na zahodu davek na posest, ki je zelo pomemben instrument za financiranje lokalne politike, ta strošek pa lastnike naših stanovanj še čaka. JOŽICA DORNJŽ

"Ne protestiramo, ampak pričamo"

V ponedeljek bomo praznovali državni praznik dan reformacije, s katerim posvečamo pozornost slovenski reformaciji, ki je pred več kot štirimi stoletji opravila izjemno pomembna kulturna in civilizacijska dejanja za vzpostavitev slovenske nacionalne identitete. Ob tej priložnosti smo se pogovorili z Danielom Brkičem, pastorjem Evangelijske Cerkve, ki nadaljuje tradicijo protestantizma pri nas.

Daniel Brkič je po rodu Novomeščan, po poklicu pa dipl. teolog. Njegov prvi poklic je bil sicer učiteljski, saj je po končani srednji šoli najprej študiral na Pedagoški akademiji v Ljubljani, vendar je kasneje vpisal in doštudiral teologijo na Evangelijski teološki fakulteti v Zagrebu, zdaj pa dokončuje postdiplomski študij pod mentorstvom znanega teologa dr. Davorina Peterlina. Je urednik revije slovenskih evangelijskih kristjanov Blagovestnik, predstavnik neoprotestantskih cerkva za svet RTV Slovenije, kot član predstojništva Evangelijske Cerkve na Slovenskem sodeluje z Uradom za verske skupnosti pri Vladi RS, sodeluje pa tudi z vladnimi ustanovami na področju priprav verskega pouka v šolah. Poslušalci Studia D ga poznajo tudi kot urednika verske radijske oddaje Glas evangelijska.

Znano je, da pri nas izrazito prevladuje katoliška Cerkev, protestantska pa je dolgo ostala ohranjena le v Prekmurju. Kako ste vi kot Dolenjec prišli na pot evangelijskega?

"Res je pri nas prevladujoče katoliško versko vzdušje, vendar pa sem jaz odraščal v evangelijsko protestantskem vzdušju, naša družina je bila namreč že v času mojega otroštva vernik te Cerkve. Ko sem končal ekonomsko srednjo šolo v Novem mestu, še nisem mislil na to, da bi se usmeril v duhovni poklic. Po študiju na Pedagoški akademiji, sem po nekaj letih poučevanja v Šmarjeti in Škocjanu sklenil, da se posvetim študiju teologije, se pravi, da sem se odločil za duhovni poklic. Tako študij na Pedagoški akademiji kot izkušnje v šoli pa so mi prišle kar prav v novem poklicu."

Evangelijsko Cerkev so še pred nekaj leti ljudje zamenjevali z različnimi drugimi verskimi ločinami, v Novem mestu po spletu naključij z Jehovinimi pričami. Zdaj tega skoraj ni, a vseeno ne bi bilo napak, če bi orisali glavne črte vaše Cerkve.

"Evangelijska Cerkev je protestantska cerkev, ki je po svoji vsebini evangelijska, po biblični usmeritvi fundamentalistična, po teološki naravnosti pa kristocentrična. Je naslednica slovenske reformacije. Zanimivo je, da je bilo v času reformacije po podatkih Jožeta Javorška pri nas skoraj 80 odst. prebivalstva protestantov, zdaj nas je kakih 20.000, torej samo dober odstotek. Protestanti so se ohranili le v Prekmurju, kjer so bili pod zaščito ogrske zastave, medtem ko je bilo v času rekatolicizacije oziroma protireformacije po drugih slovenskih območjih protestantstvo zatrto. Razumljivo je torej, da imamo še danes sedež v Murški Soboti, kjer je naš superintendent, predstojnik Evangelijske Cerkve na Slovenskem. Cerkev deluje v sedmih regijskih središčih, eno od njih je Novo mesto, ki pokriva območje Dolenjske in Bele krajine. Tu nas je relativno malo, smo pa edini duhovni nasledniki protestantizma na Dolenjskem. Naše zgodovinske korenine so v 16. stol., ko je bilo na tem območju močno evangelijsko gibanje. Znano je, da so v tem času tu delovala štiri večja središča: Metlika, Novo mesto, Šentjernej in Krško. Manj znano pa je, da je bilo na Kranjskem v času reformacije več anabaptistov (prekrščevalcev) kot tradicionalnih protestantov, o čemer piše prof. Josip Gruden v Zgodovini slovenskega naroda. Lahko rečemo torej, da je Evangelijska Cerkev pri nas avtohtona."

V mnogočem je Evangelijska Cerkev podobna katoliški, saj sta navsezadnje obe krščanski, vendar pa je nekaj razlik. Katere?

"Sveto pismo je za nas po sv. Duhu navdahnjena božja Beseda in temelj verovanja ter krščanskega življenja. Verujemo torej v enake verske resnice kot katoliki, nekaj razlik pa je. Ne priznavamo nezmožnosti papeža kot svetega očeta in božjega namestnika ter svetnikov kot priprošnjikov pri Bogu. Imamo samo dva zakramentalna obreda: krst in obhajilo. Krstimo samo odrasle, ne otrok. Biblični krst opravimo s potopitvijo v vodi, kot je bila praksa prve krščanske Cerkve. Verujemo besedam Kristusa, ki je rekel, naj se krsti vsak, ki veruje in se spokori; otrok pa po svoji naravi tega še ni sposoben. Na ta način priznavamo svobodno odločitev človeka, pomembna nam

je svobodna volja pri odločanju za vero. Tudi Jezus, začetnik krščanstva, je bil krščen kot odrasla oseba. Razlika je tudi pri zakramentu svetega obhajila (evharistija), kjer vsak naš vernik po Gospodovi zapovedi prejme kruh in vino, se pravi Gospodovo telo pod obema podobama. Poznamo torej samo tista dva zakramenta, ki ju je ustanovil Jezus, ostalo pa so obredi, kot so posvetitev otroka, posvetitev duhovnikov, maziljenje bolnikov, cerkvena poroka, cerkveni pogreb, blagoslovitev novih cerkva in drugo. Ena od razlik je tudi ta, da naši duhovniki nimajo celibata, se pravi, da se lahko poročijo. Zakramentom ne pripisujemo zveličavnega pomena po principu žez opere operato, saj so zakramenti zunanji znaki notranje vere in milosti, ki se je že dogodila v človeku, in so brez vere nični."

Ker je Sveto pismo za vas tako zelo pomembno, gotovo poskušate božjo Besedo širiti med ljudmi, a ker pristajate na človekovo svobodno voljo, niste v tem pogledu tako nadležni kot denimo Jehovine priče.

Kako delujete?

"Za našo Cerkev veljajo tri temeljna reformacijska načela: sola Scriptura, sola fides, sola gratia (samo Pismo, samo vera, samo milost). Za širjenje Svetega pisma skrbi naše Svetopisemsko društvo Gideon, ki brezplačno razdeljuje Novo zavezo po bolnišnicah, domovih starejših občanov, učencem in dijakom, zapornikom in drugim. V hotelih nameščamo trijezične izdaje za turiste. Ljudem je tako božja Beseda pri roki, za branje pa se vsakdo svobodno odloča. Vere se ne da vsiliti, to je stvar božje milosti in svobodne volje. Med našimi dejavnostmi je tudi založništvo. Prav zdaj pripravljamo izid svetovne uspešnice dr. Billyja Grahama Mir z Bogom. Knjiga je že v tisku, izid pa smo posvetili letošnjemu dnevu reformacije. Denar za izid knjige je darovala skupnost slovenskih kristjanov iz Švice."

Dan reformacije praznujemo kot državni praznik v spomin na 31. oktober 1517. leta, ko je Martin Luther na vrata wittenberške stolnice nabil 95 tez proti zlorabam tedanje Cerkve in s tem pozval k javni razpravi. Ta dogodek je sprožil reformacijsko oziroma protestantsko gibanje. Vsak naš šolar pozna Trubarja, Dalmatina, vedo za prvo slovensko knjigo, prvi prevod Biblije, vendar pa samega protestantizma ljudje v glavnem ne poznajo. Kako bi ga na kratko označili?

"Nepoučeni ljudje res mislijo, da kot protestanti proti nečemu protestiramo,

Daniel Brkič

vendar beseda protestantizem ne pomeni tega. Mi ne protestiramo, razen zoper greh in zlorabe. Pojem izvira iz latinske besede protestare, kar pomeni pričati za nekaj, ne pa ugovarjati. Beseda ima torej pozitiven pomen in nam pomeni pričanje za resnico evangelijskega. Iz zgodovine je znano, kako pomemben v kulturnem in civilizacijskem pomenu je bil učinek slovenskega protestantizma. Lahko pa samo ugibamo, kako bi bilo, če bi imel protestantizem pri nas večjo zgodovinsko možnost, kako bi se to odrazilo na civilizacijskem, kulturnem in tudi gospodarskem položaju slovenskega naroda. Znano je, da so tiste dežele, kjer se je protestantizem uveljavil, dosegle največji razvoj in danes spadajo med najbolj razvite

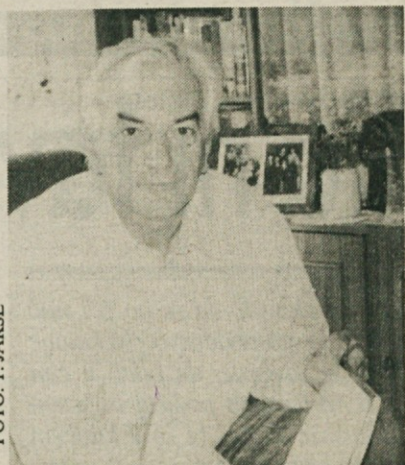
slovinci v svetu

Od izseljenca do znanstvenika

Že precej časa je minilo, kar se je očee modernega čebelarstva Anton Janša na dunajskem dvoru prizadeval za sloves kranjske cebele. Naš rojak dr. Jože Starc se zdaj na Oddelku za čebelarstvo na univerzi v Uppsali bori za to, da bi bilo z onesnaževanjem narave človeku in čebeli prizanešeno.

Dr. Jože Starc je zadnja leta tudi v domovini vse bolj poznan strokovnjak, zaradi česar je bil, kot smo lahko prebrali v prejšnji številki Dolenjskega lista, tudi imenovan za častnega člana belokranjskega čebelarstva društva. To, da je postal poznan šele sedaj, ima pač svoje vzroke. Osnovno je vendarle, da je dr. Jože Starc po rodu Belokranjec, da že dolgo, vse od leta 1962, živi na Švedskem, kjer je doštudiral na kmetijski univerzi v Uppsali. Tam je tudi sedaj zaposlen kot predstojnik Oddelka za čebelarstvo, edinega na Švedskem. Dela kot profesor in znanstvenik, zasebno pa je tudi čebelar in kmet. Poročen je s Švedinjo Christine, s katero imata sedaj že osemnajstletno hčerko Anno Katarino.

Seveda bi bila to lahko zgodba o uspehu, ki so jih strani naših časopisov videle že nekaj in so jih naši ljudje, željni vsakega priznanja iz tujine, tako voljni brati. Osnove so namreč dane: mlad, nadarjen Slovenec se znajde v daljnji tujini in vsemu svetu dokaže, da je pravi sin naroda, ki je nekoč dal Antona Janša, očeta modernega čebelarstva. Toda v primeru Jožeta Starca običajen kalup ne zdrži. Ovira je že na začetku: Jože namreč ni odšel v tujino, da bi tam uspel in se ovenčan s slavo povrnil k svojemu narodu. Jože je namreč moral oditi. Rojen je bil med vojno, kot najmlajši od treh sinov v družini Olge in Antona Starc v Čurilih nad Metliko. Očeta Antona so partizani odpeljali in ubili, ko je bil Jože še dojenček. Ob materini negi so fantje odrasli. Vojne je bilo konec, moreč duh pa je ostal nad družino. Čisto racionalni, samoohranitveni nagoni so materi narekovali: trije fantje so, eden mora ven. Več možnosti bo, da bo nekdo preživel. Mati, ki je videla že dovolj hudega, ni mogla nobeni oblasti več zaupati. Tako je Jože odšel v svet. Že prej je napravil kmetijsko srednjo šolo v hrvaških Križevcih, eno najboljših v tedanji Jugoslaviji. A družba, kamor je Jože prišel, mu je priznala le osnovno izobrazbo. Nič niso pomagala praktična dokazovanja. Nekaj časa je Jože potrpel, potem pa je sprejel pravila igre. Naučil se je jezika in pričel študirati. Tako je končal kmetijsko fakulteto, študij pa ga je tako pritegnil, da je z njim nadaljeval in naredil tudi doktorat. Jožetovoo zanimanje je bilo usmerjeno predvsem v raziskovanje zaščite rastlin pred boleznimi in živimi orga-

Dr. Jože Starc iz Uppsale

nizmi, pri tem pa je neizogibno naletel na čebelo, ki je v življenjskem krogu mnogih rastlin izredno pomemben dejavnik. Kako ohraniti oba, rastlino in žival, pri polnem zdravju, je poslej postala njegova življenjska naloga. Ko je bilo leta 1979 torej razpisano mesto predstojnika za čebelarstvo na poljedeljski univerzi v Uppsali, se je Jože prijavi in bil izmed številnih kandidatov izbran, prav zato, ker je združeval ta pomembna znanja.

Stric Ludvik in njegove čebele

Iz nič ni nič. Vsaka stvar, ki jo človek počne, vendarle izhaja iz predhodnih izkušenj in spoznanj. Tudi Jože je gradil svoj odnos do narave v mladih letih, ko je še kot fantič spoznaval okolico, naravo in njene zakonitosti. Spominja se, da so fantje pogosto hodili na počitnice v Martinjo vas pri Trebnjem, kjer je bila doma njegova mati. Tu so bile kmetije drugačne kot v Beli krajini. Fantje so se privajali kmečkemu delu, še z večjim zanimanjem pa so sledili stricu Ludviku v čebelnjak. Pa ne samo zaradi posladka, ampak tudi zaradi živnega zanimanja za življenje, ki je gomazelo v njem. Stric Ludvik, tetin mož, je bil sicer uradnik na trebanjskem sodišču, njegov glavni hobi pa je bilo čebelarstvo. Fante je rad popeljal v skrivnostni svet čebel, vzel jih je s sabo, ko je vozil čebelje panje na pašo na Notranjsko, od koder je bil tudi sam doma, in delil je z njimi številne skrivnosti in starodavne modrosti.

"Spominjam se tistih poletnih dni in

prvega stika s čebelami. Spominjam se tudi, kako sem doma v Čurilih poskušal udomačiti čmrleje in svojih prvih kmetijskih poskusov, ko sem si naivno predstavljal, da bi lahko doma na vrtu gojil gobe", z nasmehom pripoveduje svoje spomine Jože Starc, ko se pogovarja pri njegovem bratu Janezu v Metliki, kjer je bil v gosteh med kratkim obiskom v domovini. Prišel je na metliško slovesnost, mimogrede pa je bil še na posvetovanju strokovnjakov Evropske skupnosti v Nemčiji o zaščiti čebel pred škropivi v kmetijstvu in sadjarstvu. Na kolnih ima knjigo Visoka pesem gora, ki mu jo je s posvetilom za nekdanjega sosedo podaril slovenski zunanji minister Lojze Peterle. Doma je prav blizu Martinje vasi, kamor je hodil Jože svojčas na počitnice. Na Jožetovi mizi pa kraljuje prenosni osebni računalnik s številnimi disketami. Delo in številne podatke ima seveda kot moderni znanstvenik vedno s seboj.

Ko se pogovarja, mi pripoveduje o mednarodnih stikih, ki jih ima kot čebelarski strokovnjak. Znanstvena pot ga je vodila že skoraj na vse konce sveta. Človek bi na prvi pogled sodil, da je čebelarstvo zelo individualna, zaprta znanost, vendar je, kot starodaven način sožitja človeka z naravo, na različne načine razširjeno povsod po svetu. Zdaj se prav tako po vsem svetu hitro širi onesnaževanje narave, na katerega so čebele še posebej občutljive. Človek je kmalu spoznal, da bi lahko čebela bila tisti senzor, ki bi dala prvi znak, da je z naravo nekaj narobe. Da bi to ne bilo tako, da bi čebele zaradi zastrupitve pomrle. Človek bi šele nato spoznal, da so njegove metode napačne. Za vse to si prizadeva Jože. S svojim preučevanjem in z občutljivimi meritvami poskuša preprečiti, da bi prišlo do porušnja občutljivega ravnotežja v naravi. Da je to mogoče, dokazuje s svojim načinom življenja on sam, saj tudi kmetuje in čebelari.

Kmet in čebelar

Oboje, metovanje in čebelarjenje je tesno povezano z naravo in hkrati tudi z bitjo naroda, ki na tej zemlji živi. Kot se pri nas praviloma ne zgodi, da bi se kak priseljenec pričel ukvarjati z obdelovanjem zemlje, tako je tudi na Švedskem. Da je Jože lahko eno in drugo, dokazuje tudi, da je prodril globoko v naravo švedskega človeka in da se je moral marsičemu tudi odreči. Začne se že pri imenu in priimku. Na Švedskem Jože ni Jože ampak Josef, prav tako se ne piše Starc ampak Stark, kar v švedščini ima svoj smisel, saj beseda pomeni močan. Nadaljuje se pri načinu razmišljanja, vrednotenja. A to so stvari, ki človeku, ki se je zavestno za to odločil, odtehtajo marsikaj. Na koncu kon-

države sveta (Nemčija, nordijske države, Nizozemska, Velika Britanija, Kanada, ZDA, Avstralija)."

S padcem komunizma se je v tem delu sveta sprostila verska svoboda in videti je, da v potrebi po duhovnosti ljudje vse pogosteje iščejo svojo cerkev ali duhovno gibanje. Ali narašča število vernikov Evangelijske Cerkve tudi na Dolenjskem?

"Da. To je lepo vidno pri vsakem nedeljskem bogoslužju, kjer se zdaj redno zbira že okoli 200 vernikov. Sedež in cerkev imamo na Trdinovi 27 v zgradbi, ki je sakralni kulturni spomenik, zgrajen že leta 1675. Med verniki, ki se v zadnjem času pridružujejo naši Cerkvi, je precej mladih, veliko pa je tudi intelektualcev in nekdanjih ateistov. Sploh je vračanje duhovnosti tok, ki ga opažamo po vsem svetu. V svetovnem merilu se protestantsko gibanje, ki sicer vsebuje več denominacij oziroma struj, približuje številu 500 milijonov. Smo najhitreje rastoča cerkev 20. stoletja z letnim prirastom 19 milijonov vernikov. V tem pogledu so uspešni predvsem misijoni v Južni Ameriki, Afriki in Aziji ter v nekdanjih komunističnih državah."

Kako boste letos praznovali dan reformacije?

"Odkar živimo v versko pluralni družbi, imamo med državnimi prazniki tudi dan reformacije. Tega smo veseli. V prejšnjih letih smo praznik počastili z razstavami protestantike, pri čemer nam je priskočila na pomoč Knjižnica Mirana Jarca, s koncerti in slavnostnimi akademijami, letos pa smo se odločili, ker je leto družine, da ne bomo praznovali s poudarki na zunanjih ceremonijah, ampak v krogu našega občestva, se pravi v."

MILAN MARKELJ

cev bi človek lahko ugotovil, da bistvene razlike ni in da nas vse veselijo in mučijo iste stvari. Za pravilno razumevanje stvari, ki jih pripoveduje o svojem življenju Jože, je le dobro, če človek kolikor toliko le pozna razmere pri nas in na Švedskem. Na primer, ko govori o čebelarjenju.

Pripoveduje, da je tudi na Švedskem to že stara dejavnost, saj o letnem donosu medu za nekatere pokrajine obstajajo zapiski celo tam od srednjega veka. Vendar Švedi ne poznajo čebelnjakov tako kot mi, ampak imajo po parceli razpostavljene posamezne panje, ki pa imajo precej večji donos medu od naših. Prednost posameznih panjev je tudi v tem, da se čebele ne motijo, ko hočejo v svoj panj, se torej med sabo ne mešajo, kar zmanjšuje možnost okužbe. Pa še nekaj je, kar je pomembno zlasti za hladnejše skandinavske razmere: tak panj je moč vsepovsod, z izjemo ozkega izhoda, močno toplotno izolirati. "Na Švedskem je kakih osemnajst tisoč zasebnih čebelarjev, ki imajo v povprečju po deset panjev. Čebelarjenje ni toliko gospodarska dejavnost kot koristen in zanimiv hobi, čebele v naravi pa vse bolj postajajo indikator čistega okolja."

Kako poleg dela na univerzi in čebelarjenja Jože zmore še kmetovanje, je seveda vprašanje, ki si ga povsem upravičeno zastavlja slovenski naivnež. Toda res je, da je lastnik za švedske razmere srednje kmetije, ki je dobro utečena in obdelana. Srednja kmetija, to se pravi osemdeset hektarov zemlje v enem kosu. Prideluje razne vrste poljščin in ima tudi nekaj gozda, ograjenega za živino. Jože kmetuje v večini sam. Da bi na Švedskem imel družinsko kmetijo, kakor je v navadi pri nas, seveda ne pride v poštev. Vsakdo ima pač svojo zaposlitev, ki je od kmetovanja neodvisna. Seveda ima Jože za kmetovanje vse potrebne stroje. Poudarja, da je čar predvsem v sistematičnem pristopu k delu. Delaš pač tisto, kar je na vrsti, z drugimi malenkostmi se ne bremeniš. Predvsem pa skrbiš za strojni park, da so stroji lepo očiščeni, oprani in namazani ter pripravljani za naslednjo sezono.

Kot rečeno, živeti blizu narave pri nas ali na Švedskem verjetno ni velikih razlik. Podobni so problemi, skrbi in zadovoljstva. V tem pogledu Jože ni dosti prebral. Drugačnost je le v pristopu. Še nekaj je na Švedskem aktualnega: pripravljajo se za vstop v Evropsko unijo. "Za švedske kmete to ne bo velik udarec, saj smo vajeni konkurence, kajti trg je že dlje časa odprt. Huje bo Norvežanom," pravi Jože.

Čebel pa ne zanima to, ali so v Evropski uniji ali ne. Nabirajo svoj med in živijo naprej. Če jih na cvetličah čaka strup, je konec vsega, pa tudi če so v Uniji. Le to je za njih pomembno. Jože se že dolgo bori, da bi jim omogočil živeti skupaj s človekom, saj ve, da je življenje enega odvisno od življenja drugega. V tem pa je spoznanje današnjega Antona Janša.

TONE JAKŠE

NAGRADI V SEVNICO IN NOVO MESTO

Žreb je izmed reševalcev 40. nagradne križanke izbral JOŽETA FELETA iz Sevnice in IVICO KAPETANA iz Novega mesta. Feletu je pripadla denarna nagrada, Kapetan pa bo prejel knjižno nagrado. Nagrajencema čestitamo.

Rešite današnje križanko in jo pošljite najkasneje do 7. novembra na naslov: Dolenjski list, Glavni trg 24, p.p. 212, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 42. Ovojnico brez poštna znamke lahko oddate v naš poštni nabiralnik pri vhodu v stavbo uredništva v Novem mestu.

REŠITEV 40. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravila rešitev 40. nagradne križanke se, brano v vodoravnih vrsticah, glasi: OBOK, PERO, MAPA, ETER, ANALITIKA, JANOS, KUN, PETERLE, RJ, ORK, KIAMUZE, ANDI, KMET, GOSPOSKA, TRIO, NETOPIR, BIČEK, AMONITI, OKAPI, TAPAJOS, KANAT.

prgišče misli

Duša je zaprta v vsem živem in se zateče edine v smrt.

M. STERLE

Književnost brez ljudskega izročila in globokih korenin v neki deželi mora upadati in odmirati.

I. B. SINGER

Porajanje idej potiska družbo naprej, njihovo pomanjkanje pa nazaj.

V. PEČJAK

Pomembni trenutki v človekovem življenju so samo plod naključij.

I. ZORMAN

Negacija svobode je v samem jedru realsocialističnega sistema.

F. BUČAR

NAGRADNA KRIŽANKA

42

	RIMSKA ENA	VELIKO MESTO	LJUDSTVO IZ SKUPINE BANTU NA KENIJSKEM VISAVJU	NAJVEČJI ŽIVEČI PTIC TEKAČ	AVTOR: JOŽE UDIR	VAŠKA SKUPNOST	KRAJ PRI LJUBLJANI	IZDELOVALEC VITLOV	DEL VOZA	VODNA ŽIVAL
					SIV MOŽ					
	VEDA, KI RAZISKUJE ODNOS ŽIVIH BITIJ DO OKOLJA				ANGL. PLEMISKI NASLOV					
	MADŽARSKO MOŠKO IME					ATLETSKA DISCIPLINA				
	OKR. ZA EMERITUS OSVEŽILNA PIAČKA			MADRIDSKI SPORTNI KLUB		IME ITAL. POMORCA (VESPUCCI)			TVOREC DOLENJSKI LIST	DOLENJSKI LIST
				HAVALJSKA KITARA						ŠPANSKI SKLADATELJ 1882-1949
DOLENJSKI LIST	PRIPADNIK ALPSKE RASE	A. OOPRTA KOČLA			VRSTA UMETNE SMOLE					
KOSTARIŠKI PRED. NOBELOVEC ZA MIR 1987 (OSCAR)		NEML. LITERAT WILHELM		POPRAVLJALEC UR	MAK. KNJ. KOCO			ČERNE UROŠ		
OTREPLJEN SVET			RUS. MESTO J. OD MOSKVE	PROLOG		DRŽAVLJAN NAPOLEONOVE ILIRIJE		DEL OBRAZA		
PRIPADNIK ZIVALSKEGA RAZREDA PAKOV. CEV			OŽINA NA MALAKI			IND. POLITIK (VENKATA)				
REKA V SRBIJI, PRITOK MORAVE				GEOLOŠKA DOBA, PODOODDELEK TERCARJA						
DEKAGRAM				IME SLOV. PESNIKA ZAJCA			GLAVNI ŠTEVNIK			

Učinkovit pecilni prašek

Pecilni prašek ni dobrodošel le pri peki slaščic, temveč tudi pri mnogih drugih gospodinskih opravilih. Vendar ga morate hraniti na suhem, saj vlažen izgubi učinkovitost. Ko perete zavese, dodajte vodi za izplakovanje eno ali dve vrečki pecilnega praška in zavese bodo bleščeče bele. Trdovratno umazanijo na pekaču ali stenah pečice prekrijte z navlaženo plastjo pecilnega praška, počakajte nekaj ur, zdrgnite, izperite in obrišite do suhega. Če vam na svetlo preprogo kane rdeče vino, madež takoj posujte s pecilnim praškom, ki bo vsrkal tekočino. Madež bo izginil. Če imate umazane bele platnene čevlje ali copate, jih zdrgnite s staro zobno ščetko, namočeno v pecilni prašek. Nato platno temeljito izperite. Ko pa boste imeli v stanovanju mravlje, jim natrešite na njihovo stezo nekoliko pecilnega praška in kmalu bodo odšle.

Rdeča pesa s šalotkami in hrenom,

2 kg rdeče pese, 20 dag šalotk, 5 dag hrenove korenine, 1 lovrov list, 3 dag sladkorja, 5 dag soli, 1/4 l vinskega kisa. Rdečo peso temeljito operemo in oščetkamo pod tekočo hladno vodo. Potem jo zložimo v kozico, prlijemo toliko vode, da so gomolji dobro pokriti, in zavremo. Vročino zmanjšamo in pesa počasi kuhamo 35 do 45 minut. Gomolji ne smejo biti preveč mehki. Šalotke olupimo in narežemo na obročke, tudi olupljen hren narežemo na kocke. V loncu zavremo kis, sladkor in sol. Ko je pesa kuhana, jo odcedimo, napol ohladimo in narežemo na debele ploščice. Rdečo peso, narezane šalotke, hren in lovrov list stresemo v zavrelico, ki naj vre, in vse skupaj kuhamo še 2 minuti. Potem peso s penavko pobereemo iz zavrelice ter zvedamo v temeljito pomite kozarčke. Zavrelico še enkrat prevremo in jo zalijemo v kozarčke. Zapremo.

Vsaj eno jabolko na dan

Odkar poznamo in imamo posebne hladilnice za sadje, se porabniki ne zanimajo več toliko za nakup ozimnice, saj si sadje raje kupujejo sproti. Domača klet - zlasti če je v hiši centralna kurjava - ne more zagotoviti tega, kar v času skladiščenja sadje potrebuje, da se ohrani sveže in da ga ne napadajo fiziološke bolezni. Sodobne hladilnice imajo tako imenovano kontrolno atmosfero, v kateri sadeži zelo počasi (užitno) dozorevajo, k temu pa pripomoreta tudi zelo nizka temperatura (le 0 do 4 stopinje) in visoka relativna vlaga, ki prepreči, da bi se plodovi izsušili in postali gobasti. Tako uskladiščeno jabolko ali hruška ohranila vse svoje prehranske vrednosti in tako cenjeno svežino. Svež okus dajejo kisline, te pa se ob slabem skladiščanju izgubljajo. Prehranski strokovnjaki in zdravniki priporočajo vsak dan eno jabolko ali hruško, še bolje pa več.

Racionalna raba tople vode

Racionalno se lahko obnašamo tudi pri porabi tople vode. To lahko dosežemo, če temperaturo tople vode omejimo na 45 do 50 stopinj. Pri višji temperaturi vode se nesorazmerno povečajo toplotne izgube, hitreje nastaja tudi vodni kamen. Pri nižjih temperaturah pa se v vodi razvijajo bakterije. Vodni kamen, ki nastaja v bojlerju, redno čistimo. Redno vzdržujemo vodovodne pipe, da ne puščajo. 10 kapljic tople vode na minuto pomeni 170 litrov vode na mesec oziroma po nepotrebnem porabljenih 9 kWh. Pri tuširanju porabimo več kot trikrat manj vode in energije kot pri kopeli v kadi. Posode ne izpiramo pod tekočo vodo. V pretočnih bojlerjih segrevamo le toliko vode, kolikor je potrebujemo.

Kam na smučanje?

Sodeč po reklamnih akcijah avstrijskih turističnih središč o zmogljivostih za letošnje zimsko sezono naši sosede s slovenskimi zimskimi turisti močno računajo. V turistični pisarni AMZS v Ljubljani na Dunajski 128 so že skozi vse leto s pomočjo računalniškega programa Euto Route Ezpress izdelovali potovalne načrte, največje zanimanje je bilo za potovanje na Nordkapp, zdaj pa tam že zbirajo podatke o smučarskih smučiščih, cenah smučarskih vozovnic in prenočišč. Tam boste lahko dobili izdelavo celotnega potovalnega načrta, skupaj z vsemi informacijami o državah, skozi katere je treba potovati, da boste prišli do zelenega cilja. Pa srečno pot in ne pozabite: kmalu bo treba misliti ne samo na smuko, ampak tudi na zimsko vožnjo!

Devet desetletij lončarji

V vasi Gruča živijo in delajo lončarji Pungercarji. K njim množično prihajajo turisti iz vseh koncev naše domovine, celo iz sosednjih držav, njihove lončene izdelke pa so kupci ponesli po celem svetu.

Ko sem prišla na Gručo, majhno vasico med Prekopo in Šentjernejem, sem Stanka in njegovega sina Jožeta zmotila pri delu. Bliža se namreč 1. november in ljudje bi radi vase, zato je dela čez glavo. "Ko je lepše vreme, je veliko dela na kmetiji, zato ob slabšem vremenu raje delava več, tako je vedno na zalogi dovolj izdelkov, če pride kdo k nam," pravi 66-letni Stanko.

Lončarstvo je v tej hiši že 90 let. Vojna oziroma očetova smrt leto prej je delo prekinila. Po vojni se ni nihče od sinov vrnil domov, ostal je le Stanko, ki je bil pravzaprav še otrok, lončarsko delo pa je le površno spoznal, ko je očeta opazoval pri delu. Ko se je moral odločiti za poklic, je poskušal vse mogoče, a na mamino spodbujanje se je odločil, da bo nadaljeval s tradicijo preoblikovanja gline. Leta 1950 se je popolnoma posvetil lončarstvu. Nihče mu ni povedal ali pokazal, kako mora delati, spomini iz otroštva pa so bili bolj megleni. In čeprav je bil sam svoj učitelj, je dve leti kasneje opravil mojstrski izpit z odličnim.

Delo je bilo trdo
Stankovo delo je pred desetimi leti na silo prekinila bolezen, dvakrat je preživel možgansko kap, zato je bil invalidsko upokojen. Šest let ni mogel nič delati, vendar je njegovo obrt prevzel eden izmed šestih otrok, sedaj 30-letni sin Jože. "Jože je sedaj glavni strokovnjak, jaz sem le njegov delavec," pravi

Stanko Pungercar pri delu

Stanko, "vendar mu zelo rad pomagam, kadar le morem."

Stanko se rad spominja preteklosti tudi zato, ker je danes delo veliko bolj enostavno zaradi vseh strojev, ki so na voljo, se je pa povečala zahtevnost in pričakovanja uporabnikov. "Včasih je bilo vseeno, če so se na posodi poznali prstni odtisi, danes si kar ne morem predstavljati, da površina ne bi bila gladka," pravi.

Pet let imajo pri Pungercarjevih električno peč za žganje gline. Ta se mora segreti dvakrat do tisoč stopinj, temperatura pa ne sme nihati, saj bi glazura lahko popokala in bi bili izdelki zanič. Tako se je večkrat dogajalo prej, ko so morali kuriti peč na drva in jo nalagati kar 16 ur. Koliko kurjave, vztrajnosti in znoja je bilo potrebno, da so dosegli tako visoko temperaturo. Tudi gnetenje gline je bilo včasih zelo zamudno in utrudljivo. Tri dni so rezali in gnetli 500 kilogramov gline, tlačili so jo celo z nogami, tako da je znoj lil v curkih. Včasih je bilo zamudno in mučno tudi pripravljanje glazure.

Oče in sin izdelujeta pravzaprav vse, kar se da narediti iz gline, le peči ne, čeprav sta včasih naredila tudi nekaj teh. Ljudje si najbolj želijo vrče, pekače, vaze, lestence in skledce, pa tudi šentjernejski petlini so zelo iskano blago, saj se jih drugje ne dobi. Ljudje kupujejo izdelke za uporabo in tudi za okras. Še vedno se čuti vpliv afere iz leta 1980, ko so

jih, kot pravi Stanko, "inšpektorji potlačili v zemljo." Takrat so namreč ugotovili, da slovenski lončarji uporabljajo oporečno glazuro, zato jo sedaj Jože in Stanko nabavljata v tujini in je vsak strah odveč.

Lončarjev je vse manj

Da iz kupčka brezoblične gline nastane končen izdelek, je potrebno veliko truda, vztrajnosti in znanja. Ko sem stopila v delavnico, je Stanko resda v nekaj minutah iz koščka gline s pomočjo kolovrata in spretnih rok naredil vrč, seveda brez ročaja, ki ga je pritrtil kasneje, ko se je osnova že malo posušila. Potem pa sledi osemurno sušenje pri 950 stopinjah in 20-urno hlajenje. Izdelek je potem potrebno premazati z glazuro in zopet sušiti na 1050 stopinjah slabih šest ur. Hlajenje pa mora biti počasno, kajti "tudi jed ni dobra, če se prehitro ohladi."

Danes je pri nas manj lončarjev kot nekoč. Pred vojno na primer je bilo na Šentjernejskem polju kar 12 lončarjev, vendar jih večina ne dela več, kajti očetje so pomrli,

otroci pa niso nadaljevali z delom, saj so njihove izdelke izpodrinili tudi cenejši industrijski. Pa vendar lončarstvo cenijo tisti, ki nekaj dajo na tradicijo in lepoto ročno oblikovane gline. Na raznih sejnih in novomeški tržnici, kjer Jože prodaja izdelke, včasih celo kdo reče, kaj je ta pest blata, nekateri pa brez takšnih izdelkov ne morejo.

Stanko in Jože bi prav gotovo več časa preživela v delavnici, če ne bi bilo kmetije, tako eno izpodrivna drugo. "Verjetno bi se mi bolj splačalo, če bi kupil vino, kot pa da obdelujem vinograd, a imam veselje do dela zunaj in tudi v delavnici," pravi Stanko, njegov sin pa dodaja, da "pri nas pozimi nikoli ne sedemo na zapeček, da bi počivali, z očetom se raje ukvarjava z glino". Tako se verjetno ni bati, da bi pri Pungercarjevih lončarstvo zamrlo.

TANJA GAZVODA

Otroci so najboljši bralci pristne književnosti.

I. B. SINGER

Človek bolj pokaže, kakšen je njegov značaj v mimem času, kakor pa v enkratnem izbruhu.

B. PAHOR

Najboljši kos vsega je pač vedno tisti, ki manjka, in najboljši ljudje so tisti, ki jih ni več.

M. STERLE

zdravnik razlaga

mr.sc.dr. Tatjana Gazvoda

Nezavest

In kaj je značilno za ledvično komo?

Vzroki ledvične kome so najrazličnejša dolga časa potekajoča obolenja levic. Lahko pa nastane tudi, če delovanje ledvic odpove zaradi nekritičnega dolgotrajnega jemanja nekaterih zdravil proti bolečinam, ki vsebujejo fenacetin. Do nenadne odpovedi ledvic pride pri hudih operacijah, poškodbah ali zastrupitvah. Zaradi tega se v organizmu kopičijo presnovni produkti, ki jih ledvice sicer izločajo. To pa privede do kome.

Kateri so značilni znaki ledvične kome?

V fazi razvite odpovedi ledvic bolnik mirno leži, je nezainteresiran, apatičen, brez teka, koža ga srbi in je močno bled. Koža je včasih rjavo sivo blede obarvana, jezik je suh in rumenkasto rjavo obložen, iz ust ima značilen zadah po amonijaku. Dihanje je globoko in sunkovito. Pogosto je bolnik zelo nemiren in bruha. Pojavijo se krči po celem telesu in postopoma izgubi zavest in zapade v komo. Pulz je dobro polnjen, krvni pritisk pa je normalen ali zvišan.

Kakšna je pomoč na terenu?

Pri takem bolniku prepričimo na terenu zadržati in ga čimprej prepeljemo v bočnem položaju v najbližjo bolnišnico, kjer bodo lahko izvedli hemodializo (prečiščenje krvi s pomočjo umetnih ledvic).

Tudi v okviru nujne medicinske pomoči na terenu ne moremo kaj prida napraviti. V žilo mu ne damo tekočine, saj ima ožilje že tako prenapolnjeno. Zdravljenje ledvične kome zahteva sprotne laboratorijske izvide.

Želim, da bi kateri od nasvetov pomagal kdaj rešiti kritično situacijo in morda celo življenje prizadetega.

Konec

FOTO: iz arhiva Posavskega muzeja

BRENTARJI - Trgatev pomeni prebivalstvu vinogradniških območij družinski praznik z obilico družabnosti. Za dobrih sto hektolitrov naprešanega mošta se je trudilo 12 do 16 "beračev" in po 4 brentarji. Mnogi so šli v bratvo zaradi veselega vzdušja in da so se nazobali grozdja, za nagrado so si ga smeli odnesti poln škafec domov. V večjih vinogradih so brali navadno 3 do 4 dni. Škafce so prinesli s seboj in grozde večinoma rezali z "lovarki" - nožički. Brentarji so morali biti urni, da so dohajali prazniti škafce in odnašati brente do kadi. Stari so bili navadno od 16 do 60 let in vsak je imel pri sebi leskovo ali svi-bovo palico. Rabila mu je za opiranje med potjo, vanjo pa je tudi vrezoval število odnesenih brent. Po končani bratvi se je zarezalo seštel. Še nekaj naslednjih dni so brentarja skelele rame, rdeče in ožuljene od usnjenih ali vrvenih naramnic. Posnetek brentarjev je bil narejen leta 1959 v Glogovem Brodu pri Brežicah. (Pripravila: etnologinja Ivanka Počkar)

Is Trdinovih zapiskov

Na roko ponarejal denar - Ponarejalca denarja, glasovitega Prelesnika so ujeli zopet žandarji. Že pred sedel je večkrat ali je vselej utekel. Iz Temišvarske trdnjave tudi ušel. Bil je v nji tri leta, pa je sporazumel se s profozom in dvema čuvajema ter jima je delal denar, da sta si opomogla. Z njima vred pobegne. Žandarji za njimi, on preplava srečno Donavo, tovariša pogineta. Delal je le banke po 100 for. z roko in sicer enake pravim, da so v Ljubljani enkrat njegovo odobrili, cesarsko z isto številko pa zavrgli. Da ga ne spoznajo, moral se je preoblačiti. Videli so ga že v ženski obleki, tudi hodil je že sim ter tje kot razcapan berač. Kmetje imajo zanj velike simpatije. Doma je s Ceste blizu Grosupljeja.

Pozdravljajo v nemščini - Odraščeni Kočevarji pozdravljajo človeka skoraj vsi, otrok pa nobeden ne. Škrici v beli Krajini pozdravljajo vsi po nemški.

Prehudi pijanci za semenišče - Škof Dolence ne jemlje nič rad v semenišče "ker so prehudi pijanci". Ljudje pa pravijo: naj večji pijanec med našimi farji ni Dolencec, ampak Gorenc Boštijan.

VAŠA ZGODBA

POLOM: DROBEN DAR

Ležala je vsa drobna v sveži postelji, ki se je ob njeni majhnosti zdela še večja. Žilave, zgarane roke je položila na odejo čisto počasi in rahlo, da ne bi česa umazala. Os-labele oči so plašno begale po belih stenah. Tišino je prekinilo ječanje vrat in v sobico se je prir-inilo nekaj ljudi.

Spet jo je prešinilo drobno upanje: "Morda pa danes pride kdo od mojih..." Nemirne oči so preiskovale vsakega prišleka pose-bej, ti pa so kot vedno obstopili sosednjo posteljo. Spet je ostala sama. Včasih so prinesli toliko rož, da so jih postavili tudi na njeno omrico, ki je bila običajno prazna. Ljubila je cvetice, a teh se ni mo-gla veseliti, kerniso bile namenjene njej.

Vse življenje je garala za otroke, vse življenje si je pritrigovala od ust, da bi jim bilo bolje kot njej. Ko so odrasli in izpili moči iz njenega telesa, so odšli po svetu. Njeni otro-

ci... Zakaj je nihče ne pride obiskat?

Kpostelji je stopilo mlado dekle in prekinilo tok njenih misli. "Pomarančo sem vam prinesla. Večkrat vidim, da nihče ne pride k vam," je rekla in na omarico položila lep in svež sadež. Starki so se zasvetile solze v očeh, ko je hvaležno pomislila, da so še dobri ljudje na svetu.

Odslej ji je bilo malo lažje, ker je imela nekaj, kar je lahko držala v rokah in ogledovala. Gladila je drobno, a zanjo dragoceno darilo in ni opazila, da sadež počasi vene, propada. Tudi njene roke so postajale okorne in naposled je pomarančo le še z očmi opazova-la...

Rodil se je nov, lep dan. Prvi jutranji žarki so pokukali v sobo. Našli so prazno in sveže pogrnjeno posteljo. Starke ni bilo več v nji. Tudi pomaranče ni bilo več tam. Odvrkli so jo.

PATRICIJA ZAVRŽENI ŠOPEK

V deželo je prišla pomlad. Drevje se je odelo v novo, sveže zeleno obleko, metulji so se spreletavali po drobnih marjetkah. Visoko pod nebom so se spreletav-ale drobne lastovice. Pomislila sem: to so gotovo najboljši jadralski na svetu.

Po stezi sta pritekla moja dva sinova. Vsak s svojim šopkom spomladanskega cvetja. "Na, mami!" mi pravi starejši, mlajši pa še ves zadihan: "Jaz bom tudi dal mamicci lozice." Vsa vesela ju ob-jamem, misli pa mi splavajo več kot dvajset let nazaj v čas, ko sem bila jaz tolikšna, kot je sedaj moj starejši sin, mali šolar.

Neko sončno spomladansko nedeljo so prišli k nam na deželo obiskit mesta. Očetov prijatelj z ženo in sinom, nekako istih let kot jaz. Mama je ves teden pospravljala in pripravljala za obisk. Spekla je potico in pecivo, oče pa je pripravil cviček.

Pripeljali so se z avtom. Urejen moški, nališpana žena in bledikav fantič.

Nekaj časa sem zdržala v sobi, potem pa sem kot metulj odletela ven na vrt, v svobodo. Natrgala

sem lep šopek travniških rož in ko me je mama vtrajno že nekajkrat poklicala, sem odšla domov. Gos-tije so se že poslavljali in morala sem dati gospe roko ter se posloviti od gospoda in fantiča. Lepo sem se zahvalila za bonbone in gospe dala šopek z vrta.

Zahvalila se mi je zanj in odpeljali so se.

Dnevi so minevali. Prišel je dan, ko sva odšli z mamo v bližnji kraj v trgovino. Vsa vesela sem skakljala ob njej, jo spraševala to in ono. Naenkrat pa se mi je ko-rak ustavil. V jarku ob cesti sem namreč zagledala šopek, tisti šopek, ki sem ga natrgala in ga dala mestni gospe.

Solze so mi zalile oči. Nič več nisem skakljala in se veselila met-uljev. Mama me je tolažila, toda tudi čokolada, ki mi jo je kupila v trgovini, je imela grenak priokus.

Večkrat se spominim tega dog-odka. Moje otroško srce ni moglo razumeti, da so ji druge stvari bile več vredne kot travniške rožice, nabrane z otroškimi rokami.

Meni je šopek travniških rož še vedno najlepši.

KNJIŽNA POLICA

Lokvanj v ledu

Pesnica Jožica Vogrinč, ki kot upo-kojena učiteljica živi v Pesjem pri Krškem, je pred šestimi leti izdala pe-smi za otroke, zdaj pa se bralcem pred-stavlja še s knjigo pesmi za odrasle. To zbirko, ki nosi naslov LOKVANJ V LEDU, ji je te dni izdala Dolenjska založba, in sicer v literarni zbirki Siga.

Pesmi pričujoče zbirke (razdeljena je v pet ciklov) govorijo o svetu, kjer je življenje polno prepado in kjer sta resničnost in neresničnost nenehno v razkoraku. Vse se obrne drugače, kot človek upa, da se bo. Želje, sanje in hrepenenje. Še iz tistih redkih semen, ki vzklijejo, ne zrastejo do srca dišeče rože, marveč le trni. Trn pa rani, da boli. Najbolj pa boli, ko se trn zadre v dušo. Tedaj je niti davna doživetja, ko sta bila svet in življenje prizanesljivejša z udarci in prepadi, ne morejo ogreti. Povrhu vsega pa vlada neka ledenost in ni top-le dlani, ki bi zavarovala nežni lokva-njev cvet pred ledeno mrzlim pišem časa.

Taka in podobna občutja razodeva-jo pesmi iz zbirke Lokvanj v ledu. Iz njih zaslušno resnične dogodke, predvsem pesnično življenjsko izkušnjo in njena trpka doživetja. Prenekatera pesem nas spomni naših lastnih doživetij, ko smo odkrivali "na trtinah žuljih/ čričkove solze" ali "pod ljubjem nasmeha/mraz". In tudi jutro, ki je "pilomastilo in zalučalo kepo sneženih besed", pozna-mo, čeprav ga ne bi tako opisali. Težko pa bi kdo od nas maj - mesec mladosti in ljubezni - tako pretresljivo izpovedal, kot ga je Vogrinčeva, ko je zapisala: "Čutim, kako krokerji kljujejo/ zadnje vlakno/ mojega maja".

Kakor je velik razkorak med resničnim in željenim, tako velike so tudi razlike med pesmimi. Če so neka-tere kot nekakšne inačice že upesnje-nega, torej bolj ali manj znanega, kar smo že brali pri drugih, pa so druge kar majhno odkritje, ki razveseljuje. Pred-vsem zaradi teh pesmi kakor tudi zara-di barvite in izvirne metaforike, pose-jane tudi po drugih pesmih, lahko zbirko Lokvanj v ledu štejemo za boljše dosežke v slovenski poeziji.

IVAN ZORAN

Pomočnik

Literarni strokovnjaki pravijo, da nobena zares dobra literature ne izgine v pozabo in da se literarne umetnine slej ali prej prebijajo iz sivega povprečja leposlovnosti. Dela švicarskega pisatelja Roberta Walserja to potrjuje-jo. Pisatelj, ki je ustvarjal na prelomu stoletja, napisal več pesniških zbirk in tri romane, je za več desetletij potonil v pozabo, čeprav so ga v času njegove-ga življenja zelo cenili nekateri kasnejši svetovni mojstri pisane besede, denimo Kafka, na katerega je Walserjevo pi-sanje precej vplivalo. V zadnjem času

se Walser počasi prebija na mesto, ki mu po mnenju poznavalcev nedvomno pripada, to je med največje pisatelje prve polovice tega stoletja. Razlogov za presenetljivo prezrtost švicarskega pi-satelja je več, odločilna pa sta najbrž posebna narava njegovega literarnega dela in tudi pisateljev osebni značaj; kot tenkočuten in občutljiv človek je živel zelo umaknjeno, neangažirano življe-nje, četudi je bil nemiren in neprilagod-ljiv duh, ki se ni mogel nikjer ustaliti in ne prilagoditi meščanskemu življenju.

Pri nas je bil Walser vse do zdaj praktično povsem neznan, zato izid prevoda njegovega romana POMOČ-NIK, ki je izšel pri Mihelaču v zbirki Svetovni klasiki, nedvomno zasluži vso pozornost. Prevajalec Vital Klabus je za predstavitev tega zanimivega avtor-ja izbral tistega od njegovih treh ro-manov, v katerem lahko "naznačimo rahlo sled zgodbe", ki jo v ostalih dveh zaman iščemo. Značilnost Walserjeve-ga pisanje namreč ni v zgodbi, ampak v opisovanju drobnih običajnih dogod-kov, neznatnih, majhnih stvari, ne-pomembnih ljudi, vsakdanjega življe-nja. Med pripovedovanjem preskaku-je z motiva na motiv, iz pripetljaja v raz-mišljanje, iz pesniškega doživetja v opis narave. Walserjev umetniški svet je na splošno neoprijemljiv, spreminjast, nestalen.

Junak pripovedi romana Pomočnik je neki Jožef, ki dobi službo v družini inženirja in nekolikanj čudaškega izu-mitelja. Počasi se življa v novo okolje, se deloma udeležuje tudi družinskega življenja svojih delodajalcev in se kot po naravi pla in občutljiv, vendar tudi trmoglav in kritičen človek prepriča sanjarjam in drobnim užitkom. V času njegovega službovanja se na videz idilično ozračje meščanske družine počasi spreminja v čedalje hujšo krizo, dokler se vse ne izteče v brezizhodnost. Ta proces teče nezadržno in neizogib-no. Vzdušje prikrite napetosti pisatelj mojstrsko ves čas vzdržuje, kar daje branju poseben čar.

Prevajalec Klabus je v spremni be-sedi zapisal, da je Robert Walser eden tistih velikih pisateljev, katerim z no-beno analizo ne prideš do dna. "Tudi z najbolj vsestransko analizo njegovega duhovnega sporočila ni mogoče zajeti bogastva tega studenca do dna. To je pisatelj, od katerega lahko zmerom pričakujemo kaj novega."

Te besede so najbrž Kar dovolj za vabilo k branju prevodne novosti na našem knjižnem trgu.

MILAN MARKELJ

telegrami

Pri Arhivu Republike Slovenije je izšlo delo Ivana Nemanica Filmi Metoda in Milke Badjura in prvi od bodočih desetih zvez-kov Slovenskega ozemlja na vojaškem zem-ljevidu iz 18. stoletja. Gre za prvo specialno slovenskega ozemlja.

Soba z zvezdnatim stropom

Najcenejša prenočišča sem našel v ulici Ben-coolen. Tu lahko za dva do tri dolarje dobiš posteljo v enem izmed "hotelov", ki so pravzaprav le velika stanovanja, v katera spravijo več postelj oziro-ma gostov. Kljub popolni izgubi zasebnosti pa je bi-vanje med popotniki iz vsega sveta lahko čisto pri-jetno, saj imaš tako pri roki cel kup informacij o so-sednjih deželah. Za nekaj dni sem se moral zadovoljiti celo s penasto blazino na balkonu, kar mi je na začetku še celo ugajalo. Je lahko še kaj lepšega, kot "soba" z zvezdnatim nebom, vedno svežim zrakom in fantastičnim razgledom na mesto, ki se blešči pod teboj? Po vetrovni noči in begom pred obilno nevihto pa je moje navdušenje nad sobo-balkonom hitro skopnelo, tako da sem bil prisiljen iskati novo prenočišče. Toda če želiš imeti sobo zase in po možnosti še značno hlajenje, te to udobje stane občutno več. Cene v pravih hotelih, tudi mladinskih, se začnejo pri 15 dolarjih za posteljo.

Najpreprostejši način prevoza skozi mestni kaos je metro, saj se ob desetinah mestnih avtobusov, ki križarijo sem in tja med mestnimi četrtmi, le stežka znajdeš. Zadeva je tako zapletena, da ti tudi domačini običajno ne vedo svetovati, kako lahko prideš z ena-ga na drugi konec mesta. V veliko pomoč ti je drob-na knjižica o avtobusnih progah, brez katere le stežka najdeš singapurske zanimivosti. Med domačini je še posebno priljubljen otok Sentosa, na katerega se lahko pripelješ tudi z razgledno gondolsko kabino. Otok se ponaša z muzeji, ptičjim parkom, razgled-nim vlakcem in urejenimi plažami, kjer si lahko iz-posodiš vse mogoče rekvizite za nedeljsko sprostitve v krogu družine. Če nisi ljubitelj gneče, se je med vikendi vsekakor pometneje odpraviti kam drugam. V mestu je vse polno parkov, zanimivi so tudi botanični vrtovi, še posebno tisti z orhidejami. Čisto

Igor Fabjan

V deželi tisočernih otokov

zanimivo je lahko tudi potepanje kar tako, saj je ob tako raznovrstni mešanici ljudi v Singapuru tudi vse polno bolj ali manj razkošnih parad in ceremonij. Lahko se sprehodiš skozi vedno živahno kitajsko četrt, zaviješ na vegetarijanski prigrizek v indijsko četrt ali pa se posvetiš pisanim stojnicam v muslimanskem pre-delu, ki ti pričarajo vzdušje arabskih dežel.

Singapur je tudi pravi kraj, kjer lahko brez težav in kakršnegakoli podkupovanja dobiš turistični vizum za bližnje in daljne dežele. Ni čudno, da se za mnoge prav tu začne potovanje v Indonezijo, Avstralijo ali proti zahodu v Malezijo, na Tajsko, Burmo, Laos, Kampučijo.

Kljub previdnosti ob denarnico

Oborožen z indonezijskim vizumom sem se čez nekaj dni s težkim nahrbtnikom spet drenjal na ved-no polnem avtobusu, ki povezuje mestno središče z velikim modernim letališčem. Vampasti mešanec malajske, indijske, kitajske in morda še katere rase, ki je sedel poleg mene, je neprestano nekaj mencal in stegoval debeli vrat skozi okno avtobusa, kot da bi bil prvič v tem mestu. Prav oddahnil sem si, ko se je debeli sopotnik le odločil izstopiti z vso svojo prt-ljago vred. Šele na letališču, ko sem zaman tipal za denarnico, mi je postalo jasno, da se debeluhar ni potil samo zaradi tropske vročine. Naivnež! Psihično sem se pripravljaval na boj z razvpitimi žeparji Džakarte, pa mi jo zagode takle zelenec sredi zlikanega Singapur-ja! Še nekaj dni sem preklinjal nesrečno naključje in si izmišljal vsa mogoča mučenja - za vsak slučaj, če bi

se z debeluhom še kdaj srečala.

Izguba nekaj deset dolarjev me je spravila v slabo voljo, ki pa je na letalu hitro pošla ob mislih na novo neznano deželo.

Na drugi strani ekvatorja

Indonezijski arhipelag, ki se razteza vse od Malaj-skega polotoka pa do Avstralije, se ponaša z več kot 13.000 otoki, ki jim je največkrat skupno le to, da pripadajo isti državi. Od Sumatre do Timorja se srečuješ z nekdanjimi lovci na človeške glave, musli-manskimi skrajneži, starodavno kulturo Jave, čudo-vitimi templji in obredi skrivnostnega Balijsa, z množico še vedno aktivnih vulkanov, nepreglednimi deževnimi pragozdovi. Džakarta, milijonska prestol-nica na otoku Java, je le eno izmed velikih mest, kjer živi pisana paleta ljudi, od bogatašev v razkošnih vi-lah do brezdomcev v zasilnih bivališčih, kjer se tkejo žalostne usode premnogih, ki se v upanju na boljše življenje zgrinjajo v veliko mesto. Ljudje s podedelja šele tu postanejo reveži v pravem pomenu besede. Mnogi so doma preživeli z obdelovanjem koščka ro-dovitne zemlje in nekaj bananovci, v mestu pa je treba za hrano najprej zaslužiti. Toda dela za neuke priseljenke običajno preprosto ni.

Džakarta je še posebno med popotniki znana tudi kot prestolnica žeparjev. Že v Singapuru sem poslušal zgodbe o skupinah, ki z britvicami najraje delujejo na vedno natrpanih mestnih avtobusih. Denar za pasom ali okoli vratu še zdaleč ni varen. Nepridipravi

so tako izurjeni, da prerezane hlače opaziš šele, ko stopiš iz avtobusa, takrat pa je običajno že prepozno. Pri svojem delu so celo tako spretni in natančni, da iz skrivališča poberejo le denar in čeke, potni list in ostale nepotrebne papirje pa običajno pustijo nesrečnemu lastniku. Vse to mi je odvrnilo vsakršno željo po podrobnejšem spoznavanju mesta, še poseb-no ko sem že prvo jutro zalotil falota, ki se je z britvi-co lotil mojega nahrbtnika. Takrat sem se odločil, da zapustim "nezdravi kraj", kot so ga imenovali že v časih kolonije Holandcev, ko so ljudje v nekdanji Bataviji množično umirali zaradi malarije in drugih tropskih boleznii.

Z vlakom čez Javo

Potovanje čez Javo je lahko preprosta zadeva. V vsakem večjem mestu je moč najti kup avtobusov, ki vozijo tudi na bližnje otoke Bali in Sumatra. Cene so zmerne, voznja pa kolikor toliko znosna, če odmisliš samomorilsko razpoložene šoferje in neznansko ra-dovedne domačine. Vlak je še najcenejša varianta, vendar pa občutno počasnejša. Poleg tega si stalno izpostavljen celemu vagonu radovednežev, ki kar po vrsti hodijo poizkušat svoje znanje angleščine. V vsesplošni gneči povzročajo še dodatno zmedo pr-dajalci raznih priboljškov, ki se vtrajno prebijajo med prepotenimi telesi. Z velikimi pladnji in košarami krožijo sem ter tja po vagonih, vse dokler niso zado-voljni z izkupičkom, ali pa utrjeni in občeplijo v kakšnem kotu umazanega vagona. Nikoli mi ni bilo čisto jasno, kje živijo vsi ti ljudje, saj so s svojimi košarami pogosto vztrajali na vlaku tudi 500 kilo-metrov in več.

Založen z vodo, šopom banan, zavitkom keksov in obilico potrpežljivosti sem navsezgodaj zavzel sedež v takrat še presenetljivo čistega vagona. Kma-lu sem se lahko prepričal, da so Indonezijski res ne-verjetno družabni in neznansko radovedni ljudje.

Za gozdarstvo odgovarjate vi, dr. Jože Osterc!

Odprto pismo ministru za kmetijstvo in gozdarstvo

Na Radgonskem kmetijsko živilskem sejmu je na posvetu gozdarjev in lovcev Vaš univerzitetni kolega prof. dr. Iztok Winkler, oblikoval svoj diskusijski dodatek, ki ga je novinar Slovenca oblikoval takole:

"Prof. dr. Iztok Winkler se je spraševal, ali je sploh smiselno, da so gozdovi tudi dolgoletno zasebna last. Po novem zakonu o gozdovini imajo namreč lastniki pravico neposredno izrabljati le les in še to v skladu s skupno sprejetimi načrti. Ker pa lahko gozd uživajo tudi lovci, rekreativci in nabiralci sadežev, je gozd tudi last drugih."

Bo verjetno kar držalo, kar pravi ta spoštovani bivši partijski politik in univerzitetni profesor, saj v "logiko" njegovega razmišljanja in sklepanja ne gre dvomiti. Zaskrbljujoče in tragično pa je, da so takšni zaključki podkrepjeni z določili gospodarske in lovske zakonodaje, za katero odgovarjate vi, gospod ministru za kmetijstvo in gozdarstvo. Če ostaja lastnikom gozdov omejena uporaba lesa, plačevanje davkov državi in prispevek za gozdne poti ter "čas", da lahko skrbiijo za pogozdovanje ter "futranje" divjačine, ki je last države, potem bomo tudi lastniki gozdov doumeli, da je nova nacionalizacija, ta brezplačni odvzem gozdov lastnikom s strani države prava rešitev problema, saj bi v takšnih razmerah bil gozd tem lastnikom samo v breme. Strateško resnično uspešna ciljno načrtovana zakonodaja!

BOGOMIR KOPAČ
Vošnjakova 3
Slovenska Bistrica

USPEŠNO SODELOVANJE BELOKRANJSKIH UPOKOJENCEV

Letošnje srečanje vodstev belokranjskih društev upokojencev je organiziralo semiško društvo. Poleg predstavitev delovanja posameznih društev v letošnjem letu so se dogovorili za delovanje v prihodnjem obdobju. V letošnjem letu se je razmahnila izletniško-rekreativna dejavnost. Članstvo spoznava kulturno-zgodovinske znamenitosti in lepote Slovenije. DU Metlika pa enkrat letno organizira izlet tudi v tujino. Zaradi privlačnih in kvalitetnih oblik dela članstvo narašča. V prihodnjem letu jih čaka pomembna naloga - organizacija regijskega športnega tekmovanja. Leopold Kolbezen iz Crnomlja je bil dolgoletni tajnik društva, še vedno pa je aktiven član odbora DU Crnomelj, zato so mu v zahvalo na tem srečanju izročili darilo.

J. D.

UPOKOJENSKI IZLET V NEZNANO

Društvo upokojencev Novo mesto je organiziralo tradicionalni izlet v neznan. Ker se je prijaviilo kar 430 upokojencev, so se na izlet na Vrh nad Boštanjem podali v treh skupinah, 20., 21. in 22. oktobra. Na poti so upokojenci obiskali sevniški grad in trgovino Lisca v Sevnici. Upokojence so seznanili tudi z nadaljnjim potekom aktivnosti. V soboto, 29. oktobra, bo v novomeški športni dvorani posebno družabno srečanje, v petek, 11. novembra, bodo v klubu upokojencev pripravili martinovanje, silvestrovali pa boste lahko 23. decembra v osnovni šoli Grm.

I. S.

PORUŠIL SE JE SPOMENIK

ČRNI POTOK PRI DRAGI - Pred meseci smo poročali, da se je v Črnem Potoku podrl križ, ker je les pregnil. Domačini so križ spet postavili. Medtem pa se je v tej vasi sama od sebe porušila spomeniško zavarovana stara hiša, ki je bila zanimiva, ker je bila zgrajena iz protja in drugega materiala, ki so ga pred stoletjem od več stoletji uporabljali pri gradnji hiš. Že celo večnost pa kljubuje v tej vasi vsem nevesečnostim takoimenovani "rimski most". Verjetno zato, ker se zanj ne zmenijo ne zgodovinarji ne arhitekti ne arheologi in ne konservatorji. In tudi zato, ker še ni zavarovan kot naša kulturna dediščina.

Verouk v našo šolo - da ali ne?

Za dobre odnose ni pomembno, ali hodiš v cerkev, pomembno je, da si človek

Mislim, da verouk ne sodi v šolo. Sem mati petih otrok in že petih vnukov, ki jih vzgajam. Sem globoko verna in vsak dan znova odkrivam Boga (ljubezen) v stvarstvu in v ljudeh. Mislil, da je šola posvetna stvar. Nekateri učitelji bi bili zadovoljni, da bi bil verouk v šoli, nekateri ne. Vera je popolnoma osebna stvar vsakega posameznika in ni prav, da se komu vsiljuje. Mora je biti ravno prav, sicer se hitro pojavijo fanatiki.

Moralo bi biti tako, da bi verni ljudje s svojim zgledom in plemenitostjo kot magnet privlačili neverne v cerkev, čeprav po mojem mnenju čisto nevernih sploh ni. Kako pa je v resnici? Pri prebiranju nekaterih časopisov (desnih) te spreleti srh, ko vidiš, koliko gnojnice je že bilo polite po prejšnjem sistemu in to sovraštvo se žal še stopnjuje.

Vedeti moramo, da siromaki, delavci, vdove, brezposelni in vsi, ki imajo prazne denarnice in hladilnike, drugače razmišljajo kot tisti, ki živijo v izobilju. Zelo težko je takim ljudem govoriti o dobrem Bogu, če ima prazen žep, drugi pa se lahko vozijo z dragimi avtomobili.

Videla sem celo Evropo. Pa ne v hotelskih sobah, videla sem jo v živo v družinah naših prijateljev. Prepričana sem, da smo imeli najlepše življenje in socialno varnost pri nas v Jugoslaviji. Koliko bede sem videla v Parizu in v Angliji! In takrat sem vsa zaprepadna vzklila: "Ljubljeni naš socialistični sistem!" Pa ni sistem nič kriv, da ga ni več, krivi so naši pokvarjeni karakterji. In ko smo bili v Franciji pri naših prijateljih, je bilo pri maši v nedeljo ob desetih vsega šest ljudi. Da ne govorim o Švedski!

Za dobre medsebojne odnose ni tako pomembno, ali greš v cerkev ali

ne, ampak je pomembno, da si ČLOVEK! In da to v svoji duhovni rasti vedno bolj postajaš. In kako bomo najprej postali ljudje? Začnimo kar takoj: zjutraj bom lepo pozdravil soseda, ustavil bom ženički, ki

• **PONOVO: VEROUK V ŠOLE ALI NE** - Marijo iz Novega mesta (polnega naslova ne objavljamo, ker se bralka boji, da bi ji kak skrajnejši storil kaj hudega) je spodbudilo k pisanju mnenja enega izmed anketirancev o verouku v šoli. Ta je namreč menil, da ne vidi razloga, zakaj verouka v šolah ne bi bilo. Marija je poslala zelo obširno pismo, zaradi pomanjkanja prostora pa objavljamo le delček. Po njenem mnenju rimskokatoliške vere sploh ni. Je samo oblast in moč, s katero že stoletja drži narod v slepi pokorščini, ustvarja pa se vtis vere v cerkev. V preteklosti je cerkev storila veliko napak. Vsa stoletja so Rimu delali največje težave duhovniki, ki so s priznič oznanjali pravo vero na podlagi svetega pisma, vero v Boga, ne pa vero v papeža. Tudi danes obstajajo duhovniki, ki učijo pravo vero na podlagi svetega pisma, taki duhovniki so vredni vsega spoštovanja in zaupanja. Če bi uspelo prodreti cerkvi v šole, je vprašanje, kje bi se sploh ustavila. Lahko bi nastala povsem cerkvena država. Treba je vedeti, da cerkvena pravila iz srednjega veka še veljajo.

gre peš po cesti, pobral bom štoparja. V avtobusu bom odstopil sedež starejšemu, v službi bom poskrbel za dobre odnose. Med vikendom bom obiskal starše in jim kaj pomagal. Zavrnil bom plačo, ki je desetkrat

večja kot plača delavca. Domov bom prišel dobre volje. Ženi bom povedal, da je dobra kuharica. Zvečer bom ugasnil televizijo in se bomo pogovarjali, kaj je kdo doživel čez dan, skušali bomo manj preklinjati. Ne bom prošil za štipendijo, če se prevažam z golfom...

Če bomo tako naravnali svoje obnašanje, bomo postali bolj srečni in tudi bolj zdravi.

TINCA KUHELJ
Šentjernej

PADLI NA IZPITU

V Leskovcu je že dalj časa cvetličarna, od prejšnje sobote pa ta stoji v novi, lepi hiši Jožeta in Jožice Zabkar, ki je v okras Leskovcu. Vendar gradbeno in lokacijsko dovoljenje nista bila v skladu s prošnjami lastnikov. Zabkarjeva sta namreč hotela hišo postaviti malo bolj proti bivši šoli in obrtni bolj v levo. Na te želje so bili gluhi tako na Zavodu za spomeniško varstvo kot na občini Krško, tako da sedaj hiša nima niti parkirnega prostora niti ni prav obrnjena glede na obstoječe objekte. Vsi, ki so odgovorni za tako stanje, morajo vedeti, da ni dovolj upoštevati samo zahteve Spomeniškega varstva, ampak je treba upoštevati tudi končni rezultat. Tega problema ne bo več mogoče popraviti.

L. Š.

Moj očka, glavni tajnik SLS

Častno razsodišče Slovenske ljudske stranke je na predlog predsednika g. Podobnika odstavilo očeta

Ko je politika postala njegov kruh, ko so se končali nedeljski izleti in se spremenili v sestanke ali zborovanja, ko smo pri kosilu sedeli le trije, ko je bila naša najpogostejša tema pogovora politika, je naša družina sprejela očkovo odločitev in ga podpirala. S krivico, ki mu je bila storjena te dni, pa se ne bomo sprizanjili.

Časno razsodišče SLS je, na ovadbo predsednika SLS Marjana Podobnika včeraj odstavila, mojega očca Francija Feltrina, glavnega tajnika SLS. Po štiriurnih obtožbah človek ne vzdrži več. Prisila mu postane olajšanje in stori, kar od njega zahtevajo. Natanko to je storil tudi Franci Feltrin.

V življenju so uspehi in padci, zato je bil očka včasih zadovoljen, drugič razočaran, vedno pa poln upanja. Vendar ko je človek najprej obožen sodelovanja s srbsko mafijo, kasneje pa pred strankarskim razsodiščem odstavljen, mu poide tudi to. Pa ne gre za stran vržen denar za bencin (v manj kot enem letu je prevozil štiri-deset tisoč kilometrov, ne da bi zahteval kilometrino, ker je preveč dobro poznal strankarske dolgeve), niti za kavice, narezke, kadar je sklical sestaneke na domu (v SLS nekateri izdajo račun celo za take malenkosti, kava res ni tako poceni). Gre za čisto preprosto spoštovanje, ki bi si ga zaslužili in kdaj pa kdaj besedico hvala iz ust svojega predsednika. Gospod Marjan Podobnik je najbrž nima v svojem slovarju. Kljub svoji mladosti je precej

pozabljen. Ampak to je značilnost naših politikov, pa naj gre za orožarske afere ali pa za kaj več. Gospod Podobnik se le bežno spominja dnevo, ko so ga ljudje klicali, mu grozili, ga ozmerjali zaradi strankarskih dolgov in ko se je zvečer oglašil pri nas doma, proseč in roteč mojega očeta, naj mu pomaga, ker bo drugače naredil konec. In pozabil je tudi svoje počitnice v Švici, kjer je teden dni preživel s svojo razširjeno družino - na počitnice je šel tudi njegov svak. Ali je bilo njegovo poslanstvo fotografirati gospoda predsednika, ki uživa v svetlobi bliskavic ali pa skrbno poslušanje pogovorov v avtu mojega očeta, ni znano. Še pomnite, gospod Marjan Podobnik?

MATEJA FELTRIN
Škofja Loka

- Brž ko pride satirik na oblast, se spremeni iz strelca v tarčo. (Petan)
- Vegetarijanci ne živijo, ampak vegetirajo. (Petan)
- Tudi ministru za energetiko bodo na koncu držali svečo. (Logar)
- Kar kurjo polt dobim, ko vidim, kako se nekateri petelinijo. (Čeč)
- Na teži preveč nad majhno bolečino! Usoda jo utegne zdraviti z večjo. (Hebbel)
- V politiki je veliko neumnosti. (Jelinčič)

Vragolije Kacina

Najbolj me bodejo v oči od političnega vrha naročene poteze ministra Kacina

Umetno skonstruirani slovenski parlamentarni stroj melje po že vnaprej dogovorjenem načrtu in gazi mnoga v naprednem svetu že utečena in uveljavljena demokratična načela. Zadržni dogodki potrjujejo nesprijemljiva in dvomljiva početja naših parlamentarcev, in sicer: prenatrjena in sporna izvolitev 53 sodnikov s trajnim mandatom, umik obtožnice proti udeležencem mariborske afere z orožjem, podpora spornemu in protiustavnemu določilu 31. člena zakona o RTV Slovenija. Nedvomno pa najbolj bodejo v oči znane in od našega političnega vrha naročene spretnosti ministra Jelka Kacina, kot so: napad na svojega predhodnika Janeza Janšo in najzaslužnejšega vojaka pri osamosvojanju Slovenije Toneta Krkoviča, kadrovske čistke v obrambnem ministrstvu in območnih enotah, pošiljanje pism brez lastnoročnega podpisava (Marcelu Koprlo), ukrepanje proti slovenskim vojakom, ki so sredi septembra ob kadrovskih premetitvah v Morisu spustili Morisovo zastavo na pol droga, zaplemba javne muzejske zbirke Ivana Družbaha (izdelovalec prve slovenske strojnice, strokovni raziskovalec in urejevalec orožja)...

Kacinove vragolije in pubertetniške hajke mečejo slabo luč na državo Slovenijo in ji tako zapirajo promocijsko pot v razvitejšo in pravičnejšo evropsko družbo.

Strinjamo se z mnenjem g. Janeza Sušteršiča, da bi moral predsednik Drnovšek v najkrajšem času umiriti mladostno zagnanost medijsko naravnane obrambnega ministra in ga napotiti nazaj k delu. S svojimi početji je minister že prestopil mejo dobrega okusa, dostojanstva in spoštovanja. Za podobne (in tudi miljeje) spodsrljaje ministri v pravnih in demokratičnih državah navadno napišejo odstopno izjavo.

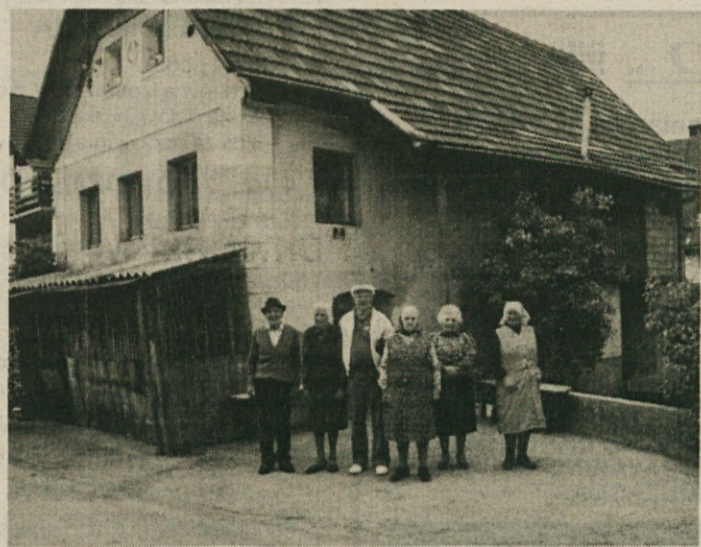
Državljeni Slovenije, ki se po zadnjih parlamentarnih volitvah počutimo izigrani, pričakujemo pri decembrskih lokalnih volitvah novo prevaro. Bojim se, da ne bo tajni uredniševalca letošnje morebitne prevare prav nekoč priljubljeni, danes pa hlapčevsko ubogljivi in otročje razigrani minister Jelko Kacin.

IVE A. STANIČ

NOVO GLASILO ZA UPOKOJENCE

V društvu upokojencev Novo mesto so izdali novo glasilo Bilten, ki bo izhajal vsake tri mesece. V njem bodo svoje člane obveščali o delu tajništva in izvršilnega odbora, o zakon-skih in drugih spremembah na področju pokojninskega in zdravstvenega zavarovanja ter o vseh interesnih dejavnostih, ki jih izvajajo v društvu. Bilten bodo dostavljali tistim članom, ki se udeležujejo dejavnosti društva osebno, drugi pa ga bodo lahko dvignili v tajništvu društva, na Črtališki 1.

I. TOVŠAK

PRIHAJA ASTRONAVT ŠEGA - Že maja smo napovedali, da bo Slovenijo in rojstni kraj njegovega deda in babice obiskal ameriški astronaut dr. Ronald Šega. Takrat se mu želja zaradi drugih obveznosti ni izpolnila, prišel pa je njegov oče John Šega. Uradno pa se je zvedelo, kar potrjujejo tudi njegovi sorodniki, da bo astronaut tokrat začel obisk v ponedeljek, 31. oktobra. Z njim bo prišla tudi njegova žena Bonnie Dumbar, ki je tudi izkušena astronautka, saj se trenutno pripravlja na trimesečni polet v ameriško-ruski navezi. Oba astronauta bosta gosta slovenske vlade in predsednika Kučana. V Sloveniji bosta ostala sedem dni, en dan pa bosta zunaj protokolarnega programa izkoristila za obisk in ogled rojstnega kraja, deda in babice astronauta Rona v Loškem Potoku. Na sliki: rojstna hiša deda astronauta dr. Šega. Pred hišo je njegov oče (v sredini) in drugi sorodniki. (A. K., foto: Mohar)

SINDIKAT JE AKTIVEN

Veliko se govori o problemih pre-mogovništva oziroma o rudnikih rjavega premoga v Sloveniji. Postavlja se vprašanje, kako delovati v sindikatu. Veliko jih je, ki še vedno razmišljajo kot pred desetimi leti, nekaj je tudi takih, ki nasprotujejo vsaki aktivnosti, ki se ne nanaša na akcije, povezane z obstojem Rudnika Senovo. Sindikat rudnika je organiziral več športnih prireditev, izlet, člani sindikata Rudnika Senovo (kot tudi člani sindikata zaposleni pri Logisu in STG Rudarju) lahko uporabljajo tudi športno dvorano v osnovni šoli. Sindikalne aktivnosti so edina oblika aktivnosti, s katerimi ne vplivamo negativno na proizvodne rezultate, prej obratno, še manj pa drezamo v prepovedane razprave o tem, kako se upirati nameram vlade in še koga, da bi po hitrem postopku zaprli rudnike rjavega premoga. Vpliv sindikata pri reševanju težav, ki jih imamo delavci v vsakem podjetju, je mnogokrat odvisen od zakonodaje, ki si je odgovorni še vedno razlagajo po svoje. To sem velikokrat opazil

L. ŠRIBAR

POPRAVEK

V članku "Kdo stoji za razbijanjem Ribnice" je pravilna navedba Rudi Rus in ne Rudi Levstik. Za napako se opravičujem.

Avtor prispevka A. K.

Tale oglas je v resnici 3x večji

EUROIN FOND

BANKA

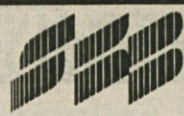
Del denarja, namenjenega za reklamno akcijo, bomo porabili za darila, ki jih lahko dobite vsi, ki boste certifikat zamenjali za delnice Krone ali Krone Seniorja, zato pohitite do 31. 10. 94!

Med darili so tudi igrače. Če ne veste, komu bi jih podarili, se jim lahko odgovorite v korist slovenskih otroških bolnic. Podarjene prispevke bomo bolnicam v vašem imenu izročili ob koncu akcije.

ČAS JE, DA SE ODLOČITE

Odločite se lahko tudi drugače. Svojemu darilu se lahko odgovorite v korist razširitve Kronine akcije čiščenja obrežij slovenskih rek in morja, ki bo v teku do sredine novembra.

Pokličite (061) 9788. Tudi ob koncu tedna lahko dobite vse informacije o Kroninih skladih, najpreprostejšem načinu zamenjave certifikatov za delnice in seveda o darilih za vlagatelje.

SKB BANKA D.D.

SKB BANKA d.d. nudi občanom — komitentom banke ugodna kratkoročna in dolgoročna potrošniška in gotovinska posojila.

Kratkoročna posojila:

- letna obrestna mera R + 15%
- prosta 1/3 plače
- brez depozita

Dolgoročna posojila:

- potrošniška in gotovinska do 3 let
- za nakup avtomobilov do 4 let
- letna obrestna mera R + 12,5% do R + 16%
- depozit od 15% do 30%
- višina kredita — prosta 1/4 plače
- za namene plinifikacije (centralna kurjava na plin) do 3 let
- letna obrestna mera R + 9%
- brez depozita
- višina kredita — prosta 1/4 plače

Podrobnejše informacije dobite v vseh enotah PE Kočevje, PE Novo mesto ali na zelenem telefonu 080-15-15.

Sporočilo bralcem

V zakonu o javnih glasilih, ki je začel veljati 23. aprila, so v členih od 9 do 23 natančno določena pravila za (ne)objavo odgovora in popravka objavljenih informacij, s katero sta prizadeta posameznikova pravica ali interes. Tovrstne prispevke bomo poslej objavljali pod skupnim naslovom "Odgovori in popravki po § 9...", vsi pa bodo opremljeni z naslovom prispevka, na katerega se nanašajo. Ker po zakonu odgovor in popravek ne sme biti spremenjen ali dopolnjen, ne bomo objavili prispevka, ki bo napisan žaljivo in z namenom zaničevanja, ali če bo nesorazmerno daljši od informacije, na katero se nanaša (13. člen).

občino, ki so bile predpisane z zakonom. KS Trebelno pa se je na zborih, po zaslugi nekaterih, na določen interes navezanih ljudi, odločila za priključitev občini Trebnje. Ta predlog je v KS Trebelno na referendumu propadel. Vsi krajan KS Trebelno namreč vedo, da so kraji njihove KS tesno vezani z Mokronogom (in ne s Trebnjem).

Naj se povrnem k dejstvu, da bi nova občina Mokronog na novo zaživela, saj ima zastavljeno gospodarstvo, obrtništvo, čeprav majhno, a spodbudno za kraj in okolico, strateško regionalno cestno križišče, železnico. Potrebno je poudariti, da je ta kraj, čeprav majhen, v slovenski kulturni in politični svet dal marsikakšnega pomembnega moža in ženo, kar je znano širši javnosti.

PETER KOLENC Mokronog

Poprava starih krivic dela nove

Dol. list št. 41, 13. oktobra

Gospodu Jožetu Florjančiču, ki piše o popravljanju krivic, sporočam, da bi tudi jaz prosila, da naši hiši, osebno meni in sinu, skratka vsem, popravi krivice. Krivica se je delala v prejšnji Jugoslaviji in sedaj.

BARBARA NOVAK, Ljubljanska cesta 120, Novo mesto

Poprava starih krivic dela nove

Dol. list št. 42, 20. oktobra

Gospod Tomo Windischer, nadajujete povsem osebno in v vašem "stilu", z zmerjanjem, žalitvami in podtikani "polemizirate" z mano; vsebina, nameni in cilji mojega prvega prispevka, ki so bili povsem jasni in določni (in nenazadnje ustavno in zakonsko podprti), vam očitno niso pomembni. Ihtavo delite lekcije, prodajate čenčno demagogijo in sodite. V svojem odgovoru sem vam, menim in trdim, zelo ponižno poskusil dopovedati, da vas razumem, da pa takega načina "polemiziranja" ne morem sprejeti, ker nočem in konec koncev tudi ne znam govoriti jezika, ki ga uporabljate vi. Naj zdaj zveni kot ošabnost ali užaljenost: jaz "polemiko" z vami gospod Tomo Windischer, zase zaključujem. Vi pa... kakor hočete. Hvala, ker sem vas imel čast "spoznati".

JOŽE FLORJANČIČ

P. S.: Hvala osebno (in tudi v imenu ZLSD) vsem tistim, ki ste s podpisom podpore zagotovili, da je predlog sprememb in dopolnitev Zakona o denacionalizaciji že vložen v Državnem zboru. Ali bodo zdaj argumenti prevladali nad čustvi? In razum? Ali pa se motim? Iskreno upam, da ne.

Osredotočim naj se na (nesprejeti) vladni predlog o novi občini Mokronog, v katero bi spadali sedanji krajevni skupnosti Trebelno in Mokronog. Pred referendumom so se krajan KS Mokronog na zborih z veliko udeležbo vedno zavzeli za novo občino, saj Mokronog poleg Trebnjega edini izpolnjuje vse zahteve za novo

Septembra je minilo 49 let, odkar je začela obratovati žaga v Soteski, zato je prav, da se ob tej priložnosti spomnimo Justine Zupančič. Po rodu je Jeseničanka, po šoli je iskala službo celo v Beogradu, kjer se je še dodatno izobraževala. Postala je članica Sokola in se je v začetku druge svetovne vojne znašla na Frati pri Ajdovcu, kjer je s svojim delom veliko prispevala k oblikovanju partizanske čete. Svoja doživetja je pred leti opisala tudi v knjigi. Bila je med vodilnimi delegatkami prvega slovenskega kongresa protifašistične fronte slovenskih žena v Dobriču. Ko je njen mož Jože postal upravitelj Auerpergovih gozdov in posestva, je postala Justina prva tajnica Začasne gozdne uprave.

temu da je imela v pisarni dela več kot dovolj, ji je dom veliko pomenil, zato je sprejela pet otrok, vojnih sirot. Klonila ni niti v času najhujšega pritiska Informbiroja, ko je izgubila službo, moža pa so zaprli. Ob slovesu so se ji mačevsko zahvalili in dejali, da je svojo vlogo na žagi opravila. Kljub temu sporoča vsem novolesovcem: bodite zvesti svojemu podjetju, kajti prav je, da pomagata tistemu, ki je v škripcih, posebno če v njem pušiš celo svojo mladost.

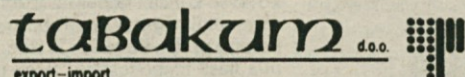
TONE VIRANT

NEPORAŽENI SEVNIČANI

SEVNICA - Po nesrečnem porazu v prvem krogu tekmovanja vzhodne skupine druge slovenske šahovske lige proti Zagorju s 3,5:2,5 so imeli sevniški šahisti več sreče v drugem krogu, ko so s 4,5:1,5 premagali SK Malečnik. Medtem ko so na prvih treh ploščah Martin Povše, Toni Kranjec in Zvonko Mesojedec dosegli remi, je Bojan Kuzmič na četrti plošči zmagal, zmagala pa sta tudi Polona Kunšek na ženski in Iztok Blas na mladinski plošči. V tretjem krogu se bodo Sevničani, ki so sedaj 6. na lestvici, pomerili z ravenskim Fužinarjem. V ligi nastopa tudi šahovski klub Marton iz Leskoveca, ki je bil v drugem krogu prost in je na lestvici 9., v tretjem krogu pa se bo pomeril z Impolom iz Slovenske Bistrice.

KEGLJAŠKE NOVICE

Po zmagi moške ekipe Kočevja doma proti EHO Hrastniku s 7:1 so Kočevci zasluženo na vrhu lestvice druge slovenske lige. V ženski konkurenci druge slovenske lige so Kočevke premagale Tekstino s 6:2, prav tako pa je zmagala tudi ekipa Sremiča iz Krškega v Celju proti Komelju s 5:3. Na ženski lestvici vodi Krško s petimi točkami. V medregijski ligi so igralke trebanjskega Mercatorja v Mariboru premagale Krilato kolo s 6:2. V moški medregijski konkurenci je črnomaljskem Rudarju po dveh porazih uspelo doma premagati Elektrarno Dravograd s 6:2. (N. G.)

export-import

trgovina s kmetijsko mehanizacijo zastopstvo VESNA MARIBOR

Podbevškova ulica 5
68000 Novo mesto
tel.: (068) 23-826, 22-288
tel. in fax: (068) 322-525

- PRODAJA IN SERVIS AKUMULATORJEV
- ODKUP ODPADNIH AKUMULATORJEV IN SVINČENIH SUROVIN
- BOGATA IZBIRA AVTOPLAŠČEV
- BOGATA IZBIRA TRAKTORJEV: UNIVERZAL, ZETOR GOLDONI, FIAT, SAME IN INO-Brežice
- AGREGATI ZA PRANJE: PAVARINI, HIDRO IDEA
- VSA KMETIJSKA MEHANIZACIJA

POKLIČITE NAS!

Sporočilo Zvestobe Staneta Potočarja

Ob izidu knjige prvega vojaka, nekdanjega načelnika generalštaba oboroženih sil Jugoslavije

V pripravi za tisk je knjiga "Intervju" Staneta Potočarja, generalpolkovnika v pokoju, ki ga zagotovo ni potrebno predstavljati dolenski javnosti. Avtorja je intervjuval dipl. zgodovinar in novinar Martin Ivanič, strokovni sodelavec v uredništvu Slovenske Enciklopedije. Knjiga obsega okoli 200 strani in je pričakovati, da bo vzbudila interes.

Knjiga je nastala v letu, ko Stane Potočar proslavlja svoj 75-letni jubilej, rojen je bil 27. aprila 1919 v Mirni Peči. Na njegovi življenjski poti je marsikaj posebno in neponovljivo. Ne mislim tu na formalno jubilejno slovesnost, saj je bilo. Tisti v družbi in državi, ki naj bi v prvemu vojaku v zgodovini Slovencev s tako visoko vojaško dolžnostjo izkazali to čast, mogoče danes nimajo dovolj hrabrosti, da bi mu izrekli javno čestitko, čeprav je to zaslužil. Ni mogoče sprejeti, da bi bila po sredi protokolarna pozabljivost.

Seveda pa ni bilo tako v njegovem ožjem okolju, pri tem ne mislim na družino in ožje prijatelje. Vodstvo občine Trebnje je za 35-letnico obstoja občine, 22. aprila 1994, povabilo vse bivše predsednike občinske skupščine in izvršnega sveta, ter delegacijo Gubčeve brigade, po kateri ima občina svoj praznik. In na tem srečanju, na Catežu, je bil častni občan občine Trebnje Stane Potočar, kot jubilar, častni gost. Odbor Gubčeve brigade pa je svojemu bivšemu poveljniku izročil plaketo brigade.

Posebnost, ki spada k temu jubileju, pa je osebna odločitev Staneta

Potočarja, da zapusti sedanji generaciji in bodočim dokument svojega časa. Ta knjiga ni zgodovina v klasičnem pomenu, temveč zapis osebnega doživetja. Nič ni retuširano ali prilagojeno sedanji dnevni politiki. Prepričljivo nam govori, kako je avtor dogodek doživel pred več desetletji, tako kot je govoril in kakor smo se ga zapomnili, ko je bil poveljnik partizanske čete, poveljnik bataljona v Krškem odredu, poveljnik Gubčeve brigade, poveljnik 31. divizije in IX. korpusa na Primorskem in po II. svetovni vojni poveljnik v treh divizijah, dveh korpusnih področjih, dveh armadah in načelnik Generalštaba oboroženih sil tedanje SFRJ.

"Beseda in pisanje ni bilo moje orodje" poudarja Stane Potočar v tekstu. In to je tudi edina trditev, v katero sem podvomil, ko sem prebral besedilo, vsaj kar se tiče "besede". Če ne v preteklosti, pa je prav tu predvsem njegova beseda postala argument časa, dogodka ali opisa osebnosti, o kateri govorim. On je jasen in odprt, do kraja zvest ideji, za katero se je opredelil, in svojemu pričanju, da ni bil na napačni strani ali napačni življenjski poti in da je zgodovina potrdila njegove glavne življenjske opredelitve.

To je upor proti okupatorju in kolaboraciji za svobodo in boljše socialne življenjske razmere večine, za neodvisno skupno državo republiko Jugoslavijo kot edino realno alternativo glede na tedanje zahteve naroda in mednarodne pogoje, za samostojno republiko Slovenijo, ki so pogoji po-

sebno glede notranjih državnih odnosov to opcijo opredelili kot realno alternativo. In vse to ni bilo enostavno, kot se sedaj razlaga v nekaj stavkih. Vse to je trajalo dolgega pol stoletja. Prav to nam Stane Potočar na njemu svojevrsten način tu predstavlja. Namreč, ko govori o uspehih, govori tudi o napakah. In obratno: ko govori o napakah, to ni neumljeno šibanje po posameznikih, dogodkih in preteklosti, od vsega tega ni pozabil in se temu ne odreče. Spominja se tudi malih stvari. Posebno pozorno govori, kje so bili vzroki napak.

Biti prvi na katerem koli področju, posebno pa še na obrambnem v kritičnih zgodovinskih trenutkih in obdobjih, je čudovit privilegij zgodovine

DRUŠTVO PISCEV ZGODOVINE PRIPOROČA NAKUP

Društvo piscev zgodovine je izdalo knjigo Staneta Potočarja-Lazarja, generalpolkovnika v pokoju, z naslovom Zvestoba, in naš koledar - 1995, ki vsebuje zbirko člankov o pomembnih zgodovinskih dnevih iz druge svetovne vojne. Prva stane v prednaročilu 2.000 tolarjev, druga pa 1.500. Kupci ju lahko dobijo po povzetju ali pa sami dvignejo na sedežu društva v Ljubljani, Vrtača 11.

in Stanetu Potočarju ta privilegij nedvomno pripada. In kot prvi vojak v zgodovini Slovencev sedaj še enkrat stoji pred nami. Tokrat ne za-to, da bi obujal spomine, marveč da bi opozoril sedanjo generacijo in tudi bodoče, kako odgovorna, težka in dolgotrajna je borba za svobodo naroda. Govori o napakah in uspehih in kako je do njih prišlo. Ne daje idilične slike o uspehih, marveč opozarja na ogromne napore in velike materialne in človeške žrtve, ki so vgrajene v končno dosego oz. rezultat. Zabloda je, da je pot v samostojnost in svobodo dolga le nekaj dni. To je proces, katerega dolžina se meri z zgodovinskimi dimenzijami. Negiranje vseh naporov in žrtev v preteklosti je nesmiselno prisvajanje zaslug za dejanja, ki so jih naredile generacije pred nami. Nič ni bilo poklonjenega in nič ni last samovoljnega posameznika ali skupnice voditeljev. Tudi to so izkušnje Potočarja in njegove generacije.

Ni potrebno posebno poudarjati, da vsem ne bo všeč Potočarjeva retrovizija dogodkov in vseh imenovanih osebnosti v preteklem polstoletju. Vendar je teh nevsedežev premalo, čeprav so nekateri celo prepričani v svojo moč, da bi jih prepričevali o vrednosti izkušnje, ki jih avtor nudi.

Stane Potočar opozarja, kako ugodno je lahko, če se ne prepriča, da se rusijo pozitivne pridobitve samo zato, ker so rezultat preteklega obdobja in se tako ponavljajo napake, ki so že bile v praksi, posebno v prvem obdobju po II. svetovni vojni. Pa ne samo materialne in politične zablode. Vp-

MARTIN IVANIČ:

INTERVJU S STANETOM POTOČARJEM

rašanje, ki terja odgovor, je tudi dilema, zakaj je umolknila beseda piscev in je zastal glas pesnikov ob naši osamosvojitvi? Prav ta plejada se je dvignila na visoki podstavek v času našega odpora proti fašizmu. Ali dogodek osamosvojitve Slovenije ne zasluži, da ga kultura ovekoveči? In kje so vodeči moške osamosvojitve po treh letih? Ali ni nekaj narobe pri vsem tem? Ni dvoma, da so vsa ta tveganja nedopustna, pa tudi nepotrebna, če samo pomislimo na izkušnje, kje so vzroki propada jugoslovanske skupnosti in tragedije, ki je temu sledila.

Vsekakor je že čas za razmišljanje, kakšen bi bil rezultat referendumu 1990, če bi v vsebini njegove argumentacije bilo zapisano, da referendum pomeni tudi 150.000 nezaposlenih, bistveno skrajšanje vojnih zločinov, rehabilitacija kolaboracionizma in vseh, ki so odgovorni za 46.000 padlih, pobitih in umrlih upornikov proti fašizmu, vračanje gradov in last-

nine stoletnim tujim gospodarjem, številna podkupovanja in afere, uvajanje kapitalizma in to ne sodobnega, ampak po modelu iz 18. stoletja, družbeno ureditev po teoriji, da je pravično, da so nekateri bogati, vsi ostali pa odvisni od socialne pomoči države in Karitasa iz proračuna, ki ga prav oni polnijo itd. Vse to tako zelo spominja na mnoge neizpolnjene obljube v bivši državi, kar je bil osnovni vzrok, da je prišlo do razpada države in modela družbe. Projekt prehoda družbe bi moral z večjo odgovornostjo spoštovati in upoštevati te in podobne negativne izkušnje v naši ne tako davni preteklosti.

Prav je poudariti tudi to, da avtor skozi Intervju odločno in dokumentirano zanika skrajno predzre laži, objavljene v nekaterih medijih ter podprte pri posameznikih, o vlogi Slovencev - starešnih, posebno o generalov, razen nekaj imen, v ustvarjanju take JLA, kot se je izkazala v Sloveniji leta 1991. Avtor podaja natančen prikaz o aktivnostih Generalštaba pred njegovim prihodom, posebno pa še pod njegovim vodstvom, o smereh razvoja OS in njihovi družbeni vlogi, ki je bila izključno v usposabljanju OS za obrambo od zunanje agresije. Prav tako dokumentirano govori o evoluciji v zadnjih dekadi, ki je transformirala JLA v sredstvo velikosrbske politike in razpad države. Za te dogodke opredeljuje tudi zgodovinsko odgovornost posameznikov iz vojaškega vrha države.

Prepričan sem, da bo knjiga, ki je pred nami in predstavlja avtentičen pogled na življenjsko pot generacije, ki je stopila na zgodovinsko prizorišče pred pol stoletja (leta 1941) - odmevni dokument tudi izven slovenskega prostora. Daje namreč izvirne odgovore na mnoga vprašanja od avtentičnih prič do sotvorca pol stoletja preteklosti naše zgodovine.

LADO KOČIJA

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridržuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 27. X.

SLOVENIJA 1
8.45 - 0.25 TELETEKST
9.00 VIDEO STRANI
9.15 OTROŠKI PROGRAM
9.15 OBUTI MAČEK, lutkovna igrca, 2/2
9.40 TISOČ IDEJ ZA NARAVOSLOVCE, 8. oddaja
10.00 TEDENSKI IZBOR
10.00 4 X 4 - MALE ŽIVALI
10.45 ČLOVEŠKI ROD, angl. poljudnoznan. serija, 11/12
11.15 PO DOMAČE
13.00 POROČILA
15.35 ŽIVLJENJE KOMEDIJANTA, ponovitev 2. dela švedske drame
16.25 SLOVENSKI UTRINKI, oddaja madžarske TV
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ZAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ŠTIRI V VRSTO, TV igrca
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 NEVERJETNE ZGODBE
21.00 TEDNIK
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.40 KRONIKA BORŠTNIKOVEGA SREČANJA
23.00 SOVA
23.00 GLEDALIŠČE RAYA BRADBURYJA, kanadsko-novozel. naniz., 15/24
23.30 SEVER IN JUG, amer. nadalj., 12/24

SLOVENIJA 2
12.35 - 23.30 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.00 Kinoteka: Ciklus filmov H. Bogarta: Key Largo (amer. film, 1945) - 16.40 Tedenski izbor: V vrtincu - 17.25 Sova (ponovitev): Sever in jug (amer. nadalj., 11/22); 17.55 Sever in jug (amer. nadalj., 21/24) - 18.45 Že veste - 19.05 Majhne skrivnosti velikih kuharskih mojstrov - 19.15 Tok, tok (kontaktna oddaja za mladostnike) - 20.05 Intervju - 21.05 Povečava: Politična propaganda; J. Pogačnik: Slovenija, ljubezen moja (dok. film)
KANAL A
7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 283. dela amer. nadalj.) - 13.05 Call selection (ponovitev) - 13.40 CMT - 16.40 Na velikem platnu - 16.55 Album show (ponovitev glasbene oddaje) - 17.40 Video igralnica (oddaja o računalniških igrah) - 18.15 Benny Hill (ponovitev 7. dela angl. naniz.) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (284. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.40 Pred poroto (14. del amer. naniz.) - 21.10 Poročila - 21.20 Sladko maščevanje (amer. komedija) - 23.00 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 23.55 Na velikem platnu - 0.10 CMT

PETEK, 28. X.

SLOVENIJA 1
9.45 - 1.30 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 OTROŠKI PROGRAM
11.00 TEDENSKI IZBOR
ROKA ROCKA
11.50 DIVJI JUG, novozel. poljudnoznan. nadalj., 7/10
12.40 ŽE VESTE
13.00 POROČILA
14.35 SLOVENSKE NOVELE:
HČI MESTNEGA SODNIKA, ponovitev
15.50 KAM VODIJO NAŠE STEZICE
17.00 DNEVNIK 1
17.10 MLADINSKI PROGRAM
17.35 BOJ ZA OBSTANEK, angl. poljudnoznan. serija, 19/20
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 HUGO, TV igrca
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 POGLEJ IN ZADENI
21.40 TURISTIČNA ODĐAJA
22.00 DNEVNIK 3, TEMA DNEVA, VREME, ŠPORT
22.35 SOVA
22.35 SEVER IN JUG, amer. nadalj., 23/24
23.25 PODELITEV BORŠTNIKOVH NAGRAD
23.55 SOVA
V IMENU ZAKONA, švedski film

SLOVENIJA 2
12.35 - 1.05 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.40 Tedenski izbor: Beli konjček (koprod. nadalj., 3/6); 16.05 Nor na rekli: Zaplet (2. oddaja); 16.30 Osmi dan - 17.30 Sova (ponovitev): Gledališče Raya Bradburyja (kanadsko-novozel. naniz., 15/24); 17.55 Sever in jug (amer. nadalj., 22/24) - 18.45 Znanje za znanje - 19.15 Poglej me! - 20.05 Pustolovščine mladega Indiana Jonesa (amer. naniz., 8/16) - 20.50 Podoba pisatelja Franca Ksaverja Meška - 21.45 Opus - 22.45 Fero Kozak: Profesor Klepec (posnetek gledal. predstave)
KANAL A
7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 284. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magnetoskop (ponovitev) - 13.45 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 14.20 CMT - 16.15 Na velikem platnu - 16.30 Pred poroto (ponovitev 14. dela amer. naniz.) - 17.00 Sladko maščevanje (ponovitev filma) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (285. del amer. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Na vodnih poteh ZDA -

Spodnji tok reke Mississippi (dok. naniz.) - 21.30 Poročila - 21.40 Teden na borzi - 21.50 Še vedno me kličejo Bruce (amer. film) - 23.30 Album show (glasbena oddaja) - 0.30 Erotični film

SOBOTA, 29. X.

SLOVENIJA 1
8.15 - 1.30 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.40 TEDENSKI IZBOR:
8.40 RADOVEDNI TAČEK
8.50 LONČEK, KUHAJ!
9.00 MALE SIVE CELICE
9.50 TOK, TOK
10.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.05 DAVID COPPERFIELD, angl. film
13.00 POROČILA
13.05 INTERVIJU, ponovitev
14.30 TEDENSKI IZBOR
TEDNIK, ponovitev
15.20 POGLEJ IN ZADENI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 DIVJI JUG, novozel. poljudnoznan. nadalj., 8/10
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 HUGO, TV igrca
19.05 RISANKA
19.18 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.50 UTRIP
20.10 TVARIETE
21.45 ZA TV KAMERO
22.00 OZARE
22.10 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.40 SOVA:
SEVER IN JUG, amer. nadalj., 24/24
23.30 STOTNIKOVA LUTKA, angl.-nemški film

SLOVENIJA 2
7.35 - 1.35 Teletekst
7.50 Video strani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Človek in glasba: Beethoven (9. oddaja); 10.50 Turistična oddaja; 11.05 Neverjetne zgodbe - 11.55 Sova (ponovitev): Sever in jug (amer. nadalj., 23/24) - 16.55 Športna sobota: košarka Litostroj/Satex - 18.30 Alpe-Donava-Jadran - 19.00 Dobra volja je najbolja (razvedrina oddaja TV Koper) - 20.10 Gepar (franc.-italij. film) - 23.10 Sobotna noč: Novice iz sveta zabave; Dusty Springfield; Glasbena lestvica
KANAL A
7.00 Video strani - 9.00 CMT - 10.05 Teden na borzi (ponovitev) - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Karma (ponovitev oddaje o duhovnosti) - 11.45 Dance session (ponovitev oddaje o plesu) - 17.35 Računalniška kronika (ponovitev 3. dela) - 18.05 Aktivno! (ponovitev oddaje o certifikatih) - 18.25 Še vedno me kličejo Bruce (ponovitev filma) - 20.00 Vreme - 20.05 Računalniška kronika (4. del dok. naniz. o računalništvu) - 20.35 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 21.05 Nesmrtni (amer. film) - 22.45 Vreme - 22.50 Zgodba o igri (ponovitev 6. dela amer. dok. naniz.) - 23.25 CMT

HTV 1
8.05 TV spored - 8.10 TV koledar - 8.20 Poročila - 8.25 Poletje za spomin (amer. otroški film) - 10.00 Poročila - 10.05 Program za otroke in mladino - 12.00 Poročila - 12.05 Oddaja resne glasbe - 13.05 Prizma (večnacionalni magazin) - 13.50 Poročila - 13.55 Vinkovci (dok. oddaja) - 14.40 Drama - 15.30 Hišni ljubljenci - 16.00 Beverly Hills (serija za mladino) - 16.45 Turbo Limach Show - 18.00 Poročila - 18.05 Televizija o televiziji - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.18 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Park Gorki (amer. film) - 22.15 Poročila - 22.25 Športna sobota - 22.40 S slika na sliki - 23.40 Poročila v nemščini - 0.40 Sanje brez meja

HTV 2
TV spored - TV koledar - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Dok. film - 21.10 CRO pop rock - 21.55 EP v taktovodu (reportaža) - 22.20 Nočna izmena: Življenje na severu; Čelada (humor. serija); Amer. film

NEDELJA, 30. X.

SLOVENIJA 1
7.15 - 0.20 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
7.55 OTROŠKI PROGRAM
ŽIV ZAV, ponovitev
8.45 ARABELA, ponovitev češke nadalj., 3/13
9.15 SNEŽNA KRALJICA, gledal. igra
10.15 VRTILJAK, ponovitev mehiške nadalj., 3/28
10.35 BOJ ZA OBSTANEK, ponovitev angl. poljudnoznan. serije, 19/20
11.00 SLOVENSKI LJUDSKI PLES1
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 VELJA ZA VSAK DAN, nemška igrana serija, 4/13
13.00 POROČILA
13.05 PUSTOLOVŠČINE MLADEGA INDIANA JONESA, amer. naniz., 8/16
14.35 PREIZKUS LJUBEZNI, amer. film
16.05 STEZE SLAVE, avstral. nadalj., 4/4
17.00 DNEVNIK 1
17.10 PO DOMAČE
18.55 HUGO, TV igrca
19.05 RISANKA
19.18 LOTO
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
19.52 ZRCALO TEDNA
20.10 JESENSKI 3 X 3
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 SOVA
DRUGA DOMOVINA, nemška nadalj., 6/13

SLOVENIJA 2
0.45 - 23.45 Teletekst
7.50 Videostrani - 8.00 Euronews - 10.00 Tedenski izbor: Profesor Klepec (posnetek gledal. predstave) - 12.05 Sova (ponovitev): Sever in jug (amer. nadalj., 24/24); 13.00 Tvariete - 15.35 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 19.52 Zrcalo tedna - 20.10 Drugi vid - Ljubzenska zgodba (amer. film) - 21.45 Velja za vsak dan: Kruh ljubezni (nemška igrana serija, 5/13) - 22.10 Evropska liga v namiznem tenisu (ž) (posnetek) - 22.45 Športni pregled

KANAL A
9.05 Don Kihot (risani film) - 10.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igrah) - 10.30 Male živali - 10.50 Nesmrtni (ponovitev filma) - 12.30 Helena - 18.05 Don Kihot (risani film) - 19.00 Na vodnih poteh ZDA - Spodnji tok reke Mississippi (ponovitev dok. naniz.) - 20.00 Vreme - 20.05 Zgodba o igri (dok. oddaja o košarki) - 20.45 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.45 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 22.40 Vreme - 22.45 Tropska vročica (21. del amer. naniz.) - 23.45 CMT

HTV 1
8.10 TV spored - 8.15 TV koledar - 8.25 Poročila - 8.30 Amer. film - 10.00 Poročila - 10.05 Doktorji (serijski film) - 11.00 Sezamova ulica (otroška serija) - 12.00 Poročila - 12.05 Plodovi zemlje - 12.55 Dok. glasb. oddaja - 13.25 Mir in dobro - 13.55 Duhovni klic - 14.00 Poročila - 14.05 Otok zakladov (amer. mlad. film) - 16.10 Opera Box - 16.45 Srečni dnevi (serijski film, 15/22) - 17.10 Poročila - 17.20 Simon in Laura (angl. film) - 18.50 Risana serija - 19.15 TV fortuna - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Policaj morilec (švedski film) - 22.00 Po vrnitvi (serijski film, 32/42) - 22.45 Poročila - 22.50 Šport - 23.00 EP v taktovodu (reportaža) - 23.20 S slika na sliki - 0.20 Poročila v angleščini - 0.25 Sanje brez mej

HTV 2
TV koledar - Top DJ mag - CRO pop rock - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Črnobelo v barvah: Top lestvica; Poročila iz zgodovine; Izbiramo glasbo; Amer. film

PONEDELJEK, 31. X.

SLOVENIJA 1
7.15 - 0.30 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI
7.40 OTROŠKI PROGRAM
JOEY IN RDEČI SOKOL, amer. nadalj., 5/5
8.00 GEPARD, ponovitev franc.-italij. filma
11.00 OB DNEVU REFORMACIJE, prenos iz evangeljske cerkve v Ljubljani
12.00 TEDENSKI IZBOR
12.00 OBZORJA DUHA
12.30 ZNANJE ZA ZNANJE
13.00 POROČILA
13.05 ŠPORTNI PREGLED
13.50 POVEČAVA: POLITIČNA PROPAGANDA
15.20 SLOVENIJA, LJUBEZEN MOJA, slov. dok. film
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 ABC - ITD, TV igrca
19.17 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 STRADIVARI, italij.-franc. nadalj., 2/4
21.00 MEDNARODNA OBZORJA: JAPONSKA
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 SOVA
SHOW JACKIEJA THOMASA, amer. naniz., 11/17
ŽENSKA Z BREWSTROVEGA TRGA, 1. del amer. filma

SLOVENIJA 2
12.35 - 23.30 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 14.05 Tedenski izbor: Utrip, Zrcalo tedna; 14.30 Jesenski 3x3; 16.05 Poglej me! - 16.50 Sova (ponovitev): Druga domovina (nemška nadalj., 6/13) - 18.45 Onstran prihodnosti (avstral. znan. odaja, 7. del) - 19.15 Sedma steza - 20.05 Dan reformacije - 20.55 Tri ljubezni (švedska nadalj., 9/16) - 21.55 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A
12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 285. dela) - 13.05 Helena (ponovitev) - 13.50 Pozitiv + (ponovitev) - 14.25 CMT - 16.40 Na velikem platnu - 16.55 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 17.50 Tropska vročica (ponovitev 21. dela amer. naniz.) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (286. del amer. nadalj.) - 20.00 Alica v glasbeni deželi (kontaktna glas. oddaja) - 20.40 Polno, prosim (10. del španske humor. serije) - 21.35 Poročila - 21.45 Gospodar zveri (amer. film) - 23.45 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 0.20 Na velikem platnu - 0.35 CMT

HTV 1
17.45 Videostrani - 17.55 TV program - 18.00 TV koledar - 18.10 Povrnitvi (serijski film, 32/42) - 18.55 Stan in Olio (humor. serija) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Clarissa (serijski film, 1/4) - 21.10 Watergate (dok. serija, 4/5) - 22.10 Frostov pristop (serijski film) - 23.50 Jazz

TOREK, 1. XI.

SLOVENIJA 1
7.45 - 0.00 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.30 OTROŠKI PROGRAM
10.05 TEDENSKI IZBOR
10.05 PODOBA PISATELJA F. K. MEŠKA
11.00 ONSTRAN PRIHODNOSTI, 7. del avstral. znan. serije
11.25 DRUGI VID - LJUBEZENSKA ZGODBA, amer. film
13.00 POROČILA
13.05 POGLEDI: ZNAMENJA NA SLOVENSKEM
14.05 RDEČI ČEVELJČKI, angl. film
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrca
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 BELI KONJČEK, koprod. serija, 4/6
20.30 OSMI DAN
21.45 NAŠA CUKRARNA, slov. dok. film (ČB)
22.00 DNEVNIK 3, VREME, ŠPORT
22.20 SOVA
ŽENSKA Z BREWSTROVEGA TRGA, 2. del amer. filma

SLOVENIJA 2
12.35 - 0.20 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 15.00 Večer opernih arij - 16.00 Vrnitev v Belo krajino - 16.20 Miha Pogačnik igra Bacha (2. oddaja) - 16.40 Slovenski kvintet trobil - 17.15 Sova (ponovitev): Ženske z Brewstrovega trga (1. del amer. filma) - 18.45 Iz življenja za življenje - 19.10 Risanka - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.05 Univerzitetni razgledi - 21.00 Roka rocka - 21.50 Bye, bye, baby (angl. drama) - 23.35 Svet poroča

KANAL A
7.00 Video strani - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 286. dela amer. nadalj.) - 13.05 Alica v glasbeni deželi (ponovitev) - 13.45 Video igralnica (oddaja o računalniških igrah) - 14.20 CMT - 15.35 Na velikem platnu - 15.50 Polno, prosim (ponovitev 10. dela šp. humor. naniz.) - 16.45 Gospodar zveri (ponovitev filma) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (287. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.40 Državniki novega kova (27. del angl. satirične naniz.) - 21.40 Upravljanje (2. del dok. naniz. o managementu) - 22.40 Poročila - 22.55 Na velikem platnu - 23.10 CMT

HTV 1
7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Mali svet (otroška oddaja) - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Imperatriz (serijski film) - 13.00 Monofon - 13.15 Dok. serija - 13.45 V avtobusu (humor. serija) - 14.10 Lovejoy (serijski film) - 15.00 Veliko pričakovanje (amer. film) - 17.00 Hrvatska danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Usode (dok. emisija) - 21.00 V velikem planu - 22.30 Poročila - 22.35 Akustikoteka - 23.10 Slika na sliki - 0.10 Poročila v angleščini - 0.15 Sanje brez meja

HTV 2
17.10 Video strani - 17.20 TV program - 17.25 TV koledar - 17.35 Clarissa (serijski film) - 18.25 Watergate (dok. serija, 4/5) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 V večernem hladu (humor. serija, 19/23) - 20.45 Clarissa (serijski film, 2/4) - 21.35 Clive James - 22.30 Ekmeci Sherlocka Holmesa (serijski film, 8/26)

SREDA, 2. XI.

SLOVENIJA 1
8.15 - 0.20 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
9.00 POČITNIŠKI PROGRAM
12.35 TEDENSKI IZBOR
IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE
DA NE BI BOLELO
13.00 POROČILA
14.05 TEDENSKI IZBOR
OPUS
TRI LJUBEZNI, ponovitev švedske nadalj., 9/16
17.00 DNEVNIK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 RPL - STUDIO LUWIGANA
18.45 PARI, TV igrca
19.13 RISANKA
19.30 DNEVNIK 2, VREME, ŠPORT
20.05 FORUM
20.25 FILM TEDNA:
PET DEKLET IN VRV, tajvanski film
22.20 DNEVNIK 3, TEMA TEDNA, VREME, ŠPORT
22.55 SOVA
GRACE NA UDARU, amer. naniz., 12/22
MED VRSTICAMI ZAKONA, angl. naniz., 1/25

SLOVENIJA 2
12.35 - 22.20 Teletekst
12.50 Video strani - 13.00 Euronews - 16.00 Zgodbe iz školjke - 16.30 Tedenski izbor: Stradivari (italij.-franc. nadalj., 2/4); 17.15 Sova (ponovitev): Ženske z Brewstrovega trga (2. del amer. filma) - 18.45 Človeški rod (angl. poljudnoznan. serija, 12/12) - 19.15 V vrtincu - 20.05 Športna sreda: Evrogol; 20.20 nogomet Barcelona:Manchester United; košarka

KANAL A
7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 287. dela) - 13.05 Rodeo (ponovitev) - 13.50 CMT - 16.10 Na velikem platnu - 16.25 Male živali (ponovitev oddaje) - 16.45 Upravljanje (ponovitev 2. dela dok. naniz. o managementu) - 17.45 Državniki novega kova (ponovitev 27. dela angl. naniz.) - 18.45 TV bazar - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (288. del) - 20.00 Call selection (kontaktna glasbena oddaja) - 20.30 Aktivno! (kontaktna oddaja o certifikatih) - 20.50 Benny Hill (9. del angl. naniz.) - 21.20 Dance session (oddaja o plesu) - 21.50 Dannyjeve zvezde (vedeževanje v živo) - 22.30 Dance session (oddaja o plesu) - 22.30 Poročila - 22.40 Album show (glasbena oddaja) - 23.35 Na velikem platnu - 23.50 CMT

HTV 1
7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.30 Živeti kot ves svet (otroška serija) - 12.00 Poročila - 12.05 TV koledar - 12.15 Imperatriz (serijski film) - 13.00 Monofon - 13.40 Dok. serija - 14.35 Lovejoy (serijski film) - 15.25 Žena od mojega brata (amer. film) - 17.00 Hrvatska danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Tigri - 1. gardijska brigada (dok. oddaja) - 21.00 Politični magazin - 21.45 Poročila - 21.50 Kulturna krajina - 22.50 Slika na sliki - 23.50 Poročila v nemščini - 23.55 Sanje brez meja

HTV 2
17.20 TV program - 17.25 TV koledar - 17.35 Clarissa (serijski film, 2/4) - 18.25 Clive James - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Nogomet Anderlecht:Hajduk - 22.20 Clarissa (serijski film, 3/4) - 23.10 Evropska nogometna liga

ČETRTEK, 27.10.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Poročila - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.15 Odpri telefon za vinogradnik: strokovnjak svetuje - 17.00 Obrtniki in podjetniki - 20.00 Rock novosti in starosti - 22.00 Hard & Heavy

PETEK, 28.10.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Poročila - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.30 Grmski vulkan - 17.00 Srakin TV izbor - 18.00 Ego tripi sedelavcev radia - 19.00 Ne joči, petek! (kviz z evergreeni)

SOBOTA, 29.10.

5.30 Dobro jutro - 6.45 Kmetijski nasveti - 8.30 Viža dneva - 9.00 Pasji kotiček - 10.00 Gospodinjje sprašujejo, Helena Mrzlikar odgovarja - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Lovci v studiu - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.30 Obisk - 17.00 Sraka ima dolgi rep - 20.00 Čestitke - 21.00 Srakina veselica

NEDELJA, 30.10.

8.00 Dobro jutro - 9.00 Poročila - 9.30 Kmetijska oddaja - 10.00 Mali oglasi - 11.00 Vinogradniška oddaja - 12.00 Čestitke, mali oglasi in domača glasba - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 19.00 Cincina Marinka in obisk: Abandoni - 22.30 Ves ta jazz

PONEDELJEK, 31.10.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Poročila - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.30 Povečka tedna - 17.00 Aktualna oddaja - 19.00 Rockovnik + diskoteka M - 22.00 Folk in country glasba - 23.00 Koncert: Mothers - Filmore East, junij 1971

TOREK, 1.11.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Poročila - 10.00 Dober dan, pridni ljudje - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 15.50 Nagradni kviz: Vsi znamo vse - 19.00 Večerni program - 20.00 Starci rockeri: Neiztržljena srca - 22.00 Flamenco, 4. del - 23.00 Lestvica 3 tri III

SREDA, 2.11.

5.30 Domača glasba - 6.45 Kmetijski nasveti - 9.00 Poročila - 10.00 Zvone Špelko: svetovalna oddaja - 11.00 Poročila - 12.00 Obvestila, osmrtnice - 12.30 Mali oglasi - 15.00 Poročila in kmetijski nasveti - 16.00 Balkan ekspres - 17.00 Borza dela - 22.00 Glasbena kontaktna oddaja

SERVIS-TRGOVINA-REZERVNI DELI za gospodinjske in hladilne naprave

NUDIMO VAM NASLEDNJE USLUGE NA DOMU

Rezervni deli z montažo GORENJE	
● guma za pralni stroj	1.500 SIT
● programator	6.800 SIT
● vodna črpalka	1.800 SIT
● RSO (filter)	1.400 SIT
● amortizer	1.500 SIT
● menjava kadi	8.500 SIT
● menjava kompresorja na skrinji 210 l	11.800 SIT

AUTOMATIC SERVIS d.o.o.
66310 IZOLA
CONA MESTNE OBRTI b.št.

razpisuje prosti delovni mesti:

1. Komercialist za območje Dolenjske

Pogoji:

- srednja ali višja šola komercialne ali ekonomske smeri
- 1 leto izkušenj na ustreznem delovnem mestu
- primerne psihofizične lastnosti

2. Elektromehanik-elektronik za območje Dolenjske

Pogoja:

- ustrezná izobrazba
- 1 leto delovnih izkušenj

Delovna razmerja bomo sklenili po poskusnem roku treh mesecev.

Oba kandidata morata imeti opravljen voziški izpit B kategorije in opravljen vojaški rok.

Prijave s priloženimi dokazi o izobrazbi pošljite na zgornji naslov v 8-ih dneh po objavi.

Prijavljene kandidate bomo o izbiri pisno obvestili v 30-ih dneh po izteku objave.

Prijave pošljite na naslov: **Automatic servis d.o.o., Cona mestne obrti b.št., 66310 IZOLA.**

**VISOKO RENOMIRANO TUJE PODJETJE
PONUJA MOŽNOST POGODBENEGA DELA
KOMUNIKATIVNIM SODELAVCEM NA
OBMOČJU NOVEGA MESTA IN KRŠKEGA.
PISNE PRIJAVE, PROSIMO, POŠLJITE
NA NASLOV:**

OLGA VREČKO — pošto ležeče, POŠTA KRŠKO

ARKA zunanja trgovina in storitve d.o.o.
Petrovče

razpisuje prosto delovno mesto

TRGOVSKEGA POTNIKA - KOMERCIALISTA

za prodajo prehrabnih proizvodov na območju Dolenjske.

Delo je za določen čas z možnostjo nadaljnje zaposlitve.

Pogoja: srednješolska ali višja izobrazba ustrezné smeri, lastni prevoz.

Pisne ponudbe pošljite na naslov: **ARKA d.o.o., Petrovče 277, 63301 PETROVČE.**

**SREDNJA TEHNIŠKA
IN ZDRAVSTVENA ŠOLA
NOVO MESTO**
Šegova ulica 112
68000 NOVO MESTO

RAZPISUJE PROSTI DELOVNI MESTI

- a) - 1 učitelja slovenskega jezika in književnosti, profesor
- b) - 1 psihologa, dipl. psiholog

Pod a) Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom.

Pod b) Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom, za sve-tovalno delo in delno učno obveznost.

Učitelji, ki še nimajo pedagoško andragoške izobrazbe, bodo le-to morali pridobiti v treh letih.

Prijave z dokazili pošljite v osmih (8) dneh po objavi razpisa. Vsi, ki se boste prijavili na razpis, boste o izbiri obveščeni v osmih dneh po preteku roka za prijavo.

SO Krško po Skladu stavbnih zemljišč občine Krško na podlagi 51. člena zakona o stavbnih zemljiščih (U. L. SRS, št. 18/84 in 33/89) objavlja

JAVNI NATEČAJ

I. zbiranja ponudb za oddajo stavbnega zemljišča na območju ZN Spodnji Grič II, št. 205/86, ki ga je izdelal Savaprojekt Krško, za izgradnjo vrstnih hiš na Spodnjem Griču v Krškem.

Lokacija Spodnji Grič grad. parcela, parc. št. 972/22 K.O. Leskovec površine 1 21 71 m². Zemljišče je namenjeno za gradnjo 28 vrstnih hiš. Zemljišče je komunalno urejeno z možnostjo priključitve na vse komunalne vode (meteorna in fekalna kanalizacija, PTT omrežje, interno cesto in električno napeljavo), brez plačane spremembe namembnosti. Cena zemljišča je 4.400,00 SIT/m².

SPLOŠNI POGOJI:

- ponudnik lahko ponudi odkup posameznih nizov;
- uspešen ponudnik mora pridobiti gradbeno dovoljenje v šestih mesecih po podpisu pogodbe;
- začetek gradnje je šest mesecev po podpisu pogodbe in dokončanje del do IV. gradbene faze v dveh letih po izdaji gradbenega dovoljenja;
- pri gradnji morajo biti upoštevani pogoji, ki so opredeljeni z ZN Spodnji Grič II;
- rok plačila cene stavbnega zemljišča je 8 dni po podpisu pogodbe o oddaji stavbnega zemljišča, vrednost gradbene parcele se revalorizira z indeksi podražitve ostale nizke gradnje (GZS-Združenje za gradbeništvo in IGM) na dan sklenitve pogodbe;
- ponudnik, ki bo uspel na javnem razpisu, mora plačati prometni davek v višini 2 odst. od pogodbene vrednosti in vse takse za overitev in vpis pogodbe v zemljiški knjigi pristojnega sodišča;
- plačilo za nepremičnino je potrebno zavarovati s čekom ali akceptnim nalogom, dokazilo o zavarovanju plačila pa predložiti ob podpisu pogodbe.

MERILA ZA IZBOR:

- Prednost pri nakupu imajo ponudniki, ki
- bodo ponudili najkrajši rok izgradnje celotnega kompleksa;
- imajo boljše reference s področja gradnje in strokovno usposobljenost;
- ponudijo višjo ceno zemljišča za celoto;
- ponudijo odkup celotnega zemljišča;
- ponudijo dodatne ugodnosti.

POGOJI ZA SODELOVANJE NA JAVNEM NATEČAJU

1. Na javnem natečaju lahko sodelujejo pravne osebe, ki imajo sedež na območju R Slovenije in fizične osebe, ki se izkažejo s potrdilom, da so državljani R Slovenije.

Pooblaščenici pravnih oseb morajo predložiti pisno pooblastilo za sodelovanje na javnem natečaju.

Predložiti morajo tudi dokazilo o registraciji in odločbo, da izpolnjujejo pogoje za opravljanje gradbene dejavnosti.

Predložen mora biti načrt financiranja gradnje oz. finančna konstrukcija investicije in dokazila o finančnem pokritju investicije.

2. Ponudbe morajo prispeti v petnajstih dneh po objavi s priporočeno pošiljko v zapečatenih ovojnica in z oznako JAVNI NATEČAJ - NE ODPIRAJ na Občino Krško, Sklad stavbnih zemljišč občine Krško, CKŽ 14, KRŠKO.

Pogodbo o oddaji je potrebno skleniti v 10-ih dneh po sprejetju odločitve komisije za oddajo stavbnega zemljišča o izboru najugodnejšega ponudnika, če ni bil vložen ugovor zoper odločitev komisije. Komisija izbere najbolj ugodnega ponudnika v 8-ih dneh po končanem razpisu.

3. Do poteka javnega razpisa mora vsak ponudnik vplačati varščino v višini 10 odst. vrednosti gradbene parcele, na Z.R. 51600-654-13042 ali sredstva deponirati pri blagajni občine Krško do zadnjega dne objave.

4. Varščino bomo uspešnemu ponudniku vračunali v kupnino, drugim ponudnikom, ki na javnem razpisu ne bodo uspeli, pa bomo varščino vrnili v desetih dneh brez obresti, varščino vplačano pri blagajni, pa takoj naslednji dan po odločitvi komisije za oddajo. Če uspešen ponudnik ne bo plačal kupnine v določenem roku, bomo prodajo razveljavili ter obdržali 10 odst. varščine. Prometni davek in vse druge javne dajatve in stroške v zvezi s prenosom lastništva plača kupec. Nepremičnina je naprodaj po sistemu videno-kupljeno.

II. Gradbene parcele za individualno gradnjo v Kostanjevici na Krki. Parc. št. 1447/8 v izmeri 787 m², parc. št. 1447/11 v izmeri 748 m² in parc. št. 1447/12 v izmeri 751 m².

- zemljišče	1.060,60 SIT/m ²
- dokumentacija, sprememba namembnosti, komunalna oprema	2.586,70 SIT/m ²
- cena	3.647,30 SIT/m ²
Vrednost parcele 1447/8	2.870.425,10 SIT
Vrednost parcele 1447/11	2.728.180,40 SIT
Vrednost parcele 1447/12	2.739.122,30 SIT

Vsaka ponudba pod točko II mora vsebovati podatke:

- stanovanjska površina na družinskega člana
- ali je ponudnik imetnik stanovanjske pravice
- ali je uporabnik oz. lastnik stanovanja v objektu, predvidenem za rušenje po prostorsko izvedbenem načrtu
- število družinskih članov
- neuspela udeležba pri že izvedenem javnem razpisu

Zemljišče je komunalno urejeno z možnostjo priključitve na vse komunalne vode (meteorna in fekalna kanalizacija, PTT omrežje, interno cesto in električno napeljavo) ter plačana sprememba namembnosti iz kmetijskega v stavbno zemljišče.

Rok plačila cene stavbnega zemljišča ter priprave in opreme je 8 dni po podpisu pogodbe o oddaji stavbnega zemljišča, vrednost gradbene parcele se revalorizira z indeksi podražitve ostale nizke gradnje (GZS-Združenje za gradbeništvo in IGM) na dan sklenitve pogodbe.

Pogodbo o oddaji je potrebno skleniti v 10-ih dneh po sprejetju odločitve komisije za oddajo stavbnega zemljišča o izboru najugodnejšega ponudnika, če ni bil vložen ugovor zoper odločitev komisije. Komisija izbere najbolj ugodnega ponudnika v 8-ih dneh po končanem razpisu.

Ponudnik, ki bo uspel na javnem razpisu, je dolžan plačati prometni davek v višini 2 odst. od pogodbene vrednosti in vse takse za overitev in vpis pogodbe v zemljiški knjigi pristojnega sodišča. Podrobnejše informacije o javnem natečaju lahko zainteresirani dobijo na Skladu stavbnih zemljišč občine Krško osebno ali po telefonu (0608) 22-771.

**ŽELITE, DA GRE
HLADNA ZIMSKA
TUROBNOST MIMO
VAS?**

Prisluhnite tradiciji lončarskih mojstrov iz Pionirja Keramike Novo mesto d.d., ki vam po ugodnih cenah nudijo krušne peči v dimenzijah po vaših željah in v barvi glazure, ki bo zadovoljila vaše zahteve po lepo urejenem bivalnem prostoru.

Kdo ne želi dobrot iz krušne peči? Ne hodite k sosedu spraševati, kako se peče domači kruh in mesne dobrote. Razmislite raje o našem predlogu: Postavite svojo krušno peč!

Izpolnitev vaših želja pomeni za nas velik uspeh.

90 let so rasle izkušnje in znanje. Zavestno smo vlagali v skrb za toplo prijaznost vašega doma, tudi ko ima zima najhujše zobe.

Krušne peči so samo del segmenta iz našega proizvodnega programa. Naša dejavnost se je v koraku sodobnega razvoja razširila na izdelavo:

- klasičnih kaminov
- toplozračnih peči
- štedilnikov
- pizza peči in
- gotovih prenosnih peči.

PIONIR
keramika
NOVO MESTO d.d.

UGODNOSTI:

- svetujemo, projektiramo, montiramo, vzdržujemo
- obročno odplačevanje 1 + 3
- kratek dobavni rok
- za gotovinsko plačilo nudimo dodatni popust
- delovni čas ob delavnikih od 7. — 15. ure in ob sobotah od 8. — 12. ure.

INFORMACIJE:

- **PIONIR KERAMIKA NOVO MESTO d.d.**
Klemenčičeva 15
Tel.: (068) 322-015, 322-016
Fax: (068) 324-298
- **PIMEX LJUBLJANA**
Vošnjakova 7
Tel.: (061) 317-984
- **LOPEM MARIBOR**
Lesjakova 52
Tel.: (062) 631-375

**OBIŠČITE NAS NA
SEJMU POHIŠTVA
LJUBLJANA
OD 8. — 11. 11. 1994
HALA B ŠTAND 13**

Ničesar si ne želimo bolj kot obvarovati svoje zdravje, pa vendar največkrat premalo storimo zanj!
To napako lahko popravimo tudi z redno telesno vadbo.

Vabimo vas v

FITNESS STUDIO

Zdravilišča Dolenjske Toplice,
ki bo odprl svoja vrata 3. novembra 1994.

Obratoval bo:
TOREK 17. — 19. ure
ČETRTEK 17. — 19. ure
SOBOTA 15. — 18. ure

Cena ene ure VADBE POD STROKOVNIM VODSTVOM
in KOPANJA v termalnem bazenu je 600 SIT.

Lahko pa se odločite tudi za SAVNO in MASAŽO!

Za dodatne informacije in rezervacije pokličite v recepcijo hotela:

☎ 068/65-230 ali 65-703.

Dobrodošli v Dolenjskih Toplicah!

Ob potoku 10, tel. (068)
322-643, 322-278

KRI REŠUJE ŽIVLJENJE!

TRANSFUZIJSKI ODDELEK NOVO MESTO
ODVZEM VSAK TOREK IN ČETRTEK
od 8. ure do 9.30

DOLENJSKA
BANKA

S tradicijo v prihodnost

KOMFAS DESCH

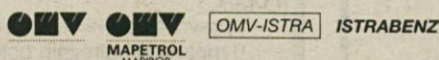
Nova kakovost se imenuje OMV.
Zdaj je prava priložnost za menjavo olja
in prihranek denarja.

Si danes sploh še predstavljamo življenje brez avtomobila? Potrebujemo ga vsak dan – poti so tako hitre, udobne, čas ima novo vrednost. Ni nam vseeno kakšen je naš avto. Zato zanj uporabljamo samo najboljša motorna olja: full syn, syn com in control. To so olja, s katerimi porabimo

manj goriva in varujemo motor. Poznavajo jih tisti, ki jim je avtomobilizem šport in mi, ki negujemo svoj avto zato, da nam bo dobro in dolgo služil. Za vas smo pripravili posebno ponudbo: pri menjavi 4 litrov olja, ne glede na to katero OMV olje ste izbrali, boste plačali le 3 litre motornega olja.

Ponudba velja na vseh bencinskih črpalnikih OMV-ISTRA KOPER z oznakami OMV in ISTRABENZ ter v pooblaščenih delavnicah OMV-MAPETROL do 13. novembra 1994.

OMV. Novi časi.
Nova kakovost.

GLAVNI TRG 30 (nad slaščičarno)
NOVO MESTO

☎ 24-413

VPISUJE:

v pospešene in izmenske tečaje (dopolodne in popoldne) iz cestno prometnih predpisov za voznike motornih vozil B, C in E kategorije (ponedeljek, sredo, petek).

Pričetek tečaja v sredo, 9. novembra

IZPIT ZA TRAKTOR

za vse kandidate, ki že imajo izpit B, C, D, E kategorije, se tečaj za F kategorijo »VARNO DELO S TRAKTORSKIMI PRIKLJUČKI« prične v četrtek, 3. novembra, ob 16. uri.

LEKARNA NOVAK na Novem trgu v Novem mestu želi zaposliti diplomiranega farmacevta. Pokličite na tel.: (068) 322-700.

OBKOLPSKA KOLESARIADA

KOSTELSKO - Še zadnja turistično-športna prireditev "Obkolpska kolesariada 94", ki jo je letos organiziralo Turistično športno društvo Kostel, je bila v soboto uspešno zaključena. Na 24 kilometrov dolgi progi po pravkar prebiti obkolpski cesti od Petrine preko Kužlja do Mirtovičev in nazaj se je z gorskimi kolesi pomerilo 20 kolesarjev iz raznih krajev Slovenije. V članski skupini je zmagal Ilija Muštrafovič iz Medvod, tretji je bil Igor Martič iz Kočevja. Med mladinci pa so zasedli vsa tri prva mesta kolesarji iz osnovne šole Fara: prvi je bil Simon Naglič, drugi Robert Rauh in tretji Klemen Štefanič. Najstarejši udeleženec je bil 44-letni Janez Konečnik iz Kočevja, najmlajši pa 10-letni Tilen Konta iz Kočevja. (J. P.)

Obvestilo Dolenjske banke o zamenjavi bančnih dokumentov

Dolenjska banka obvešča svoje komitente, da s koncem oktobra letos pričneta zamenjevati bančne dokumente. Zamenjava bo potekala postopno. Banka bo ponudila svojim komitentom zamenjavo dokumentov ob njihovem obisku v banki.

1. Bančne kartice in čeke tekočih računov komitentov bo banka zamenjala do konca junija 1995. V prehodnem obdobju bodo veljale v plačilnem prometu stare in nove bančne kartice ter stari in novi bančni čeki. Komitenti banke bodo lahko uporabljali staro bančno kartico s starimi in novimi čeki ter novo bančno kartico s starimi in novimi čeki.

Vsi imetniki tekočih računov, ki uporabljajo bankomat, bodo lahko tudi vnaprej poslovali z isto osebno številko in z novo bančno kartico na celotni mreži bančnih avtomatov v Sloveniji. Banka bo storitve na bankomatu ponudila večini imetnikov tekočih računov, ki dosedaj še niso uporabljali bankomatov in dosejajo ustrezno bančno boniteto.

Banka je o zamenjavi bančnih kartic in čekov obvestila vsa večja trgovska in storitvena podjetja, ustanove in zavode, v katerih komitenti lahko poravnajo račune za nakupljeno blago ali za opravljene storitve s čeki tekočih računov.

Banka je poskrbela za sodobno zaščito čekov pred njihovo poneverbo, saj so tiskani na papirju z vodnim tiskom in vsebujejo znak, prepoznaven pod ultravijolično svetlobo.

2. Vse vrste hranilnih knjižic ostanejo v veljavi do dokončne porabe. Vendar pa bo banka postopoma zamenjevala vpogledne tolarke in devizne hranilne knjižice. Vsebinsko nove hranilne knjižice opredeljuje njena barva; rdeča knjižica je namenjena tolarškemu vpoglednemu varčevanju, modra hranilna knjižica predstavlja tolarško varčevalno knjižico, devizna knjižica pa je zelena barve.

3. Kartice žiro računov in deviznih tekočih računov občanov bo banka zamenjala do konca junija 1995.

Z vsemi večjimi bankami v Sloveniji je Dolenjska banka sklenila dogovor o poslovanju komitentov Dolenjske banke s tekočimi računi in hranilnimi vlogami na njihovih bančnih okencih, zato bo zamenjava bančnih dokumentov za komitente zanimiva novost, ki ne bo spremenila dosedanjega načina bančnega poslovanja komitentov Dolenjske banke.

OSNOVNA ŠOLA DRAGOTIN KETTE
NOVO MESTO, Šegova ulica 114

razpisuje prosto delovno mesto

RAČUNOVODJE — s polovičnim delovnim časom
za določen čas (do 31. 8. 1995)

Pogoji:

- srednja ekonomska šola — V. stopnja
- dve leti delovnih izkušenj
- poskusna doba 2 meseca.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim življenjepisom pošljite v osmih dneh po objavi razpisa na gornji naslov.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v zakonitem roku.

MARUTI

800 CITY STAR

s katalizatorjem in dodatno opremo
cena do registracije: 11.390 DEM

Prodaja:

EMINENT d.o.o.

Dol. Kamence 61, Novo mesto, tel. (068) 323-902

Kandijska 14, Novo mesto, tel. (068) 28-950

Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-378

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov
AVTOSERVIS MURN

Ressleva 4, Novo mesto

tel.: (068) 24-791

RAČKA, d.o.o.

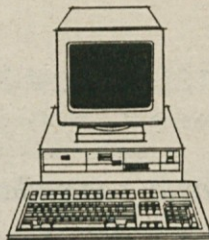
ugodno!

68000 Novo mesto
Rozmanova 34

tel/fax: (068)321-355

RAČUNALNIŠKI SISTEM
486SLC/66/210/C

- OSNOVNA PLOŠČA 486SLC/66 ALARIS
- VGA TRIDENT 9000
- AT + I/O 2+1+1
- RAM 4 MB
- TRDI DISK 210 MB
- GIBKI DISK 3,5", 1,4 MB
- OHIŠJE MINI TOWER
- TIPKOVNICA 101 US ASCII
- MONITOR 14" BARYNI LR TVM

samo

145.950 sit

(s prometnim davkom)

ADRIATIK

d.o.o.

PRODAJA VOZIL

Smrečnikova 45 (vrtnarja)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

Milavčeva 4
Brežice
Tel./fax: 0608/61-975

Prodaja več kot 30 različnih
modelov avtomobilov iz
OPLOVEGA programa!

OPEL, avto po vaši meri!

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva, delovne ljudi in občane obveščamo, da je po sklepu izvršnega sveta skupščine občine Novo mesto, sprejetem na seji dne 27. 9. 1994 (sklep objavljen v Uradnem listu RS, št. 56/94),

JAVNO RAZGRNJEJ
OSNUTEK ZAZIDALNEGA NAČRTA TOVARNA ZDRAVIL KRKA NOVO MESTO

v času od 29. septembra 1994 do 2. novembra 1994

- v prostorih Skupščine občine Novo mesto, Seidlova cesta 1, I. nadstropje ter
- v prostorih krajevne skupnosti Ločna-Mačkovec

JAVNA OBRAVNAVA

osnutka zazidalnega načrta bo:

v sredo, 2. novembra 1994, ob 19. uri v učilnici Gasilsko reševalnega centra v Ločni.

Do poteka javne razgrnitve osnutka lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na krajih razgrnitve ali pa jih pošljete Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora — Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje občine Novo mesto, Seidlova cesta 1.

Na javni obravnavi bodo navzoči izdelovalci osnutka dokumenta, ki bodo dokument podrobneje obrazložili in prisotnim dajali pojasnila.

Vljudno vabljeni!

Sekretariat za varstvo okolja
in urejanje prostora
Zavod za družbeno planiranje in
urbanistično načrtovanje
občine Novo mesto

S A L O M O N O V
OGLASNIK

NAJVEČJA TRŽNA IZBIRA ZA NAKUP IN PRODAJO

OBVESTILO

Podjetja, druge organizacije in skupnosti, organe in društva, delovne ljudi in občane obveščamo, da je po sklepu izvršnega sveta skupščine občine Novo mesto, sprejetem na seji dne 13.9.1994 (sklep objavljen v Uradnem listu RS, št. 56/94),

JAVNO RAZGRNJEJ

OSNUTEK PROGRAMSKIH ZASNOV ZA POKOPALIŠČE V LOČNI

v času od 29. septembra 1994 do 2. novembra 1994

- v prostorih Skupščine občine Novo mesto, Seidlova cesta 1, (I. nadstropje)
- v prostorih krajevne skupnosti Ločna-Mačkovec

JAVNA OBRAVNAVA

osnutka programskih zasnov za pokopališče v Ločni:

v sredo, 26.10.1994, ob 19. uri v prostorih krajevne skupnosti Ločna-Mačkovec

Do poteka javne razgrnitve osnutka lahko podate pisne pripombe, mnenja in predloge na krajih razgrnitve ali pa jih pošljete Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora, Zavodu za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje občine Novo mesto, Seidlova cesta 1.

Na javni obravnavi bodo navzoči izdelovalci osnutka dokumenta, ki bodo dokument podrobneje obrazložili in prisotnim posredovali pojasnila.

Vljudno vabljeni!

Sekretariat za varstvo okolja in urejanje prostora
Zavod za družbeno planiranje in urbanistično načrtovanje
občine Novo mesto

Republika Slovenija
MINISTRŠTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR
REPUBLIŠKA DIREKCIJA ZA VARSTVO
OKOLJA IN UREJANJE VODA
Izpostava Novo mesto

NOVO MESTO
Glavni trg 28

RAZPISUJE

prosto delovno mesto

PISARNIŠKEGA REFERENTA

Pogoji:

- upravni ali administrativni tehnik
- 6 mesecev ustreznih delovnih izkušenj
- 2-mesečno poskusno delo
- poznavanje dela z računalnikom

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še splošne pogoje, določene z Zakonom o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90).

Za razpisano delovno mesto bomo sklenili delovno razmerje za nedoločen čas, s polovičnim delovnim časom in poskusnim delom.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter kratkim življenjepisom pošljite v 8-ih dneh na gornji naslov.

Nepopolnih prijav ne bomo upoštevali.

Kandidate bomo o izbiri pisno obvestili.

KARATE

W. M. M. A. F. E. V.
WORLD MODERN MARTIAL ARTS FEDERATION
WELTVEREINIGUNG DER MODERNEN KAMPSPORTARTEN
DACHVERBAND FÜR MODERNEN KARATE SPORT SEMI FULL CONTACT
KICK BOXING KUNG FU FORMEN WAPPEN SELBSTVERTEIDIGUNG ETC.
SPORT UND FITNESS CENTER SPORTHAUS UTOPLANSKI MESTO P.P. 11, NOVO MESTO

KARATE

ŠPORT ZDRAVJE REKREACIJA

- vpis novih članov
- program obrambe in zaščite
- program hitre psihofizične transformacije
- začetni in nadaljevalni program
- zdravniška kontrola
- tekmovalni in demonstracijski program
- individualni trening

Vsak delovnik od 17. do 19. ure v telovadnici
novomeške gimnazije.

Treninge vodi mojster športa
Šemso Šehić — ŠESTI DAN

MANA
turistična agencija

Kandijska 30, Novo mesto
Tel. 068/342-136, 321-115

OSNOVNA ŠOLA STOPIČE

objavlja prosti delovni mesti:

1. učitelja matematike in fizike za nedoločen čas
2. vzgojitelja za VVO pri OŠ Stopiče za določen čas

Pogoji:

- visoka ali višja izobrazba ustrezne smeri

Pisne ponudbe z življenjepisom in dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh na naslov: OŠ Stopiče, Stopiče 37, 68322 Stopiče.

kobra

mobitel

68310 ŠENTJERNEJ, tel.: 068/ 42-118

OSMRNICA

Sporočano tragično vest, da nas je v 40. letu starosti nenadoma zapustil naš sodelavec

FRANC KREVS

strojnik težke gradbene mehanizacije v sektorju Gradnje

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Cestno podjetje Novo mesto

ZAHVALA

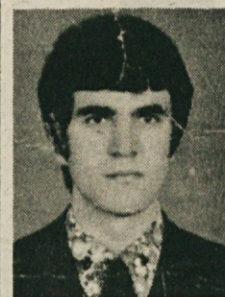
Ob boleči izgubi naše dobre mame, babice, prababice in sestri

IVANKE
JAKLIČ

roj. Brezovar

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki so kakor koli pomagali v teh težkih dneh. Posebna hvala g. župniku za lepo opravljen obred, g. Zupanu za poslovilne besede, cerkvenemu pevskemu zboru, Splošni bolnišnici Novo mesto - Internemu oddelku, pihalni godbi Trebnje, kolektivu Petrol TOE Brežice, Petrolu Trebnje ter vsem, ki ste jo pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

Zakaj si moral ti umreti,
ko pa s teboj bilo je lepo živeti.

Mineva 20 let, odkar nas je v cvetu mladosti zapustil dragi sin, brat, stric in bratranec

STANE
METELKO

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prinašate cvetje, prižigate sveče in za trenutek postojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Črn dan je moral priti,
črn dan, o dan solzan,
teško bilo se je ločiti
vse solze in ves jok zaman.

Tiho kakor je živel, se je v 66. letu starosti poslovil od nas dragi mož, oče, stari oče, brat, stric

ALOJZ
PUŠT

strojevodja v pokoju
iz Dolenje vasi 14 pri Mirni Peči

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za nesebično pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo osebju Internega oddelka intenzivne nege, vsem gasilskim društvom, Društvu upokojencev, kolektivom Sekcije za vleko vlakov, Tabletnemu oddelku Krke ter kolektivu Gostišča na trgu. Hvala tudi govornikom ter g. župniku za opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

**LASTNIKI
KOSTANJEVIH GOZDOV**

Sezona poseke je v polnem teku. Ves kostonjev les vam bo odkupil **TANIN SEVNICA**, če sami nimate možnosti poseka, vam to napravimo mi. Dodatne informacije lahko dobite na tel. številkah 0608/41-349 ali 41-044.

PETROL

**PETROL TRGOVINA, enota BREŽICE,
Tovarniška 2**

oddaja v najem

BENCINSKI SERVIS DRNOVO I

(desna stran v smeri proti Ljubljani)

Pismene vloge pošljite do 3. 11. 1994 na upravo podjetja Petrol TOE Brežice, Tovarniška 2, 68250 Brežice. Informacije lahko dobite tudi na telefonu (0608) 62-520, 62-521.

V SPOMIN

1. novembra bo minilo eno leto, odkar nas je zapustila

MAJDA ZORKO

Nad mlini 64

Hvala vsem, ki se je spominjate.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti naše

**FRANČIŠKE
KRANJEC**

iz Velikih Brusnic 84

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ji darovali cvetje, sveče in sv. maše in jo pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

SONJA NOVAK

Aškerčeva ul. 7
(Regerške košenice)
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/341-134

V sodelovanju z ZAVODOM ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE, Območna enota Novo mesto vam BREZ VAŠEGA PLAČILA nudimo naslednje storitve:

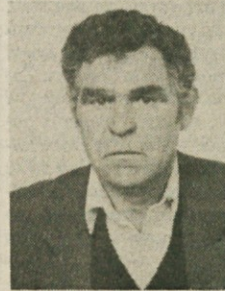
- Ureditev dokumentacije — dovoljenje za pokop
- Prevoz pokojnikov na območju območne enote Novo mesto
- Kakovostne krste s pripadajočo opremo
- Ureditev pokojnikov na domu
- Izkop in zasutje grobne jame
- Uniformirano pogrebno moštvo
- Postavitev odra in žalne dekoracije
- Vse storitve v zvezi z upepelitvijo.

Ob naročilu storitev predložite le zdravstveno izkaznico pokojnika-ce, ostalo uredimo mi.

Naši uslužbenci so vam na voljo non-stop na tel. številkah: 068 341-134 in 0609 623-211

ZAHVALA

V 56. letu starosti je umrl dragi mož, oče, brat in stric

**JOŽE
ŠEGINA**

iz Boršta 5

Iskreno se zahvaljujemo sosedom in prijateljem za pomoč v najtežjih trenutkih. Hvala vsem, ki ste pokojnega pospremili na zadnji poti.

Žalujoci: žena s sinom Bojanom ter sestre z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi dragega moža, očeta, starega očeta in brata

**LEOPOLDA
PEČARIČA**

iz Prečne 45

se iskreno zahvaljujemo vsem za izrečeno sožalje, za pomoč v težkih trenutkih in ker ste razumeli njegovo zadnjo željo ter nam bili v oporo. Posebna hvala zdravstvenemu osebju Bolnišnice Novo mesto za dolgoletno zdravljenje. Hvala vsem, ki ga ohranjate v lepem spominu.

Žena Uršula, sin Vili, vnuk Miha, brata Veni in Marjan, sestra Jožica z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža in atija

**ANTONA
ŠEGE**

iz Vel. Oreška 25

V veliko uteho ob boleči izgubi so nam bile izrečene besede sožalja, darovano cvetje sorodnikov, vaščanov in znancev. Zahvaljujemo se za poslovilne besede g. župniku, zdravnikom in sestram 1. nadstropja Internega oddelka novomeške bolnišnice pa za ne-sebično pomoč in nego.

Žalujoci: žena in sin ter bratje in sestre z družinami

V SPOMIN

Minilo je leto žalosti, odkar smo ostali brez tebe, naš dragi mož, očka in tati

**KAREL
GERMŠEK**

Hvala vsem za vsako lepo misel, za prižgano svečko ali poklonjeno cvetje.

Tvoji najbližji

Pečice, 29. oktobra 1994

ZAHVALA

Življenje celo si garal,
vse za dom in zemljo dal,
le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

V 51. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, sin, stari oče, brat in stric

**MIRKO
ŠONC**

iz Kočevskih Poljan 10

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in dobrim sosedom, ki ste z nami delili najtežje ure žalosti in nam izrekli sožalje. Hvala vsem, ki ste našemu očetu podarili toliko lepega cvetja in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi g. Muhiču za poslovilne besede, TDP Novoles, gasilcem in g. kaplanu za opravljen obred.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje celo si gradil,
vse za dom in zemljo dal,
le sledi ostale so povsod
od dela tvojih pridnih rok.

V 73. letu starosti nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, tast, stric in boter

**JOŽE
KOSTREVC**

iz Slepška 16 pri Mokronogu

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam ustno ali pisno izrazili sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala osebju Interne bolnišnice Novo mesto za njihov trud, kolektivom Kolinske, Trima, Komunale Trebnje, Krke-tovarne zdravil, GD Beli Grič, sosedom, pevcem in g. župniku za lepo opravljen obred in poslovilne besede. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Ljubil si delo, dom in družino,
v majhni vasi ti
srečen si bil,
zdaj pa v dolinci mirno boš spal,
svečko ti vedno nekdo bo prižgal.
V 41. letu nas je tragično in mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oči, sin in brat

**JOŽE
PEČJAK**

iz Vinkovega Vrha 13

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo vsem vaščanom, ki ste nam ob težkem trenutku stali ob strani in nam pomagali. Zahvaljujemo se tudi sodelavcem iz IMP Ivančna Gorica, KZ Krka, gostišču Štupar, pevcem in g. župniku za opravljen obred. Še enkrat iskrena hvala vsem, ki ste nam pomagali, darovali sveče in cvetje ter pokojnika spremili v tako velikem številu.

Žalujoci: žena Marija, otroka Brigita in Jožko, mama, sestre in brat z družinami

ZAHVALA

Delo in trpljenje
bilo tvoje je življenje.
Pomlađ v tvoj vinograd bo prišla
in čakala, da prideš ti,
usedla se na rožna tla
in zajokala, ker te ni.

V 54. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, oče, sin, brat, stari oče in stric

ALOJZ PAVLIČ

iz Hrastja 14 a

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli ustno in pisno sožalje, darovali cvetje, sveče in sv. maše ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi članom DŠAM, šentjernejski godbi, pevskemu zboru Ajda, Alešu za zaigrano Tišino, občinskemu sodniku za prekrške Novo mesto, Adrii Caravan d.d., govornikoma g. Novaku in g. Draganu ter g. kaplanu.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Mrtvi niso mrtvi vsi,
mrtvi živijo v nas
in bodo drugič umrli
z nami in v nas.

**IVANKA
JEVŠEK
in
NEDELJKO
JEVŠEK**

Te dni mineva leto dni, odkar nas je zapustila draga žena in mama, ter 10 let, kar nas je zapustil dragi sin in brat. Hvala vsem, ki se ju spominjate in obiskujete njun grob.

Vsi njuni

KOKER ŠPANJELE, zlato - rjave, čisto-krvne, cepljene, zelo lepe, ugodno prodam. ☎ (0608)22-727. 8590

FRAJTONARICO, B, Es, As, Melodija poceni prodam. ☎ (0608)70-170. 8595

MESANO VINO prodam. ☎ 42-473. 8611

ŠTEDILNIK GORENJE, 2 plin, 2 električna, malo rabljen, poceni prodam. ☎ 43-790. 8604

KOMBINIRAN otroški voziček Inglesina, kot nov, prodam, lahko tudi na več ekov. ☎ 21-972. 8609

TRACNO ŽAGO in cirkular z motorjem prodam. ☎ 76-171. 8612

NEMŠKEGA OVČARJA, starega 7 mesecev, prodam. ☎ 25-440. 8614

MIZARSKO KOMBINIRKO (debelinka, poravnalka, žaga, vrtnanje...), hidravlično, prodam. ☎ 84-594. 8616

TELICKO SIVKO, staro 10 tednov in obnovljen pralni stroj Gorenje prodam. ☎ 65-406. 8617

RISALNO DESKO AO format (90 x 140), rabljeno, poceni prodam. ☎ 42-492, zvečer. 8618

SADNE SADIKE (češnje, jabolane, hruške in breskve), enoletne in dvoletne prodam. ☎ 341-038, Grm. 8624

CERTIFIKAT v vrednosti 400.000 SIT prodam. ☎ (0608)43-083. 8625

GARAŽNA VRATA in vhodna vrata, tuš kabino in novo peč na petrole prodam. ☎ 324-314 ali 321-695. 8626

AVTORADIO BLAUPUNKT Lubeck CC 22, kodiran, nov, še zapakiran, ugodno prodam. ☎ 321-787. 8633

STAR hlevski gnoj (ena traktorska prikolica 100 DEM) prodam. ☎ 78-328. 8634

SAMONAKLADALNO PRIKOLICO, nemško, drva in krompir za ozimnico prodam. Možnost dostave na dom. ☎ 78-086. 8635

Hladilnik v odličnem stanju ugodno prodam. ☎ 068/324-377. 8636

STANOVANJE, dvoipolno, prodam ali zamenjam za večje. ☎ 324-270 ali 28-974, po 16.30 uri. 8596

V NOVEM MESTU oddam dvoipolno stanovanje. ☎ (0609)625-138, po 20. uri. 8611

NOVO STANOVANJE, 30 m², v bližini centra Novega mesta, lahko tudi kot poslovni lokal, oddam v najem. ☎ 28-735, popoldan, fax 322-123. 8621

Vsi modeli **RENAULT** v Črnomlju

SERVISNO PRODAJNI CENTER

VRTIN

ČRNOMELJ, Kočevje 21

tel. in fax: 068/51-638, 53-108

NAJUGODNEJŠI LEASING V SLOVENIJI!
na 2, 3, 4, 5, let, polog 25%, 30%, 40%, 50%

SERVIS - PRODAJA VOZIL - REZERVNI DELI

- PRODAJA AVTOMOBILOV
- PRUŽANJE REZERVNIH DELOV
- SERVIS
- KLEPARSTVO (RAVNALNA MIZA-CELETTE)
- LIČARSTVO (MEŠANJE BARI-STANDOX)
- AVTOAKUSTIKA (BLAUPUNKT, GRUNDING, ROADSTAR)

ODPRAVITE plešavost za vedno! Lipohair - svetovni hit. ☎ (061) 57-18-75.

ŠIVANJE PO MERI

za ženske po modnih zapovedih in ob sveto-vanju modne oblikovalke. Pokličite nas lahko po tel. (068) 84-104 in obiščete na Lokah 5a, Straža pri Novem mestu, vsak dan od 6. do 14. ure, ob tor-kih in četrkih pa do 18. ure. Vljudno vabljene!

razno

VSE osamljene ljudi, mlajše in starejše prisrčno vabim na martinovanje v Dolenjo Staro vas v gostilno Zagorc in sicer v soboto, 5. oktobra ob 12. uri. Tina Kuhelj. 8504

MORDA STE OPAZILI, da ima vaš otrok težave pri učenju in da potrebuje pomoč? Izobraževalna dejavnost PEPELKA nudi pomoč in instrukcije pri vseh predmetih v osnovni šoli. ☎ (0608)32-315 in 87-550. 8515

VSAK ČLOVEK ima svoje skrivnosti, vesele in žalostne. Toda nič ni tako skrivnostnega, da ne bi bilo mogoče deliti z nekom, ki mu ni vseeno zate. Potrebujete svetovnika oz. poslušalca? Pripravljeni sva z vami poklepetati, vas poslušati in vam poplašati dan, priti do vas. ☎ (0608)32-315 in (0608)87-550. 8516

PROSTORE za uslužnostno ali pisarniško dejavnost oddam. ☎ 85-894 ali (0609)620-386. 8530

KO ZB STRAŽA obvešča, da bo komemoracija ob dnevu mrtvih v nedeljo, 30.10.1994, ob 11. uri na pokopališču v Vavti vasi. 8532

GALERIJA SAMORASTNIKOV Trebnje je odprta od toka do nedelje, od 10. do 12. ure in od 14. do 18. ure. Stalna zbirka samorastnikov največ. ☎ (068)44-558. 8533

PROSIM najditelja zadnjih vrat od osebne prikolice na poti od Vinice do Črnomlja, da se mi javi na ☎ 52-181. 8568

OBNOVLJENE poslovne prostore, primerne za vse dejavnosti oddam v najem. ☎ (068)341-948, zvečer. 8615

POSTENEMU AVTOKLEPARJU brezplačno oddam delavnico z orodjem, centralno in telefonom. ☎ 23-529. 8635

LERAN, d.o.o.

hiše: v Novem mestu, Brežicah, Bučki, Rebrji pri Žužemberku, Črešnjicah pri Cerkljah, Sela pri Šentjernej, Otočcu, Soteski, Podboršt pri Šentjanžu, v Žužemberku, Trebnjem, Brestanici, Šmarjeti, Brusnicah, Škocjanu, Zaplazu pri Čatežu, Smolenji vasi, Vavti vasi, Hrastju pri Šentjernej, Gorenju pri Kočevju, Dol. Boštjanju, Vel. Lipovcu, Gradišču-Primosko, Brežicah, Stopičah, Rosalnicah, Šentjanžu, Gor. Gradišču pri Dolenjskih Toplicah, Mali Cikavi; stanovanja: v Novem mestu, v Krškem, Žužemberku, Brežicah; lokale: trgovino v obratovanju v Novem mestu, trgovske lokale: v centru Novega mesta, Črnomlju, slašičarno in trgovino na Mirni; poslovne prostore: za pisarne ali storitveno dejavnost: na Trdinovi ulici, Sokolski v Novem mestu; vikende: v Semicu, na Osojniku, v Soteski, Tanči Gori, Brezovici pri Metliki, Zaplazu, Stražnem vrhu, Črnomlju, Zagradu pri Škocjanu, Gornjem Zabukovju pri Trebelnem, Gačah, Trščini, Karteljevo; parcele za gradnjo: v Novem mestu, Žužemberku, Gor. Lknicah, na Jarčjem Vrhu pri Bučki, na Vrhu na Sentrupertom, v Mihovcu pri Podgradu, Stopičah; kmetijska zemljišča in gozdove

Tel./fax 068-322-282
tel. 068-342-470,
od 8. do 19. ure

EMINENT d.o.o.

Dol. Kamence 61
68000 Novo mesto
tel./fax: 068/323-902

AVTOSALON HYUNDAI
Kandiljska 14, Novo mesto
tel. 068/28-950

PE KRŠKO
ČKŽ 51, Krško
tel. 0608/22-950

PE Črnomelj
Belokranjska 16
tel. 068/51-378

VSI DOBRI POUČENI V ENEM AVTU

accent

Začetek prodaje 1. oktobra 1994.

PONY PARTNER	že za 16.990 DEM
PONY SEDAN 1.5 LSI	že za 19.750 DEM
LANTRA 1.6 GLSI	že za 26.200 DEM
SCOUPÉ 1.5 LSI	že za 26.500 DEM
SONATA 1.8 GLSI	že za 30.500 DEM

V vseh avtomobilih Hyundai je že nekaj časa vgrajen sodoben 3-kanalni katalizator.

HYUNDAI

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha na kanalu 41

vsak dan ob 19. in ob 21. uri NOVICE,

vsak torek ob 20. uri CELOVEČERNI FILM
in NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled OD SOBOTE DO SOBOTE in mladinska oddaja MKC TV

vsak ponedeljek po NOVICAH ŠPORTNI PREGLED

Avto GALANT

izpušne cevi

Ob potoku 10, tel. (068) 322-643, 322-278

ADRIATIK d.o.o.

Smrečnikova 45 (vrtnarja)
Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

Milavčeva 4
Brežice
Tel./fax: 0608/61-975

Posebno ugodna prodaja vozil:

MIKE d.o.o., Novo mesto proizvodnja, trgovina

ŠPORTNA TRGOVINA
Trgovina s potrebščinami za športni ribolov in prosti čas

Premelč Miha
Brod 74
68000 NOVO MESTO
SLOVENIJA
TEL./FAX: 068 322-405

S tem oglasom imate 10% popust

MIKE

ŠPORTNA TRGOVINA
Trgovina s potrebščinami za športni ribolov in prosti čas

Premelč Miha
Brod 74
68000 NOVO MESTO
SLOVENIJA
TEL./FAX: 068 322-405

S tem oglasom imate 10% popust

MIKE d.o.o., Novo mesto proizvodnja, trgovina

ŠPORTNA TRGOVINA
Trgovina s potrebščinami za športni ribolov in prosti čas

Premelč Miha
Brod 74
68000 NOVO MESTO
SLOVENIJA
TEL./FAX: 068 322-405

S tem oglasom imate 10% popust

Odkupujemo predvsem bukovko hlodovino po ceniku. Plačamo do 30 dni ali takoj s scontom 6%.

NOOS d.o.o., Splitska 5, Ljubljana, tel.: 061 266-657; 0609 616264

PEKARNA MALKA »ALBOMMA« d.o.o.
Grajski trg 14
Žužemberk

Pekarna Malka v Žužemberku peče za vas vse domače dobrote, od kruhov, potic, pit, zavitkov, marmornatih kolačev, vse vrste piškotov in pekarskega peciva.

Vse te dobrote dobite ali naročite v naši prodajalni kruha, Glavni trg 4, Novo mesto, tel.: 321-260, ali pa v pekarni Malka v Žužemberku, tel.: 87-059.

Cenjene kupce vabimo k nakupu.

Med prazniki bo prodajalna na Glavnem trgu 4 odprta:
sobota, od 6.30 — 17. ure
nedelja, od 7. — 12. ure
ponedeljek, od 7. — 12. ure
torek, od 7. — 12. ure

Prodajalna je odprta tudi vse sobote, od 6.30 do 17. ure in vse nedelje, od 7. do 12. ure.

DOKAPITALIZACIJA d.o.o. ali BRISANJE DRUŽB — rok 31. 12.

KNJIGOVODSKI SERVIS
Informacije od 7. — 15. ure
FELIX d.o.o., Kostanjevica (0608-87-194)

SALON ZA PSE

BUČNA UL. TALCEV 12 NOVO MESTO

(068) 324-377

OBVEŠČAMO naročnike malih oglasov, da se mali oglas, ki presega 15 besed, **DOPLAČA**, in sicer vsaka nadaljnja beseda 100 SIT.

JAPI d.o.o.
tel. (068) 44-127, 44-189
fax. (068) 44-898
Paradiž 4, 68210 TREBNJE

ZELO UGODNO
CINQUECENTO 900 i.e. že od 13.990 DEM
PANDA 900 i.e. CAFE (oprema) že od 10.900 DEM
UNO 1.0 i.e. že od 13.490 DEM
PUNTO 55 S že od 17.390 DEM
TIPO 1.4 i.e. S MAQ že od 18.990 DEM
TEMPRA 1.4 i.e. L že od 19.990 DEM
TEMPRA 1.6 i.e. SX CARAVAN že od 21.990 DEM
CROMA TURBO i.e. (max. oprema) že od 29.990 DEM

MOŽNOST KREDITA ALI LEASINGA.
VSA VOZILA SO NA ZALOGI.

SALON RENATA
Nega in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA ŠTIH
tel. 068/28-138
Jedinišča 18, Novo mesto

MIKE d.o.o., Novo mesto proizvodnja, trgovina

ŠPORTNA TRGOVINA
Trgovina s potrebščinami za športni ribolov in prosti čas

Premelč Miha
Brod 74
68000 NOVO MESTO
SLOVENIJA
TEL./FAX: 068 322-405

S tem oglasom imate 10% popust

Obnavljamo iz izdelujemo sedežne garniture, kavče, jogije, klopi, stole itd. Ulica herojev 22, Trebnje, tel. (068) 44-721.

ELEKTROINSTALATERSTVO TONJA

- ELEKTRO IN KLIMA STORITVE
- REGULACIJSKA TEHNIKA
- DOMAČI PROIZVAJALCI
- GARANCIJA 24 MESECEV

MONTAŽA IN SERVIS
TEL.: (068) 52-411,
mobitel: (0609) 622-917

ZVEZA RIBIŠKIH DRUŽIN NOVO MESTO Seidlova c. 8

razpisuje prosto delovno mesto za finančno in administrativno delo

Pogoji:
- srednja ekonomska šola
- 3 leta delovnih izkušenj

Prosto delovno mesto razpisujemo za nedoločen čas, s polovičnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Prijave z dokazili pošljite v 8 dneh po objavi razpisa. O izbiri bodo kandidati obveščeni v zakonitem roku.

ŠOLA TUJIH JEZIKOV YURENA NOVO MESTO

068/341-434 od 8. — 12.: 16. — 18.

Butik »FARAON«, trgovina s tekstilom na drobno in izposojevalnica poročnih in obhajilnih oblek, Ul. stare pravde 4, 68250 Brežice, je z dnem 31. 9. 1994 prenehala obratovati.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 29. oktobra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

- Novo mesto: od 7. do 19. ure: Samopostrežba, Glavni trg
- od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragskova 17
- od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 7.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
- od 7. do 19. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 17. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas
- od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 20. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 18. ure: Urška, Uršna sela
- Šentjernej: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
- Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-Standard, Rog
- Žužemberk: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Suha krajina, Samopostrežba
- Straža: od 7. do 13. ure: Dolenjka, Market
- V nedeljo, 30. oktobra, bodo odprte naslednje prodajalne živil:
- Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-Standard, Vodnjak, Glavni trg, market Drska, market Kristanova, nakupovalni center Drska, samopostrežba Mačkovec
- od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragskova 17
- od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
- od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
- od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
- od 8.30 do 20. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
- od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
- od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: trgovina Cekar v BTC, Bučna vas
- od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
- od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna
- od 8. do 12. ure: trgovina Bracar, Smolenja vas
- od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
- od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče
- od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
- od 8. do 12. ure: Urška, Uršna sela

Elektronska GEO-KATODNA ZAŠČITA proti rjavenju avtomobila

Zaščitite celotno površino svojega avtomobila pred vplivi zime; 10 let garancije, enostavna premontaža.

Prodaja in montaža **SPM TRADE d.o.o.**
Vrh 26, Šentjernej, tel: 068/42-361
Iščemo montažerje na vzhodnem delu Slovenije.

VIZIJA

VIZIJA - EDINA DRUŽBA ZA CERTIFIKATE NA DOLENJSKEM, V POSAVJU, BELI KRAJINI IN NA KOČEVSKEM, KI JO VODIJO DOMAČI LJUDJE

VIZIJA, družba za upravljanje investicijskih skladov, v tej številki Dolenjskega lista in nekaterih naslednjih objavlja odgovore na vprašanja v zvezi s certifikati in delovanjem pooblaščenih investicijskih družb oz. skladov. Vse bralce vabimo, da nas pokličete na telefonsko številko (068)323-260, nam pišete ali pa osebno pridete na naše pisno mesto v vseh predstavništvih in agencijah zavarovalnice TILIA, in poskušali vam bomo odgovoriti na vaša vprašanja.

- **Kakšne možnosti ima VIZIJA pri nakupu delnic Krke, p.o., Novo mesto?**
Vse investicijske družbe, ustanovljene v Sloveniji, neglede na regionalno pripadnost, bodo imele pri nakupu delnic slovenskih podjetij enake možnosti. Po zakonu se bodo na Sklad Republike Slovenije za razvoj prenešene delnice prodajale na javnih dražbah. Na javnih dražbah pa je možnost vseh potencialnih kupec enaka. VIZIJA si bo v skladu s svojo naložbeno politiko prizadevala čim večje število zbranih certifikatov zamenjati za delnice dolenjskih, posavskih, belokranjskih in kočevskih podjetij, med katerimi so najbolj privlačna Krka, tovarna zdravil, Beti Metlika in Iskra Semic. Namen VIZIJE je namreč zadržati kapital na Dolenjskem, Posavju, Beli krajini in Kočevskem in tako omogočiti razvoj naštetih regij. Prav tako si bo VIZIJA prizadevala vložiti certifikate v dobro stoječa podjetja širom Slovenije in tako uprjavljati kapital uspešnih slovenskih podjetij, kot so Petrol, Lek Ljubljana itd. Se enkrat pa naj poudarimo, da bo VIZIJA pri nakupu delnic podjetij imela enake možnosti kot ostale investicijske družbe.
- **Do kdaj moramo vložiti certifikate?**
Po zakonu moramo certifikate vložiti do 30.6.1995. Ta dan se nam zdi še daleč, kar pa nas lahko zavede. V veliko podjetjih že teče proces lastninjenja, v nekaterih pa je ta proces že končan. Tudi investicijske družbe polnijo svoje sklade z vložitvijo certifikatov. Če bi z vložitvijo certifikata predolgo čakali, se nam lahko zgodi, da bila dobra podjetja že olastninjena, ostala pa bi le še slaba podjetja, v katera nihče ne bi želel vlagati. Zato pri vlaganju certifikata ne smemo preveč odlašati.
- **Kakšna je pot kapitala, ki se začne z vložitvijo certifikata, do deleža pri dobičku oz. dividendi?**
Pot od certifikata do dobička oz. dividende s certifikatom kupljenih delnic se začne z vložitvijo certifikata v podjetje oz. pooblaščen investicijsko družbo. Namen tega je olastninjenje do sedaj tako imenovanega družbenega premoženja. Podjetja bodo tako dobila lastnika. Solastnik oz. družbenik postane vsak, ki je v podjetje vložil svoj certifikat. Tisti, ki boste svoj certifikat vložili v pooblaščen investicijsko družbo, pa boste postali solastnik oz. delničar pooblaščen investicijske družbe. Delež na dobičku oz. dividendi, ki izhaja iz lastništva delnic, pa je odvisna od poslovanja podjetij oz. pooblaščenih investicijskih družb. Če podjetje oz. pooblaščen investicijska družba posluje z dobičkom, skupščina delničarjev lahko dobiček razdeli med delničarje oz. ga reinvestira. Dobitek je odvisen od števila delnic, ki ga ima posameznik v podjetju. V prvih letih lastninjenja dobička najverjetneje ne bo. Večina ljudi bo želela svoje delnice prodati in tako priti do denarja. To pa bi pomenilo izredno veliko ponudbo delnic, tako da bi njihova tržna vrednost padla. Dobitek lahko pričakujemo šele takrat, ko se bo stanje normaliziralo in bo trg kapitala pri nas zaživel tako kot v finančno razvitih državah.

portret tega tedna

Darja Mandžuka

"Nikoli ne pozabim, da sem najprej mama," pravi Darja Mandžuka, učiteljica razrednega pouka na brežiški osnovni šoli. Ob njenem raznovrstnem delu na pedagoškem področju bi človek mislil, da za družino nima časa. To ne drži. Kuha družinska kosila, rada posluša glasbo, gre na sprehod z družino ter brklja po svojem vrtu in sadovnjaku. Veliko popoldnevov preživi s svojimi tremi otroki, šolarji, ki ji z navdušenjem pomagajo pri pripravi didaktičnega materiala za pouk.

Družina ji je v veliko oporo pri delu. Njeni otroci ji pomagajo, da razume šolske otroke in najde čim bolj primerne rešitve. Ze 17 let poučuje učence nižje stopnje in še danes je vesela, da se je odločila za razredni pouk. Veliko zadovoljstva najde v delu z otroki, ki jim je treba približati čustveni svet in jim pomagati premagati prvo negotovost ob vstopu v šolo. Prepričana je, da otrok nikoli ne bi smeli primerjati med seboj, temveč v vsakem od njih iskati najbogatejše, kar ga odlikuje, in na tem graditi njegovo osebnost, samozaupanje in samospoštovanje.

Darja Mandžuka je bila med tistimi, ki so pred štirimi leti začeli uvajati integrirani pouk v naše šole, se zavzemali za dvoletno opismenjevanje otrok in za opisno ocenjevanje v prvih šolskih letih. Praktične izkušnje so jo prepričale, da opisno ocenjevanje

pozitivno deluje na otroke, saj poudarja kakovost učenja in ne učenje za ocene. Verjame, da je človekovo življenje najtesneje povezano z nenehnim učenjem, zato se tudi sama dodatno izpopolnjuje. Pripravljala je že tudi pedagoške delavnice po vsej Sloveniji, kot vodja študijske skupine za 2. razred pa v Posavju vodi delavnice, predavanja in okrogle mize tudi v domači regiji.

Na povabilo skupine učiteljev je sodelovala pri oblikovanju učbenikov za integrirani pouk v 1. in 2. razredu in sicer s pripravo gradiva za glasbeno vzgojo. Učbeniki so zdaj že v uporabi in sama meni, da so avtorji naredili, kar so želeli narediti. Drugo vprašanje pa je, kaj bo pokazal čas, kakšne bodo izkušnje in kako bodo o učbenikih sodili učitelji, ki jih bodo uporabljali v praksi.

Darja Mandžuka meni, da je današnji učitelj zelo obremenjen. Predvsem ima odgovorno delo, v katerega mora vlagati veliko ljubezni in tudi časa. Njej to ni težko, saj so jo starši naučili, da ima ljudi rada in tudi osnovnošolski učitelji v Cerkljah ob Krki so ji dali bogato popotnico za bodoči poklic. K delu jo vzpodbuja tudi zelo deloven in enoten kolektiv na OŠ Brežice.

"Danes se poglobljeno in strokovno delo na šoli že ceni in se zanj pridobivajo nazivi, napredovanja. France Prešeren je napovedal, da se bodo vremena Kranjcem zjasnila, jaz pa se sprašujem, kdaj se bodo zjasnila slovenskim učiteljem?" pravi in misel dopolni s trditvijo, da bi se moralo učiteljevo delo bolj vrednotiti v naši družbi. "Morda smo ravno učitelji marsikdaj premalo pogumni, da bi vztrajali pri svojih zahtevah."

Mandžukova je med tistimi, ki imajo radi svoj poklic. Je vesela in zadovoljna ženska, rada ima otroke in rada je med ljudmi. Takoj pa pove, da noče izstopati ali se izpostavljati v javnosti. Tale zapis je zato nastal bolj kot izjema. B. DUŠIČ-GORNIK

Slavki zlato za njeno kuharsko umetnost

ČATEŽ OB SAVI - Takele orhideje, kot jih je videti na pladnju ob sladici, lahko dobite le na Čatežu. Če si želite svežih in dišečih, morate v tamkajšnje vrtarstvo, v kolikor pa ste nekoliko bolj za sladko, bo treba zaviti kar v Terme Čatež. Tam namreč dela Slavka Klemenčič, ki je izredno spretna v kuharskih umetnostih. Svoje ideje in delo svojih rok je že 8-krat okronala z zlatimi medaljami za slaščičarske izdelke na srečanju slovenskih gostincev.

Slavka Klemenčič

Klemenčičeva je letos oblikovala torto, ki jo je poimenovala Polet radosti, sladici Hruška Fričfrač in Bananin mering ter Valentinov posladek. Zadnje je sladica

• Na letošnjem tekmovanju gostincev na Gostinsko turističnem zboru v Mariboru so barve Dolenjske, Bele krajine in Posavja z močno ekipo pod vodstvom Milana Šaferja zastopale le Terme Čatež. Poleg zlate medalje za sladke umetnosti Slavke Klemenčič so si člani te ekipe priložili še štiri srebrne medalje. V tekmovanju kuharjev si jo je s pomočjo svoje ekipe prislužila Jožica Blažević, med barmani Maks Asl, med natakariji v pripravi pogrinjka in mešanju tatarskega bifka Milka Žerjaver v pripravi jedi pred gosti ter solate iz morskih sadežev in sladice Mirko Rožman. Na tekmovanju v poznavanju vin se je Milan Blažević iz Term uvrstil na tretje mesto, medtem ko se je za najboljšega v tej kategoriji izkazal Robi Blazinšek iz gostišča Pri treh lučkah.

za 4 osebe, ki jo je okrasila s šopkom petih oranžnih orhidej iz marcipana. B. D.-G.

VELIKA NAGRADNA IGRA

za naročnike DOLENJSKEGA LISTA

Čez dober mesec dni bomo nekomu izmed starih in novih naročnikov v velikem javnem nagradnem žrebanju podelili avto CITROËN AX 1.1i. Pripravljenih imamo še veliko praktičnih nagrad, posebna nagrada pa čaka enega izmed novih naročnikov.

Kako do avta in drugih nagrad?

Če še niste, postanite naročnik Dolenjskega lista. V poštev za računalniško žrebanje bodo prišli vsi stari naročniki s plačano naročnino za tekoče trimesečje in novi naročniki, ki bodo naročnino poravnali za tri mesece vnaprej. Rok za oddajo naročilnice je četrtek, 1. decembra letos, naročnina pa mora biti plačana do četrтка, 8. decembra, kajti

javno nagradno žrebanje bo v petek, 9. decembra, na Loki.

NAROČILNICA
DOLENJSKI LIST

Naročam _____
na naslov: _____
priimek in ime: _____
ulica in hišna številka: _____
poštna številka in kraj: _____
EMŠO: _____

Naročilnico pošljite na naslov: DOLENJSKI LIST, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 212

Halo, tukaj je bralec Dolenjca

Okupacija spodnjega Posavja - Kriminalist v zaseženem avtu - Pošta vrnila denar za "počasen" telegram - Kje so komunisti, ki jih je bilo nekoč kot listja in trave?

Zadnje četrtkovo telefonsko dežurstvo se je začelo in končalo s Hitlerjem. Bralec Lončarič z Obrežja v brežiški občini je potožil, da so jim cesto, ki jo ureja država, tako dvignili, da morajo sedaj po njej hoditi skoraj tako kot poje slovenska ljudska pesem: Pa po lojtrci gor, pa po lojtrci dol. "Nasploh se v našem koncu kar naprej nekaj dogaja in bi bilo prav, da bi se pri nas oglašil novinar s fotoaparatom. Poslikal bi lahko ne samo cesto, ki jo dela država, ampak tudi kanalizacijo, ki jo gradimo na svoj račun. Nasploh pa se v spodnjem Posavju počutimo, kot da smo okupirani. Vse to je zaradi meje. Policaji nas kar naprej ustavljajo in pretipavajo. Naj bi nam domačinom dali obmejne karte, tako kot je naredil Hitler ob okupaciji, in nas pustili pri miru..."

Bralec Rus z Velike Loke v trebanjski občini pa je sporočil, da so pred 3 meseci urejali kanalizacijo pred tamkajšnjim zadružnim domom, v katerem stanujejo tri družine. "Takrat so razkopali asfalt, ko pa so dela končali, so vse pustili razkopano. To je delala krajevna skupnost, predsednik je obljubil, da bo vse lepo urejeno, pa ni nič. Asfalt so odžagali, tako da je

sedaj 10 cm debel rob, uničujemo avtomobile pa še nevarnost za poškodbo ljudi je velika."

Možak s Potovega Vrha pri Novem mestu pa je ob pisanju o primeru Žlajpah in ravnanju specialcev obnovil svojo zgodbo izpred štirih let. "Kupil sem precej drag športni avtomobil, policaji pa so mi ga zaplenili, češ da je bil ukraden in da ga bodo vrnilo lastniku. Dve leti zatem pa sem v Ljubljani videl istega kriminalista, ki mi je avto zasegel, ko se je vozil z njim. So mi rekli, da naj pač tožim, a do danes se ni zgodilo še nič."

Novomeščan Marjan Filipič se ne more načuditi novim lepim prostorom novomeške pošte, še bolj pa ljubeznivosti in prijaznemu obnašanju osebja. "Res, sama prijaznost jih je, meni je že kar nerodno, ker tega od prej res nismo bili vajeni. Lepo, ni kaj!" Marjan je bil tisti, ki je pred časom prav v tej rubriki zbadel pošto, ker je čestitka s šopkom iz novomeške cvetličarne na naslov v Orehovicu prišla 7 ur prej kot poštni telegram. "Ko je to pisalo v Dolenjskem listu, sem dobil denarno nakaznico, s katero mi je pošta vrnila 2.600 tolarjev, kolikor sem takrat dal za telegram." Tako! Pa še nekaj zanima

vrlega Marjana: "Kdaj bodo križanke v Dolenjskem listu brez napak?"

Iz Obrežja se je ta večer oglašil še en naš bralec - Jože. Med kmetijskimi nasveti v našem časopisu je pred časom izvedel, da o prašičereji in o silaži v zvezi s tem nazorno piše v knjigi dr. Janeza Verbiča. Ker te knjige ne more nikjer dobiti, bi rad, da bi natančen nasvet za to silažo objavili v tej rubriki na kmetijski strani.

Bralec Gorše iz Novega mesta je sporočil, da že tri mesece ne gorijo več luči javne razsvetljave na Ragovski. "Na Elektru so mi pred 14 dnevi obljubili, da bodo stvar uredili, pa do danes ni še nič. Lahko vi kaj pomagate?"

Toneta Derganca iz Kočevskih Poljan pa najbolj zanima, kam so se poskrili vsi naši (nekdanji) komunisti. "Toliko jih je bilo včasih! Sedaj, ko po njih pada z vseh strani in kar naprej, se pa nihče ne oglašuje, kot da ni nobene več nikjer. Dobre penzije so si uredili "pa nikome ništa"! Jaz ne morem reči, meni niso pokojnine ne dali ne vzeli, ampak če bi se komunisti že 1941. leta spoprijateljili z Mussolinijem in Hitlerjem, bi bili že kdaj v Evropi, oni bi bili pa zaslužni za to..." A. B.

MAČJE LEPOTICE IN LEPOTCI - Razstave pasemskih mačk v Novem mestu so postale že tradicionalne. Minulo nedeljo, 23. oktobra, so si ljubitelji mačk lahko ponovno ogledali razstavo, ki jo je v prostorih osnovne šole Grm pripravilo ljubljansko felinološko društvo, v okviru katerega delujejo tudi dolenjski ljubitelji in rejci pasemskih mačk. Predstavilo se je 39 mačjih lepotic in lepotic, mnogi med njimi obdani z množico najrazličnejših odličij in medalj. Njihovi lastniki so zvečine iz Ljubljane, Maribora in Celja. Dolenjske barve so zastopali le trije, in sicer po eden lastnik pasemskih mačk iz Novega mesta, Mokronoga in Ribnice. Razstavo si je ogledalo blizu 500 obiskovalcev, med njimi pa je bilo precej otrok, ki so jim muce, še posebno take nenavadne, dolgodlake in modrooke, pač pri srcu. Na sliki: na razstavi je bila med kar tremi evropskimi šampioni tudi lansoletna evropska šampionka Baby Olympia, za katero skrbi Tatjana Čuden iz Celja.

KLIC V SILI

NOVO MESTO - Otroci in starši, ki imate kakršne koli težave, lahko pokličete na telefonsko številko (068) 341-304 v četrtek med 18. in 20. uro. Na vaš klic bo čakala socialna delavka Mojca Papič.

TREBNJE - Na vprašanja otrok in odraslih odgovarjajo strokovnjaki vsak ponedeljek med 7. in 8. ter med 15. in 17. uro. Številka telefona je (068) 44-293.

HLADNO PIVO V ČRNOMLJU

ČRNOMELJ - V Mladinskem kulturnem klubu Bela krajina bo soboto, 29. oktobra, ob 22. uri koncert rock skupine Hladno pivo iz Zagreba.

Starost v humorju
Zbral: Bojan Ajdič

Razpoznavno znamenje

Študent Marjan, ki mu je dedek kmet pisal, da bi ga po nekaj letih, odkar živi v mestu, obiskal in videl, je v pismu takole odgovoril: "Dedek, prav vesel bom tvojega obiska. Da pa se ne bova zgrešila, te bom počakal na kolodvoru, in ker se te vedno spominim najbolje, imej v roki ali pod pazduho kot razpoznavno znamenje večjo šunko ali pečeno kračun. Tvoj vnuk Marjan."

Za vsak primer

Vpraša zdravnik starejšega pacienta: "Torej ste popolnoma zadovoljni z novim slušnim aparatom, ki sem vam ga predpisal?" "Popolnoma" odgovori pacient: "Zdaj tako dobro slišim, da sem že trikrat spremenil svojo oporoko."

Dovolil mu je

Ko je zdravnik pregledal starejšega možakarja, je ta vprašal: "Ali smem še piti vino in žgane pijače?" "Ne, sploh ne." "Ali se lahko poročim, gospod doktor?" "Lahko, razumljivo." "Hvala za nasvet, toda tistega, kar bi lahko ne smem, tisto česar ne morem, pa mi je dovoljeno."

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Jajca mu nese

Miha je srečal na cesti pod Gorjanci Tomaža, ki je tovoril celo košaro jajc.

"Kam pa, Tomaž, kam?" "V Gabrje!" odvrne oni. "Hči je sina rodila, pa nima jajc, pa mu jih nesem!"

Jaz sem prvi

Črnomalka se je srečala s Semičanom (Šokcem) in rekla:

"Vsak drugi Semičan je bedast!" "Ja sem prvi!" se samozavestno odreže Šokec.

Na izpraševanju

K župniku pride Podgorka na izpraševanje pred poroko. Odločila se je, da bo vzela hlapca Janeza.

"Pa bosta lahko živela in redila otroke, ko nič nimata?" vpraša duhoven.

"Brez skrbi! Delavne roke imava, gospod župnik!"

"Ja, če je tako, pa se vzemita. - Pa še to, Franca, preden začneva z izpraševanjem. Odkrito povej, ali si že kdaj imela opravka s kakim moškim?"

"Bog ne daj, kaj pa vendar mislite, gospod župnik!" užaljeno vzkipi Franca.

"Če je tako, pa v redu. No, le začniva! Kar pokrižaj se!" Franca potegne križ čez čelo in obraz: "V imenu Boga Očeta ... in svetega Duha."

"Kje je pa Sin ostal?" jo naglo vpraša župnik.

"V Gabrju za pastirja služi!" se odreže Franca.

10 LET SKUPINE 12. NASPROTJE - V tem času je skupina obredla pol sveta in celo Slovenijo, izdala pet kaset, posnela tri videospote in še kaj. V tem ansamblu je nastopala vrsta znanih in manj znanih glasbenikov. Zadnja zasedba se drži že dobra tri leta: Blaž Maselj igra na klaviature in harmoniko, Franc Kumer bas, Stanko Vrhek kitaro, vokalni solist je Branko Lindič, na bobne pa igra Janez Hvale. V jubilejnem letu so že posneli novo kaseto z naslovom Tihá noč, izšla pa bo nekje v sredini oktobra. Skladbe iz prejšnje in nove kasete bodo izšle tudi na prvem CD-ju. Za prihodnje leto pripravljajo tudi veliki jubilejni koncert, na katerem se bodo predstavili vsi nekdanji člani 12. nasprotja, kot so na primer Don Juan, Magnet, Romana Kranjčan, As, Spin in še kdo.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristuhnil vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefonski številki (068) 323-606. Dežurni novinar vam bo rad pristuhnil.